

Europeiska unionens officiella tidning

C 211

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

femtioandra årgången

4 september 2009

Informationsnummer

Innehållsförteckning

Sida

I Resolutioner, rekommendationer och yttranden

YTTRANDEN

Regionkommittén

80:e plenarsessionen 17–18 juni 2009

2009/C 211/01	"Regionkommitténs Vitbok om flernivåstyre"	1
2009/C 211/02	Yttrande från Regionkommittén om "ett år efter lissabon: det praktiska genomförandet av partnerskapet Afrika-EU" och "EU, Afrika och Kina: Dialog och samarbete mellan tre parter"	28
2009/C 211/03	Yttrande från Regionkommittén om "Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2008–2009: potentiella kandidatländer"	34
2009/C 211/04	Yttrande från Regionkommittén om "Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2008–2009: kandidatländerna"	37
2009/C 211/05	Yttrande från regionkommittén om Stärkning av den övergripande strategin för migration: Ökad samordning, konsekvens och synergi	43
2009/C 211/06	Yttrande från Regionkommittén om "nya insatser för att stoppa förlusten av biologisk mångfald"	47
2009/C 211/07	Yttrande från Regionkommittén om "hantering av bioavfall i Europeiska unionen"	54
2009/C 211/08	Resolution från Regionkommittén om EU:s insatser mot krisen i bilindustrin Antagen den 18 juni 2009	59
2009/C 211/09	Resolution från Regionkommittén om klimatförändringar: vägen till Köpenhamn Antagen den 18 juni 2009	61

III Förberedande rättsakter

Regionkommittén

80:e plenarsessionen 17–18 juni 2009

2009/C 211/10	Yttrande från Regionkommittén om "sjöfarts- och kustfartspaketet"	65
---------------	---	----

SV

Pris:
18 EUR

(Forts. på nästa sida.)

<u>Informationsnummer</u>	Innehållsförteckning (forts.)	Sida
2009/C 211/11	Yttrande från Regionkommittén om "Gemenskapens fiskerikontrollsystem"	73
2009/C 211/12	Yttrande från Regionkommittén om "ickediskriminering, lika möjligheter och genomförande av principen om likabehandling"	90

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

80:E PLENARSESSIONEN 17–18 JUNI 2009

”REGIONKOMMITTÉNS VITBOK OM FLERNIVÅSTYRE”

(2009/C 211/01)

Regionkommittén inleder ett mer omfattande samråd för att samla in synpunkter från myndigheter, sammanslutningar och berörda parter om bästa sättet att införa ett flernivåstyre i Europa. Kommentarer kan skickas in fram till den 30 november 2009 till följande adress:

Comité des régions de l'Union européenne
Cellule de prospective
Bureau VMA 0635
Rue Belliard/Belliardstraat 101
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

eller per e-post: governance@cor.europa.eu

Yttrande på eget initiativ från Regionkommittén**”Regionkommitténs Vitbok om flernivåstyre”**

Vitboken avspeglar viljan att ”Bygga Europa i partnerskap” och fastställer två viktiga strategiska mål: att främja deltagandet i den europeiska processen och öka effektiviteten i de gemensamma åtgärderna. Den omständigheten att medborgarnas intresse för Europaparlamentsvalet har sjunkit samtidigt som EU-medlemskapet huvudsakligen uppfattas som en tillgång med tanke på de utmaningar som globaliseringen medför, innebär att de politiska åtgärderna på nytt måste grundas på principerna och mekanismerna för ett flernivåstyre.

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- **Regionkommittén uppfattar flernivåstyre som samordnade insatser från EU, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna grundade på partnerskap i syfte att utforma och genomföra EU:s politik.** Flernivåstyre innebär att ansvaret delas mellan de olika berörda myndighetsnivåerna och stöds av de olika medverkande aktörernas demokratiska legitimitet och representativitet.

- ReK rekommenderar att varje strategisk gemenskapsreform av betydelse förses med en **territoriell handlingsplan**, som Europeiska kommissionen och Regionkommittén kommer överens om och som innehåller förslag till politiska mekanismer för att underlätta godkännande, genomförande och utvärdering av de politiska åtgärderna samt en decentraliserad kommunikationsplan.
- Regionkommittén rekommenderar att **lämpliga verktyg skapas för att stödja deltagandedemokrati**, särskilt inom ramen för Lissabonstrategin, den sociala agendan och Göteborgsstrategin samt att **mekanismer av typen "lokal agenda 21"** utvecklas, dvs. integrerade mekanismer för medverkan i utformningen av långsiktiga strategier.
- Vi rekommenderar att **partnerskapsmetoden konsolideras** såväl vertikalt mellan "regionala och lokala myndigheter – nationella regeringar och Europeiska unionen" som horisontellt mellan "regionala och lokala myndigheter – det civila samhället", framför allt inom ramen för den sociala dialogen.
- Regionkommittén uppmanar **kommissionen och medlemsstaterna att reformera den öppna samordningsmetoden så att den blir mer inkluderande** genom att tillsammans med de regionala och lokala myndigheterna utveckla effektivare **indikatorer för styresformer som är öppna för medverkan och territoriella indikatorer**.
- Vi rekommenderar att **den territoriella konsekvensbedömningen systematiseras** genom att de berörda aktörerna görs delaktiga innan det politiska beslutet fattas, så att det går att förutse de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna för territorierna av lagstiftningsförslag och andra förslag från gemenskapen.
- Regionkommittén förbinder sig att lägga fram förslag till stöd för användningen av **experiment på lokal och regional nivå** inom vissa av EU:s insatsområden, som strategin för tillväxt och sysselsättning, den sociala agendan, integrationspolitiken, innovationspolitiken, sammanhållningspolitiken, politiken för hållbar utveckling eller räddningstjänst.
- Regionkommittén rekommenderar att det **inrättas europeiska territoriella pakter** som på frivillig grund kan förena de olika behöriga styresnivåerna i syfte att anpassa genomförandet av EU:s stora mål och politiska prioriteringar på grundval av ett partnerskap med regionala och lokala myndigheter och uppmanar de **territoriella myndigheter** som är **intresserade** av att delta i en sådan process att **visa sitt intresse** inom ramen för det samråd som har inletts om genomförandet av vitboken.

Föredragande: Luc Van den Brande (BE–PPE), ledamot av det flamländska parlamentet, Regionkommitténs ordförande

Michel Delbarre (FR–PSE), borgmästare i Dunkerque, Regionkommitténs förste vice ordförande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	Inledning	3
2.	Bygga Europa i partnerskap	4
3.	Främja delaktighet i den europeiska processen	7
4.	Öka effektiviteten i gemenskapens åtgärder	14
5.	Genomföra och följa upp vitboken	26

"Det finns många målsättningar som vi inte kan uppnå på egen hand utan endast tillsammans. Uppgifterna är fördelade mellan Europeiska unionen, medlemsländerna, regionerna och de lokala myndigheterna." (1)

(1) Förklaring i Berlin med anledning av 50-årsdagen av undertecknandet av Romfördragen den 25 mars 2007.

1. Inledning

Styresformerna är en av de viktigaste frågorna för en framgångsrik europeisk integration. Om EU:s styresformer garanterar att de olika förvaltningsnivåerna samarbetar för att genomföra en gemensam dagordning och reagera på de globala utmaningarna kommer EU att bli starkt, EU-institutionerna att legitimeras, EU:s politik att effektiviseras och EU-medborgarna att bli delaktiga och engagerade.

Detta konstaterade stats- och regeringscheferna i Berlinförklaringen av den 25 mars 2007. Genom att erkänna värdet av flernivåstyre stadfäste de den vision och föreställning om EU som Regionkommittén några dagar tidigare hade formulerat i sin Romförklaring. ⁽²⁾

Inom EU finns det i dag nästan 95 000 regionala och lokala förvaltningar som har betydande befogenheter inom viktiga områden som utbildning, miljö, ekonomisk utveckling, fysisk planering, transporter, allmännyttiga tjänster och socialpolitik och som bidrar till den demokratiska processen och utövandet av de medborgerliga rättigheterna inom EU. ⁽³⁾

Såväl närheten till medborgarna som förekomsten av olika styrelseformer på lokal och regional nivå är en stor tillgång för unionen. Trots de stora framstegen under senare år när det gäller att erkänna de regionala och lokala förvaltningarnas roll i den europeiska processen återstår fortfarande mycket att göra på gemenskapsnivå och i medlemsstaterna. Det är en successiv utveckling men nu krävs verkliga ansträngningar för att undanröja sådana administrationskulturer som hindrar den pågående decentraliseringsprocessen.

Den nuvarande globala krisen understryker vikten av god styrning, i synnerhet på EU-nivå, och vikten av att man gör de lokala och regionala myndigheterna aktivt delaktiga i arbetet med att utforma och genomföra gemenskapens strategier. Dessa står nämligen för genomförandet av närmare 70 % av gemenskapslagstiftningen, vilket ger dem en central roll i genomförandet av återhämtningsplanen för ekonomin. En situation med ett alltmer krympande utrymme för de offentliga finanserna kan leda till att man försöker åternationalisera den gemensamma politiken och centralisera medlen, trots att globaliseringen tvärtom gör flernivåstyre mer relevant.

EU:s kapacitet att anpassa sig till de nya förhållandena i omvärlden baseras i stor utsträckning på hur dess förvaltningar på lägre nivåer kan reagera, agera och samverka. Det är därför viktigt att se till att EU förfogar över förvaltningsformer som

- dels svarar mot globaliseringen och framväxten av en multipolär värld som skapar de utmaningar EU måste anta,
- dels vidareutvecklar den europeiska integrationen – som suddar ut gränserna, förenar marknaderna och för medborgarna närmare varandra med respekt för den nationella suveräniteten och bevarandet av identiteten.

För att garantera och utveckla den europeiska modellen är det nödvändigt att avvärja två av globaliseringens största risker:

- Risken för likriktning i våra samhällen: Mångfald är ett värde som bör främjas.
- Risken för ökande ojämlikheter i medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna: Solidaritet är ett värde att värna om.

⁽²⁾ Regionkommitténs förklaring om Europa. DI/CdR 55/2007 fin.

⁽³⁾ De lokala och regionala förvaltningarna står för

16 procent av BNP för EU-27

1/3 av de offentliga utgifterna

2/3 av de totala offentliga investeringarna

56 procent av de offentliga ställda (siffror från Dexia: <http://www.dexia.be/fr/particulier/press/pressrelease20090205-localauthorities.htm>).

Regionkommitténs politiska initiativ sker i en tid av ombyte och förändring i den europeiska integrationsprocessen. De nya mandatperioderna för Europaparlamentet och Europeiska kommissionen, övergången till ett nytt institutionellt regelverk, omläggningen av EU:s budget samt de direkta och indirekta effekterna av världskrisen utgör bakgrunden till kommande års EU-dagordning.

Under de närmaste månaderna ska EU fastställa, revidera och anpassa gemenskapsstrategierna till de stora, globala utmaningarna och samtidigt införa nya instrument för att genomföra dem. Den kommande perioden bör leda till en ny strategi för EU:s styresformer såväl i fråga om metoder och innehåll i förslagen som när det gäller effekterna av gemenskapens åtgärder.

Flernivåstyre gagnar faktiskt EU:s viktigaste politiska mål: ett medborgarnas Europa, ekonomisk tillväxt och sociala framsteg, en hållbar utveckling och EU:s roll som global aktör. Det förstärker EU:s demokratiska dimension och effektiviserar dess processer. Flernivåstyre är dock inte tillämpligt på alla EU:s politikområden, och när det är tillämpligt är det sällan på ett symmetriskt och enhetligt sätt.

Regionkommitténs synsätt och de rekommendationer som kommittén formulerar bygger på befintliga fördrag men baseras också på förhoppningen om att Lissabonfördraget ska träda i kraft, eftersom det erkänner den territoriella dimensionen – framför allt den territoriella sammanhållningen – i den europeiska integrationsprocessen och stärker mekanismerna för flernivåstyre.

Införandet av verkligt flernivåstyre i EU har alltid varit en prioriterad fråga för Regionkommittén. Flernivåstyre har i dag blivit en förutsättning för gott styre inom EU. ⁽⁴⁾ Vitboken är ett uttryck för denna prioritering. I den föreslår Regionkommittén tydliga politiska alternativ för att förbättra EU:s styre och rekommenderar särskilda mekanismer och instrument som kan användas i alla faser av EU:s beslutsprocesser. Regionkommittén föreslår handlingsvägar och överväganden för att i medborgarnas intresse underlätta utformningen och genomförandet av gemensamma politiska åtgärder. ⁽⁵⁾ Kommittén åtar sig att utveckla dessa vidare och presenterar exempel på delat styre. Vitboken utgör dessutom ett första bidrag från Regionkommittén till arbetet i den reflektionsgrupp som av Europeiska rådet har fått i uppdrag att "hjälpa unionen att effektivare föregripa och möta utmaningar på längre sikt (tidsperspektivet 2020–2030)" med utgångspunkt i Berlinförklaringen av den 25 mars 2007.

Vitboken ingår i ett frivilligt politiskt initiativ för att "bygga Europa i partnerskap" och slår fast två viktiga strategiska mål: att främja deltagandet i den europeiska processen och öka effektiviteten i de gemensamma åtgärderna. Den omständigheten att medborgarnas intresse för Europaparlamentsvalet har sjunkit samtidigt som EU-medlemskapet huvudsakligen uppfattas som en tillgång med tanke på de utmaningar som globaliseringen medför, innebär att de politiska åtgärderna på nytt måste grundas på principerna och mekanismerna för ett flernivåstyre.

2. Bygga Europa i partnerskap

EU:s förmåga att fullgöra sina uppdrag och uppnå de gemensamma målen beror i viss mån på dess institutionella organisation, men framför allt på dess styresformer. EU:s legitimitet, effektivitet och synlighet är beroende av att samtliga aktörer bidrar. För att garantera dessa bidrag måste **de regionala och lokala myndigheterna ha status som verkliga "partner"**, inte bara som mellanled. Partnerskap innebär så mycket mer än deltagande och samråd. Partnerskap främjar ett starkare engagemang och ett ökat ansvarstagande från de olika aktörerna. Den stora utmaningen i samband med flernivåstyre består följaktligen i att hitta den rätta balansen mellan institutionella styresformer och ett styre som bygger på partnerskap ⁽⁶⁾. En utveckling av den politiska och administrativa kulturen inom EU bör således främjas och stimuleras. Detta tycks vara vad EU:s medborgare önskar sig.

⁽⁴⁾ I Europaparlamentets betänkande av den 17 september 2008 om "styrelseformer och partnerskap på nationell och regional grundval samt på projektbasis inom regionalpolitiken" (A6-0356/2008) uppmanar parlamentet "Regionkommittén att öka sina åtgärder för att utveckla det sätt på vilket styrelsen utövas, både kvantitativt och kvalitativt".

⁽⁵⁾ Företrädare för forskarsamhället har bidragit till utarbetandet av vitboken genom sitt deltagande i Regionkommitténs workshopar (www.cor.europa.eu/ateliers) och ett inledande samråd har hållits med de viktigaste europeiska sammanslutningarna för regionala och lokala förvaltningar.

⁽⁶⁾ Europaparlamentets betänkande om "styrelseformer och partnerskap på nationell och regional grundval samt på projektbasis inom regionalpolitiken" (A6-0356/2008).

I. Medborgarna och delat beslutsfattande: resultaten från Eurobarometern ⁽⁷⁾

- Europabarometerens specialrapport 307 om de regionala och lokala myndigheternas roll och inflytande i EU, som offentliggjordes i februari 2009, ger belägg för att ett delat beslutsfattande förefaller naturligt för europeerna. Resultaten av denna undersökning som genomfördes bland 27 000 europeiska medborgare i de 27 medlemsstaterna under hösten 2008 visar att medborgarna anser att de nationella politiska representanterna, EU-parlamentarikerna och de regionala och lokala politiska representanterna i lika hög grad är kapabla att försvara deras intressen på EU-nivå. (29 procent har i det avseendet förtroende för sina nationella politiska representanter, 26 procent för sina ledamöter i Europaparlamentet och 21 procent för sina regionala och lokala representanter.)
- Detta bekräftar medborgarnas förväntan om ett EU som är mer i samklang med deras vardagsliv och som stöder sig på den verksamhet som bedrivs av deras regionala och lokala folkvalda. 59 procent anser att de regionala och lokala myndigheterna inte tillräckligt beaktas i den europeiska beslutsprocessen.
- Detta vittnar om den vikt medborgarna fäster vid den lokala och regionala demokratin, vilket framgår av det förtroende som de har för sina lokala och regionala folkvalda (50 procent) jämfört med förtroendet för regeringen i deras länder (34 procent) och för Europeiska unionen (47 procent).
- Eurobarometern ger incitament till att införa decentraliserade kommunikationsstrategier: 26 procent av europeerna anser att de lokala och regionala folkvalda är mest lämpade att förklara vilka konsekvenser de gemenskapspolitiska åtgärderna har för deras liv (28 procent för de nationella politiska representanterna och 21 procent för ledamöterna i Europaparlamentet).

Regionkommittén uppfattar flernivåstyre som samordnade insatser från EU, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna grundade på partnerskap i syfte att utforma och genomföra EU:s politik. Flernivåstyre innebär att ansvaret delas mellan de olika berörda myndighetsnivåerna och stöds av de olika medverkande aktörernas demokratiska legitimitet och representativitet. Det främjar, genom ett samordnat förfarande, att förvaltningar på olika nivåer deltar i utformningen av politiken och gemenskapslagstiftningen med hjälp av olika mekanismer (samråd, lokala och regionala konsekvensanalyser m.m.).

Flernivåstyre är en dynamisk process med en såväl horisontell som vertikal dimension som inte på något vis förminskar det politiska ansvaret utan snarare främjar en gemensam tillämpning av beslut och genomförande, förutsatt att mekanismerna och instrumenten är relevanta och korrekt tillämpade. Flernivåstyre är följaktligen snarare en politisk handlingsram än ett rättsligt instrument, och det är ett mycket vidare begrepp än befogenhetsfördelning.

I vitboken om styrelseformerna ⁽⁸⁾ fastställde kommissionen **fem principer som grund för goda styresformer: öppenhet, delaktighet, tydlig ansvarsfördelning, effektivitet och konsekvens.** Flernivåstyre säkerställer att dessa principer efterlevs, samt breddar och kompletterar dem.

Genomförandet av flernivåstyre förutsätter respekt för **subsidiaritetsprincipen**, som förhindrar att besluten koncentreras på en maktnivå och garanterar att politiken utformas och tillämpas på den mest lämpliga nivån. **Respekten för subsidiaritetsprincipen och flernivåstyre är oskiljaktiga: Den ena beskriver de olika förvaltningsnivåernas befogenheter, och den andra betonar deras samverkan.**

⁽⁷⁾ Eurobarometern: Regionkommittén: <http://www.cor.europa.eu/> och Europeiska kommissionen: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_en.htm.

⁽⁸⁾ Europeiska kommissionens vitbok. KOM(2001) 428 slutlig.

Europeiska unionen vilar på en grundval av gemensamma värden och grundläggande rättigheter som utgör själva förutsättningen för uppkomsten av en gemensam politisk kultur på EU-nivå. Subsidiaritet, proportionalitet, närhet, partnerskap, medverkan, solidaritet och ömsesidig lojalitet är strukturerande principer som inspirerar och vägleder gemenskapens insatser. De spelar en avgörande roll i **den europeiska modellen för skydd av de grundläggande rättigheterna, som bland annat omfattar regionalt och lokalt självstyre och respekt för mångfalden. För att denna modell ska kunna främjas och försvaras krävs ett delat ansvar mellan samtliga förvaltningsnivåer.**

Regionkommittén medverkar dessutom till att få till stånd ett samarbetsavtal mellan Europeiska unionen och Europarådet för att upprätta ett **alleuropeiskt samförstånd om flernivåstyre** som bygger på demokratiska värden och principer och med de grundläggande rättigheterna som grundval. ⁽⁹⁾

Flernivåstyre kan inte sammanfattas endast som att de europeiska och nationella målen ska genomföras på lokal eller regional nivå, utan bör snarare förstås som en **process för att integrera de regionala och lokala förvaltningarnas mål i EU:s strategier**. Flernivåstyre bör bland annat förstärka och forma de regionala och lokala myndigheternas behörighet på nationell nivå och stimulera deras medverkan i samordningen av den europeiska politiken, för att därigenom underlätta utarbetandet och genomförandet av gemenskapens politik.

Förutsättningarna för ett gott flernivåstyre finns i själva verket i medlemsstaterna själva. Det finns en tydlig tendens till decentralisering i Europa, som visserligen inte är lika påtaglig överallt men ändå generell. Trots detta är förutsättningarna för detta slags ansvarsfördelning inte till fullo uppfyllda. **De principer och mekanismer för samråd, samordning, samarbete och utveckling som förespråkas på gemenskapsnivå bör först och främst tillämpas i medlemsstaterna.**

Det europeiska samhällets övergång från ett produktionsbaserat till ett kunskapsbaserat samhälle kräver motsvarande förändring av styresformerna, som i framtiden bör gynna ett globalt, inkluderande och mer övergripande synsätt som leder till mer målinriktade gemenskapsstrategier och genomförande av en samordnad och integrerad gemenskapspolitik. Unionens budget bör avspegla **utvecklingen mot en integration** som grundas på utformning och finansiering av gemensamma politikinsatser och gemenskapsåtgärder av ett experimentellt slag.

Gemenskapsmetoden bör fortsätta att vara en hörnsten i det europeiska styret. ⁽¹⁰⁾ Den har i själva verket fram till i dag garanterat den europeiska integrationens framgång men bör ändå kunna anpassas för att förbli en förebild för en effektiv och öppen politisk organisation.

För att förverkliga flernivåstyre

förbinder sig Regionkommittén att

- inleda ett samråd i syfte att utarbeta en **EU-stadga om flernivåstyre**, där det fastställs principer och metoder i syfte att uppnå samförstånd om EU:s styresformer, grundat på respekt för subsidiaritetsprincipen, till stöd för lokal och regional förvaltning och för decentraliseringsprocessen i medlemsstaterna, kandidatländerna och grannstaterna. Stadgan ska stå som garant för den politiska viljan att respektera de regionala och lokala myndigheternas självständighet och deras medverkan i den europeiska beslutsprocessen,

⁽⁹⁾ Regionkommittén och Europarådets kommunalkongress samarbetar för detta ändamål inom ramen för ett samarbetsavtal.

⁽¹⁰⁾ I sin vitbok om styrelsereformerna i EU föreslog Europeiska kommissionen en förnyad gemenskapsmetod som modell för framtiden som innebär "att man ser till att kommissionen lägger förslag och genomför dem, att rådet och Europaparlamentet fattar beslut och att nationella och regionala aktörer deltar i EU:s politiska process". KOM(2001) 428 slutlig.

- värna om **skyddet av de grundläggande rättigheterna på flera nivåer** och samarbeta med Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter för att främja och sprida kännedom om de bästa lösningar som utvecklats på regional och lokal nivå ⁽¹⁾,
- delta i gemenskapsdebatten och de framtida förhandlingarna för att försvara **en ambitiös gemenskapsbudget**, med tillräckliga medel för att möta de globala utmaningarna och genomföra integrerade och samordnade strategier, och som både är förankrad i och fungerar som hävstång för partnerskapsavtal mellan de olika nivåerna av den offentliga förvaltningen.

rekommenderar Regionkommittén att

- varje strategisk gemenskapsreform av betydelse förses med **en territoriell handlingsplan**, som Europeiska kommissionen och Regionkommittén kommer överens om och som innehåller förslag till politiska mekanismer för att underlätta godkännande, genomförande och utvärdering av de politiska åtgärderna samt en decentraliserad kommunikationsplan. Detta skulle göra det möjligt att vända det nuvarande förfarandet där de regionala och lokala myndigheterna alltför ofta inte tillåts medverka förrän efter det att gemenskapsåtgärderna är utformade,
- man i de tillväxt- och stabilitetspakter som medlemsstaterna utarbetat, liksom i Europeiska kommissionens utvärdering av dessa, fullt ut beaktar de **regionala och lokala finanserna** i kvalitativt och kvantitativt hänseende och dessutom i högre grad engagerar de regionala och lokala myndigheterna i kontrollen av de offentliga utgifterna.

3. Främja delaktighet i den europeiska processen

Medborgarnas stöd för den europeiska processen är av avgörande betydelse för den europeiska demokratin trovärdighet. **Delaktighet är grundvalen för utformning av EU-medborgarskapet och organisering av EU:s styre.** Delaktigheten har två dimensioner: den representativa demokratin som är dess grund och deltagandedemokratin som kompletterar den. Ett gott europeiskt styre förutsätter att de valda myndigheterna och aktörerna i civilsamhället samarbetar för det gemensamma bästa. De regionala och lokala myndigheterna har en odiskutabel demokratisk legitimitet. De är direkt ansvariga inför medborgarna, de står för en avgörande del av EU:s demokratiska legitimitet och de utövar en betydande del av den politiska makten. Flernivåstyre kräver därför att det institutionella erkännandet av olika förvaltningsnivåer i EU på lämpligt sätt kombineras med ett organiserat politiskt samarbete och främjande av den offentliga europeiska sfären.

Konsolidera den institutionella representationen

De regionala och lokala myndigheternas institutionella representation har varit garanterad ända sedan Maastrichtfördraget, och den **har förstärkts vid samtliga påföljande institutionella reformer.** Lissabonfördragets ikraftträdande är ett betydelsefullt steg när det gäller institutionernas erkännande av flernivåstyre i EU:s verksamhet. Därvid bör stärkandet av de regionala och lokala myndigheternas representation och inflytande i gemenskapens beslutsprocess prioriteras i Regionkommittén och de verksamheter som bedrivs av Europeiska unionens råd. Fördragen ger sedan 1994 regionerna möjlighet att delta i Europeiska unionens råds verksamhet i enlighet med respektive nationella konstitutioner. Genom detta direkta deltagande kan representanter för berörda regioner ingå i medlemsstaternas delegationer, ha behörighet att leda den nationella delegationen och i förekommande fall utöva ordförandeskapet för rådet.

⁽¹⁾ I en rapport om förverkligandet av stadgan om de grundläggande rättigheterna ("Faire de la Charte des droits fondamentaux une réalité"), som Regionkommittén beställt av universitetet i Birmingham, presenteras inledande förslag om hur medborgarna kan göras medvetna om sina rättigheter samt exempel på goda metoder som tillämpats av lokala och regionala myndigheter. CdR 776/2008.

För att förverkliga flernivåstyre

förbinder sig Regionkommittén att

- i enlighet med sin uppdragsbeskrivning konsolidera sin **ställning som politisk församling** och fullfölja de uppgifter som följer av den, bland annat i samband med beslutsprocessen vid utformningen av EU:s strategier och gemenskapslagstiftningen, övervakningen av subsidiaritetsprincipen enligt Lissabonfördragets anda och bokstav, utvärderingen av de lokala och regionala konsekvenserna av de gemenskapspolitiska åtgärderna samt i sin roll som förmedlare av deltagandedemokratien i Europa,
- för detta ändamål utveckla **sina interinstitutionella förbindelser** med Europeiska kommissionen i samband med översynen av samarbetsavtal, med Europaparlamentet i samband med det politiska programmet för kommande valperiod och slutligen med Europeiska unionens råd för att närma den mellanstatliga politiska dynamiken till de folkvalda på regional och lokal nivå vid utformningen och genomförandet av de europeiska besluten,
- fortsätta sin strävan efter ett **närmande till de nationella parlamentariska församlingarna** och de regionala lagstiftande församlingarna, särskilt inom ramen för övervakningen av subsidiariteten,

uppmärksammar Regionkommittén medlemsstaterna att

- **systematiskt involvera kommittén i formella och informella samråd** om gemenskapspolitiska åtgärder som hänför sig till de obligatoriska samrådsområdena eller som särskilt berör de regionala och lokala myndigheterna inom ramen för deras behörigheter,
- **ge Regionkommittén vederbörlig tillgång till rådets handlingar** i samma utsträckning som övriga EU-institutioner som deltar i utformningen av gemenskapslagstiftningen,
- i de fall när de lokala och regionala myndigheterna inte har möjlighet att representeras formellt i rådet eller i dess förberedande kommittéer, **införa interna förfaranden för samråd och samordning med de lokala och regionala myndigheterna och skapa möjligheter för dem att få elektronisk tillgång till medlemsstatens system för uppföljning av utkast till EU-rättsakter under utarbetande**, dels för att beakta deras sakkunskap när den nationella ståndpunkten utarbetas, dels för att ge dem möjlighet att delta i övervakningen av subsidiariteten,
- stärka och utveckla de redan befintliga mekanismerna för att utforma den nationella ståndpunkten och säkra att denna ståndpunkt är formellt representerad i rådet, så att dessa mekanismer till fullo överrensstämmer med behörighetsfördelningen i de respektive nationella författningarna.

Organisera det politiska samarbetet

Flernivåstyre förutsätter ömsesidig lojalitet mellan alla förvaltningsnivåer och mellan institutionerna om de gemensamma målen ska kunna uppnås. Den institutionella ramen är väsentlig men inte tillräcklig för att garantera ett gott styre. Det behövs också bra samarbete mellan de olika politiska förvaltningsnivåerna och institutionerna – **ett samarbete som grundas på förtroende, inte konfrontation mellan olika legitima politiska och demokratiska intressen.**

Den europeiska demokratin skulle förstärkas av ett mer allomfattande och flexibelt interinstitutionellt samarbete och ett ökat politiskt samarbete mellan de olika förvaltningsnivåerna. De europeiska politiska partierna är för övrigt en särskilt viktig faktor vad gäller att förstärka den politiska sfären i EU och därmed bidra till att utveckla den **politiska kulturen för flernivåstyre.**

Regionkommitténs och Europaparlamentets politiska karaktär gör det lämpligt för dem att samarbeta direkt för att förstärka den **demokratiska legitimiteten för den europeiska integrationen**, både i de europeiska politiska partierna och grupperna och inom ramen för de olika beslutsorganen. ⁽¹²⁾

Det interparlamentariska samarbetet gör sig alltmer gällande som ett väsentligt inslag i den demokratiska legitimiteten och i utarbetandet av EU-lagstiftningen. Flernivåstyrningen är en metod att även inkludera alla lokala och regionala myndigheter tydligare i processen. Regionala parlament och lagstiftande församlingar kommer i synnerhet genom Lissabonfördragets förslag om en mekanism för tidig varning att medverka i utvärderingen av subsidiaritetsprincipen.

Förslaget i Lissabonfördraget är tillämpligt på alla medlemsstater, men det kan ändå genomföras på olika sätt. ReK uppmanar därför de medlemsstater där det nationella parlamentet inte har en kammare som företrädare de lokala och regionala myndigheterna att se till att de kan delta i övervakningen av subsidiaritetsprincipen.

För att förverkliga flernivåstyre

förbinder sig Regionkommittén att

- förstärka det **politiska och institutionella samarbetet med Europaparlamentet** för att främja att medborgarnas intressen och synpunkter beaktas vid utformningen av gemenskapspolitiken,
- stöder pilotinitiativet **"Erasmus för lokala och regionala förtroendevalda"** och i detta syfte samarbeta med Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen vid utformningen och genomförandet av initiativet samt främja genomförandet av utbildningsprogram, erfarenhetsutbyte och bra lösningar med inriktning på lokala och regionala folkvalda,

uppmanar Regionkommittén

- **de regionala och lokala folkvalda församlingarna** att ägna särskilda sammanträden åt den europeiska integrationen och Europapolitiken, och att till sina diskussioner inbjuda företrädare för de olika europeiska institutioner som medverkar i det demokratiska beslutsfattandet.

Borgmästaravtalet är en förebild för hur städer och regioner aktivt kan engageras i genomförandet av EU:s strategiska mål som förtjänar att spridas till andra områden såsom sysselsättning, integrationspolitik eller för att motverka socialt utanförskap.

II. **Borgmästaravtalet: engagemang och samarbete för att bekämpa klimatförändringen**

- Borgmästaravtalet är ett politiskt initiativ som syftar till att samla borgmästarna i Europas städer kring det gemensamma målet att minska koldioxidutsläppen fram till 2020: minska utsläppen av växthusgaser med 20 procent, förbättra energieffektiviteten med 20 procent och öka den förnybara energins andel av energiförbrukningen till 20 procent.
- Städerna och regionerna ansvarar för över hälften av de utsläpp av växthusgaser som uppkommer genom energiutnyttjande för mänskliga aktiviteter. Det är därför väsentligt att skapa en lämplig ram för att göra städerna, regionerna och medlemsstaterna ansvariga för att bekämpa klimatförändringen.

⁽¹²⁾ I sitt yttrande om "parlamentets nya roll och ansvar vid genomförandet av Lissabonfördraget" understryker Europaparlamentets utskott för regional utveckling betydelsen av förbindelserna med Regionkommittén. PE 404.556 v02-00 (30.05.2008).

- Genom att underteckna avtalet åtar sig borgmästarna frivilligt att genomföra en handlingsplan för hållbar energi i sina kommuner. Avtalet gör det möjligt att skapa ett nätverk för inledande erfarenheter, underlätta utbytet av goda lösningar och öka medborgarnas och de lokala socioekonomiska aktörernas medvetenhet om hållbar energianvändning.
- Regionkommittén försöker tillsammans med Europeiska kommissionen att utveckla detta initiativ och föreslår att det utvidgas till att innefatta de regionala myndigheterna. Städernas handlingsplaner måste sättas i samband med de regionala och nationella handlingsplanerna.
- För att förstärka borgmästaravtalets effektivitet är det också viktigt att det politiska initiativet på regionalt och lokalt plan får konkreta gensvar i den europeiska politiken och finansieringen. Lån från Europeiska investeringsbanken bör vara lätt tillgängliga för de lokala och regionala förvaltningar som vill investera i program för energieffektivisering och för utnyttjande av förnybara energikällor.

Observera att i mars 2009 hade nästan 470 europeiska städer undertecknat avtalet och många andra städer har meddelat att de också ämnar göra det.

De regionala och lokala myndigheterna har successivt blivit odiskutabla aktörer i EU:s utrikespolitik och utvidgningsstrategi. Utan att kopiera mekanismerna på gemenskapsnivå har tillvägagångssättet i praktiken lett till att de regionala och lokala myndigheterna utvecklat internationella förbindelser och i dag utgör **globala aktörer**.

Mervärdet av att de regionala och lokala förvaltningarna deltar i utvidgningsprocessen har framkommit i samband med tidigare utvidgningar och bör utgöra en referens vid genomförandet av den nuvarande strategin för att skapa **drivkrafter i riktning mot en hållbar demokrati på lokalt och regionalt plan**.⁽¹³⁾ ⁽¹⁴⁾

Det finns övertygande exempel på flernivåstyre också i det **regionala arbetssättet i den europeiska grannskapspolitiken** (Medelhavsdimensionen, det östliga partnerskapet, Svartahavssynergien och den nordliga dimensionen), samt EU:s politik för ett utvidgat grannskap (regional integration av de yttersta randområdena), som behöver stödjas genom ett effektivt samarbete på regional och lokal nivå. Grannskapspolitiken kan tillföras operativ drivkraft och integration genom den församling för regionala och lokala EU-Medelhavsmyndigheter (ARLEM) som ingår i styret för Medelhavsunionen, och den församling för regionala och lokala myndigheter i Östeuropa och Sydkaukasien för det östliga partnerskapet som Europeiska kommissionen föreslagit eller ett permanent lokalt och regionalt forum för den nordliga dimensionen som Regionkommittén efterlyst.

III. De regionala och lokala myndigheterna i EU:s partnerländer i Medelhavsområdet

- För att förnya partnerskapet mellan EU och Medelhavsländerna genom en lokal och regional dimension och ge det en regional och lokal politisk representation har Regionkommittén beslutat att inrätta församlingen för regionala och lokala EU-Medelhavsmyndigheter (ARLEM).
- Stats- och regeringscheferna i EU- och Medelhavsländerna församlade i Paris den 13 juli 2008 gav sitt stöd till Regionkommitténs politiska initiativ. Syftet med ARLEM är just att komplettera partnerskapet med en regional och lokal dimension och därigenom garantera en lämplig representation för de regionala och lokala förvaltningarna och deras aktiva deltagande i dess styre. Det ger de regionala och lokala myndigheterna möjlighet att åstadkomma påtagliga resultat och göra partnerskapet till en konkret realitet för medborgarna.

⁽¹³⁾ Regionkommitténs yttrande om "Mervärdet av att involvera lokala och regionala förvaltningar i utvidgningsprocessen". CdR 93/2008 fin.

⁽¹⁴⁾ Den globala organisationen CGLU (förenade städer och lokala myndigheter) ger regelbundet ut rapporter om decentralisering och lokal demokrati i världen.

- ARLEM består av ett lika stort antal regionala och lokala företrädare för EU och dess partnerländer i Medelhavsområdet och väntas komma att erkännas som rådgivande församling för det nya styret för Medelhavsunionen. Syftet är även att de regionala och lokala myndigheterna ska medverka i konkreta projekt på ett stort antal områden så som utveckling av företagande, miljö, energi, transporter, undervisning, kultur, migration, hälsa och decentraliserat samarbete. Genom att verka för ett utbyte av goda lösningar främjar församlingen det lokala och regionala samarbetet genom att erbjuda nya vägar till dialog.

Multilateralism, som traditionellt brukar kännetecknas av samarbete mellan nationella regeringar och FN, utvecklas och berikas genom ett systematiskt samarbete mellan olika regionala och lokala myndigheter. Därför har FN:s utvecklingsprogram (UNDP) inrättat "en plattform för nya former av partnerskap" ⁽¹⁵⁾.

Flernivåstyre tillför ett regionalt och lokalt och mindre sektoriellt arbetssätt till utvecklingsstrategierna för att uppnå millennieutvecklingsmålen, mot bakgrund av begränsningarna i det alltför centraliserade, sektoriella och vertikala arbetssätt som sedan länge har präglat utvecklingsbiståndet. ⁽¹⁶⁾ Stadsdiplomati utgör en annan möjlighet till politiskt samarbete inom ramen för EU:s yttre verksamhet som inte bör förbises, eftersom den gör det möjligt att övervinna betydande diplomatiska och politiska hinder.

Vänortssamarbete och program för samarbete mellan gränsregioner har blivit ett viktigt verktyg i de förberedande processerna inför anslutning och inom grannskapspolitiken. Samarbetet för vidare värdet av den europeiska integrationen genom att utveckla nya former av solidaritet i en omvärld med tilltagande globalisering. ⁽¹⁷⁾

Genom att erkänna värdet av de regionala och lokala förvaltningarnas styre och av decentraliserat samarbete har de internationella och europeiska institutionerna under de senaste åren **förstärkt de regionala och lokala myndigheternas roll i det globala styret.** ⁽¹⁸⁾

För att förverkliga flernivåstyre

förbinder sig Regionkommittén att

- utvärdera **de lokala och regionala förvaltningarnas erfarenheter av tidigare utvidgningar**, med beaktande av verksamheten i arbetsgrupperna för länderna på västra Balkan, Turkiet och Kroatien, liksom i den gemensamma rådgivande kommittén för f.d. jugoslaviska republiken Makedonien,
- utveckla **de lokala och regionala församlingarnas politiska och operationella potential** till stöd för den europeiska grannskapspolitiken. Regionkommittén framhåller härvid vikten av interinstitutionellt samarbete och samordning med övriga befintliga mekanismer,
- i samarbete med Europeiska kommissionen återuppliva **"informationsbörserna om decentraliserat samarbete"** i form av en internetportal för att ge virtuella medel för informationsutbytet mellan de lokala och regionala förvaltningar i EU som är verksamma inom samarbete och utveckling, och därigenom underlätta samstämmigheten mellan dessa myndigheters projekt och projekten i utvecklingsländerna ⁽¹⁹⁾,
- förstärka sin institutionella ställning som EU-organ med behörighet när det gäller utvecklingen av den lokala och regionala demokratin inom ramen för unionens utrikespolitik under **valobservatörsuppdrag i Europa och i tredjeländer** och därvid öka sitt samarbete med Europeiska kommissionen och Europarådets kommunkongress,

⁽¹⁵⁾ ART GOLD är ett internationellt samarbetsinitiativ som knyter samman programmen och verksamheterna inom olika FN-organ (UNDP, Unesco, Unifem, FENU, WHO, UNORS m.fl.) för att främja en ny form av multilateralism.

⁽¹⁶⁾ Fogar (globalt **forum** av regionsammanslutningar i världen) och FAO har undertecknat ett samarbetsavtal.

⁽¹⁷⁾ Europeiska samarbetsorganisationen för kommunala och regionala myndigheter har skapat en internetportal för att främja vänortssamarbete: www.twinning.org.

⁽¹⁸⁾ Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: "Lokala myndigheter: utvecklingsaktörer". SEC(2008) 2570.

⁽¹⁹⁾ Utkast till yttrande från Regionkommittén om "Lokala myndigheter: utvecklingsaktörer". CdR 312/2008 rév. 1.

uppmärksammar Regionkommittén Europeiska kommissionen att

- planera antagandet av en **frivillig politisk stadga för de regionala och lokala förvaltningarnas medverkan i utvidgningsprocessen**, som ska fungera som en gemensam referensram för att utveckla instrument för att stödja lokala och regionala förvaltningar inför anslutningen och förstärka det gränsöverskridande samarbetet samt den institutionella och administrativa regionala och lokala strukturen i kandidatländer och potentiella kandidatländer. ⁽²⁰⁾

Stimulera deltagandedemokrati

Styresformerna struktureras alltmer i nätverk vilket främjar ett aktivt horisontellt samarbete. Denna utveckling gör det motiverat att beakta de många aktiva nätverken på lokal och regional nivå i Europa och världen. Att knyta samman dessa opinionsbildande nätverk med de europeiska processerna för att bidra till att göra den gemensamma politiken framgångsrik och anpassad till medborgarna är en uppgift som tillkommer Regionkommittén.

IV. Open Days: den europeiska veckan för regioner och städer

- Varje år arrangerar Regionkommittén och Europeiska kommissionens generaldirektorat för regionalpolitik "de europeiska regionernas och städernas dag" i Bryssel. Inom ramen för ett interinstitutionellt samarbete som breddats till EU:s ordförandeskap och Europaparlamentet samlar evenemanget över 7 000 deltagare och nästan 250 partner. Officiella partner i Open Days är å ena sidan regionerna och deras sambandskontor i Bryssel och å andra sidan ett flertal lokala partner, exempelvis lokala föreningar och forskningsinrättningar. Dessa partner är huvudarrangörer för de många seminarier och workshops som äger rum, och för en stor del av ramprogrammet för Open Days.
- Under ett tema som är kopplat till gemenskapens politiska dagordning och de regionala och lokala myndigheternas prioriterade EU-frågor arrangeras manifestationer, seminarier, workshops, medieaktiviteter och utställningar som samlar politiskt aktiva kvinnor och män på det nationella, regionala och europeiska planet, sakkunniga och företrädare för näringslivet, fackföreningar, finansinstitut och civilsamhället.
- Evenemanget i Bryssel åtföljs av evenemang i de medverkande städerna och regionerna som underlättar utbyte av erfarenheter och idéer samt kontakter mellan olika nätverk. ⁽²¹⁾

De regionala och lokala förvaltningarnas nätverk, organisationer och sammanslutningar bidrar till att engagera de regionala och lokala myndigheterna i den europeiska processen och till deras medverkan i samarbetsmekanismerna för genomförande på regional och lokal nivå ⁽²²⁾. Efter inrättandet av Regionkommittén har det samarbete som inletts med de viktigaste europeiska och nationella sammanslutningarna av regionala och lokala förvaltningar och vissa tematiska nätverk möjliggjort en komplementaritet mellan Regionkommitténs och dessa organisationers roll. I sitt engagemang och främjande av de målsättningar och åtgärder som fastställs i vitboken kommer Regionkommittén att sträva efter att arbeta i partnerskap med europeiska sammanslutningar av lokala och regionala myndigheter.

⁽²⁰⁾ Regionkommitténs yttrande om "Mervärdet av att involvera lokala och regionala förvaltningar i utvidgningsprocessen". CdR 93/2008 fin.

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2009/index.cfm

⁽²²⁾ — Europeiska regionförsamlingen har inrättat ett interregionalt samarbetsprogram som har till syfte att utveckla en europeisk känsla, främja Europas regioner och engagera de regionala företagen i att ta emot praktikanter.
— Europeiska sammanslutningen för folkvalda i bergsregioner (AEM) utvecklar ett projekt för interregionalt samarbete i bergsområden inom ramen för programmet för gränsöverskridande samarbete.
— Europeiska sammanslutningen för gränsregioner har inrättat ett gränsöverskridande nätverk för utbyte av goda metoder för att utveckla konkreta förslag som kan förverkligas inom ramen för gemenskapsprogrammen.

Flernivåstyret förefaller för övrigt mycket relevant när det gäller att främja ett aktivt medborgarskap, och det säkerställer en decentraliserad kommunikationspolitik som är bättre i fas med medborgarnas konkreta och omedelbara behov genom att det successivt bidrar till att minska gapet mellan gemenskapsinstitutionerna och de politiskt ansvariga.

Huvudsyftet med decentraliserad information om EU är att främja införlivandet av den europeiska dimensionen i den politiska styrningen på lokal och regional nivå, att underlätta samverkan med lokala och regionala medier samt användandet av ny, innovativ kommunikationsteknik, särskilt resurserna inom ramen för Web 2.0 på lokal och regional nivå. Decentraliserad information ger bland annat impulser till att anordna politiska diskussioner och offentliga möten om Europa på lokalt och regionalt plan, och främjar därigenom ett aktivt medborgarskap som uppmuntrar till deltagande i de europeiska frågorna.

För att förverkliga flernivåstyret

förbinder sig Regionkommittén att

- utveckla stödåtgärder för samarbete med de **nätverk på regional och lokal nivå** som ökar kontakterna och samverkan i det europeiska samhället mellan de politiska och ekonomiska sfärerna, föreningslivet och kultursektorn och att beakta de bästa metoderna för deltagande på lokal och regional nivå,
- bidra till att genomföra en **verkligt decentraliserad politisk kommunikation** vars betydelse har erkänts i Europaparlamentets, Europeiska kommissionens och rådets förklaring "Samarbete för kommunikation om Europa" ⁽²³⁾ och som grundas på de institutionella aktörernas politiska engagemang för att på ett permanent sätt återuppliva den europeiska diskussionen i europeiska städer och regioner och beakta de beslut som fattats på gemenskapsnivå,
- fastställa en **handlingsplan** som särskiljer informationsverktygen utifrån de fastställda målen och de berörda politiska områdena i syfte att skapa en samverkan mellan informationen om strategin och de gemenskapspolitiska åtgärderna och deras betydelse för medborgarna på lokal och regional nivå samt lägga fram rekommendationer för den interinstitutionella gruppen för information, ⁽²⁴⁾
- föreslå metoder och medel att användas på lokal och regional nivå för att minska bristen på information och **främja en ökad täckning i lokala och regionala medier** av EU-politikens konsekvenser i medborgarnas dagliga liv och utöka **möjligheterna till kommunikation, information och medling om EU** genom att utnyttja nya kommunikationsverktyg och särskilt Web 2.0,

rekommenderar Regionkommittén att

- **lämpliga verktyg skapas för att stödja deltagandedemokrati**, särskilt inom ramen för Lissabonstrategin, den sociala agendan och Göteborgsstrategin samt att **mekanismer av typen "lokal agenda 21"** utvecklas, dvs. integrerade mekanismer för medverkan i utformningen av långsiktiga strategier, ⁽²⁵⁾
- när Lissabonfördraget träder i kraft undersöka möjligheten till samarbete mellan kommittén själv, lokala och regionala myndigheter och övriga EU-institutioner med sikte på att utveckla det europeiska medborgarskapsinitiativet. Syftet är att utnyttja dess potential att främja en verklig europeisk politisk debatt och därmed göra EU:s system för flernivåstyret mer legitimt,

⁽²³⁾ Samarbete för kommunikation om Europa: Europaparlamentets beslut av den 9 oktober 2008 och Europaparlamentets, Europeiska kommissionens och rådets gemensamma förklaring (P6Ta(2008)0463).

⁽²⁴⁾ Regionkommittén föreslår fortsättningsvis ledamöterna av Regionkommittén och de regionala och lokala förvaltningarna får en verktygslåda för kommunikation för att förklara EU:s politik för medborgarna. CdR 234/2008 fin.

⁽²⁵⁾ Efter ett initiativ som lanserades 2002 vid toppmötet i Johannesburg om hållbar utveckling blev (CRPM (konferensen för perifera kustregioner) och Fogar (globalt forum av regionsammanslutningar i världen) aktiva medlemmar i nätverket för regionalt styre för hållbar utveckling (nrg 4SD).

- **utbildningen i EU-medborgarskap förstärks** genom att utnyttja de regionala och lokala myndigheternas kompetens,

uppmanar Regionkommittén

- **Europeiska kommissionen** att beakta nya parametrar i sin utvärdering av EU-medborgarnas åsikter (**Eurobarometern**) som avspeglar de regionala och lokala myndigheternas verkliga betydelse för EU:s funktion och för genomförandet av gemenskapsstrategier och gemensamma politiska åtgärder,

efterlyser Regionkommittén att

- medlemsstaterna genomför en **e-förvaltning som i högre grad inbegriper** regionerna och städerna och att de sistnämnda via sin informationspolitik och sina system för e-förvaltning informerar medborgarna om EU:s resultat och utmaningar,
- gemenskapsinstitutionerna genomför en kommunikationsstrategi av typen Web 2.0 och utnyttjar de nya sociala internetplatserna, You tube//EU tube.

4. Öka effektiviteten i gemenskapens åtgärder

Syftet med flernivåstyret är att förstärka gemenskapens åtgärder på områden som är viktiga för EU-medborgarna. I ett område där integrationen är så stor som inom EU får varje gemenskapsinsats direkta effekter på territorierna och medborgarna. Att gemenskapsmålen och denna politiks territoriella konsekvenser stämmer överens är därför av grundläggande betydelse. Vitbokens rekommendationer kommer följaktligen att syfta till att gemenskapens ändamål anpassas bättre till de olika konkreta förvaltnings- och planeringsförhållanden som de lokalt och regionalt folkvalda ställs inför vid genomförandet av de centrala delarna av gemenskapspolitiken:

Valet av relevanta instrument är det främsta kriteriet för att säkerställa en effektiv gemenskapsmetod och utveckla normerna för styrelseformerna inom EU genom att lägga större vikt vid differentiering och specialisering. Dessa instruments koppling mellan olika myndighetsnivåer utgör en garanti för enhetliga gemenskapsinsatser. Förfaranden som samråd, experiment, territoriella konsekvensbedömningar, den öppna samordningsmetoden, rättsliga instrument för avtal, som de territoriella pakterna eller europeiska grupperingarna för gränsöverskridande samarbete, bör utvecklas för att motverka de negativa effekterna av en koncentration av besluten, spridda insatser och urvattnade resultat. Dessa mekanismer och instrument innebär nya vägar för att uppnå EU:s strategiska mål.

Utarbeta och genomföra gemensam politik i partnerskap

Denna flexibla styresform kan framgångsrikt anpassas efter varierande mekanismer i olika gemensamma politikområden beroende på deras egenskaper. Sammanhållningspolitiken är ett bra exempel på flernivåstyre, och miljöpolitiken har varit ett laboratorium för vissa mekanismer och metoder.

V. **EU:s sammanhållningspolitik: hävstångseffekter för gemenskapspolitiken**

- Sammanhållningspolitiken har under tjugo år visat sitt mervärde och har för medborgarna blivit ett exempel på europeisk solidaritet genom olika konkreta projekt. Sammanhållningspolitiken har utvecklats under åren: Den infördes som ett komplement till den inre marknaden för att trygga utvecklingen i de svagaste regionerna och har gjort det möjligt att minska de socioekonomiska skillnader som har orsakats av EU:s olika utvidgningar. I dag är sammanhållningspolitiken ett viktigt verktyg för att stödja strategin för tillväxt och sysselsättning inom samtliga områden i EU. På senare tid har den utgjort ett stöd för EU:s plan för ekonomisk återhämtning.

- EU:s sammanhållningspolitik, som i dagsläget motsvarar en tredjedel av gemenskapsbudgeten, får ett verkligt genomslag både genom sin finansiella hävstångseffekt och genom det interinstitutionella partnerskapet, som förstärks genom användningen av offentlig-privata partnerskap och Europeiska investeringsbankens (EIB) finansiella verktyg. Den europeiska sammanhållningspolitikens hävstångseffekt visar sig också i dess förmåga att gynna samverkans effekter på EU-nivå mellan lokala, regionala och nationella strategiska utvecklingsprioriteringar.
- En annan viktig aspekt på hävstångseffekten i samband med utnyttjandet av strukturfonderna handlar om förstärkningen av de offentliga myndigheternas institutionella kapacitet. Genom att stimulera deras förvaltningskapacitet och harmonisera deras förfaranden på EU-nivå har sammanhållningspolitiken främjat genomförandet av gemenskapspolitiken. Slutligen har sammanhållningspolitiken tack vare partnerskapet och samarbetet mellan de offentliga institutionerna och aktörerna i det civila samhället möjliggjort övergripande lösningar av vitt skilda problem inom EU.
- För att utvidga begreppet territoriell sammanhållning till att även omfatta de nya utmaningar som regionerna och de lokala myndigheterna står inför (globaliseringen, klimatförändringarna, energisäkerheten, invandringen, etc.) måste de konkreta mål till vilka det avsätts EU-medel definieras mer flexibelt med avseende på varje områdes specifika problem och möjligheter, samt baseras på områdets egna strategi när det gäller konkurrenskraft och hållbarhet.

På de politikområden där EU inte har några uttryckliga befogenheter men där gemenskapspolitiken ändå har en viss effekt, som exempelvis bostadspolitik och en stor del av tjänsterna av allmänt intresse, är flernivåstyret dessutom ett redskap som gör det möjligt att visa att dessa områden är av övergripande karaktär och att behörighetsfördelningen inte ska tolkas alltför snävt för att man ska uppnå gemensamma mål och samtidigt ta hänsyn till skillnaderna mellan de olika konstitutionella och administrativa strukturerna i medlemsstaterna.

För att genomföra flernivåstyret i praktiken

förbinder sig Regionkommittén att

- **planera och lansera initiativ för att sprida goda partnerskapsmetoder** för att fastställa lokala, regionala, nationella och överstatliga politiska prioriteringar i medlemsstaterna och att stödja samtliga initiativ som lanseras av medlemsstaterna, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen för att tillämpa partnerskapsprincipen tillsammans med regionala och lokala myndigheter, inte bara när politiken genomförs, utan i synnerhet även när den utformas,
- **föreslå interinstitutionella mekanismer som förstärker de politiska och strategiska inslagen i utvärderingen av EU:s sammanhållningspolitik** genom att sammanställa rapporter som har utarbetats på nationella och regional nivå inom ramen för en europeisk analys och ett europeiskt perspektiv,

rekommenderar Regionkommittén att

- **partnerskapsmetoden konsolideras** såväl vertikalt mellan "regionala och lokala myndigheter – nationella regeringar och Europeiska unionen" som horisontellt mellan "regionala och lokala myndigheter – det civila samhället", framför allt inom ramen för den sociala dialogen, och att man säkrar medborgarnas deltagande via de organ som inrättats i detta syfte av olika berörda offentliga myndigheter, särskilt de myndigheter som geografiskt sett och i kraft av subsidiaritetsprincipen befinner sig närmast medborgarna. Detta kommer att göra det möjligt för olika samhällsgrupper att framföra sina analyser, synpunkter och förslag när det gäller olika aspekter av EU:s initiativ.

- **de administrativa förfarandena förenklas och rationaliseras** i syfte att skapa en rättslig, administrativ och finansiell ram som gynnar innovativ verksamhet. Nya verktyg bör utvecklas för att främja regional innovation och stärka de olika finansieringsformerna (riskkapital, företagsänglar, mikrokrediter osv.),
- **de regionala och lokala myndigheternas administrativa kapacitet stärks** för att se till att projekt förvaltas på ett kompetent sätt. Utbytet av goda metoder inom EU i fråga om territoriell styrning bör utökas,

uppmantar Regionkommittén Europeiska kommissionen att

- från fall till fall undersöka omläggningen av gemenskapspolitiken i riktning mot ett **förstärkt partnerskap**,
- **främja samordningen** mellan insatserna från strukturfonderna, sektorsprogrammen och programmen för att främja landsbygdsutvecklingen,
- **utvärdera framstegen i fråga om förenkling och decentralisering av strukturfondernas förvaltning under perioden 2007–2013** och då särskilt beakta proportionaliteten i de administrativa bördorna med hänsyn till typen och storleken av insatserna samt deras effekter på de regionala och lokala myndigheterna.

Samordna den europeiska processen

En samordning av de olika myndighetsnivåernas åtgärder å ena sidan och politik och instrument å andra sidan är absolut nödvändigt för att förbättra de europeiska styresformerna och genomförandet av gemenskapsstrategierna. Gemenskapens insatser för att stimulera den europeiska ekonomin är relevant för denna åtgärd. Den ekonomiska krisen och enigheten om det trängande behovet av en samordnad EU-insats understryker vikten av samordning, men avslöjar också de bestående svårigheterna med att genomföra sådana insatser när det brister i samordning och ömsesidigt förtroende. **Krisen är därför ett test för den europeiska integrationsprocessen.** Utmaningen ligger i EU:s förmåga att samordna de politiska stödinsatserna för att stimulera den europeiska ekonomin och få utveckla en mer balanserad modell för hållbar utveckling och territoriell sammanhållning tack vare att olika aktörer samarbetar, de regionala och lokala myndigheterna deltar direkt och man använder sig av offentlig-privata partnerskap. ⁽²⁶⁾ De europeiska integrationsmekanismerna måste via gemenskapsmetoden och mellanstatligt samarbete samordnas med hjälp av finansiella, ekonomiska, sociala och territoriella stimulansverktyg och en bättre samordning av strategierna för att hantera krisen (ökad flexibilitet inom EU:s strukturfonder, den europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, stöd från EBI etc.) för att komma ur krisen (innovationspolitik, industripolitik osv.). ⁽²⁶⁾

Gemenskapsmetoden ger bäst garantier för att flernivåstyret genomförs. Utan att ifrågasätta dess dominans kan man emellertid konstatera att det sedan flera år tillbaka är den öppna samordningsmetoden som används. Denna metod kompletterar gemenskapsmetoden, som grundar sig på den institutionella triangeln och kommissionens exklusiva initiativrätt på de områden där EU endast har en samordnande funktion eller en stödfunktion. I det enskilda fallet skulle i enlighet med subsidiaritetsprincipen den öppna samordningsmetoden kunna vara ett sätt att uppmuntra samarbete, utbyta goda erfarenheter och komma överens om gemensamma mål och riktlinjer för medlemsstaterna.

Den öppna samordningsmetoden har dock ännu inte medfört det förväntade mervärdet i förhållande till de ursprungliga målen och har inte visat sig vara tillfredsställande för de regionala och lokala myndigheterna, som inte blir delaktiga i tillräckligt hög grad. Dessa myndigheter anser att metoden däremot skulle kunna utvidgas till andra insatsområden under förutsättning att den blir mer inkluderande.

⁽²⁶⁾ Slutsatser från det europeiska toppmötet för regioner och städer i Prag den 5–6 mars 2009. CdR 86/2009 fin.

VI. Regionkommitténs övervakningsplattform för Lissabonstrategin

- År 2006 inrättade Regionkommittén en uppföljningsplattform för Lissabonstrategin som i dag omfattar över hundra regioner och städer i 26 medlemsstater. Detta nätverk för utbyte och utvärdering följer upp vilka effekter förvaltningen av Lissabonprocessen får på regional och lokal nivå samt hur den samverkar med sammanhållningspolitiken.
- I sin övervakningsrapport om att förverkliga målen för Lissabonstrategin genom en samordnad och integrerad territoriell politik betonar Regionkommittén att alla de berörda styresnivåerna måste stärka synkroniseringen och samordningen av sina politiska dagordningar och införa ett större utbud av rättsliga instrument.
- Vid det europeiska toppmötet för regioner och städer i Prag den 5–6 mars 2009 inledde Regionkommittén en samrådsprocess om den kommande strategin för tillväxt och sysselsättning för att ge de regionala och lokala myndigheterna möjlighet att delta tidigt i utformningen (www.lisbon.cor.europa.eu).
- För att förbättra ramvillkoren för företagen och särskilt för de små och medelstora företagen tänker Regionkommittén instifta ett innovationspris som ska gå till de mest företagsamma regionerna i EU. **Kvalitetsmärket "europeisk företagarregion" ska delas ut årligen** och ska uppmantra regionerna att utforma strategiska planer för långsiktigt hållbara ekonomiska och sociala reformer som har ett brett stöd hos invånarna och de lokala intressenterna.
- Därigenom vill Regionkommittén ge ytterligare stimulans för genomförandet av den nya strategin för tillväxt och sysselsättning efter Lissabonstrategin och samtidigt ge allmän spridning åt de tio principerna för EU:s småföretagsakt (*Small Business Act*) på lokal och regional nivå.

Lissabonstrategin saknar obestridligen samordning och fortsätter att genomföras på ett mycket toppstyrt sätt. Den Lissabonparadox som lyfts fram genom Regionkommitténs övervakningsplattform visar att de regionala och lokala myndigheternas delaktighet inte har varit tillräckligt. Den visar vikten av att införa en mer decentraliserad gemenskapsstrategi för tillväxt och sysselsättning som bygger på potentialen hos regioner och städer, som genom sin kompetens är de främsta drivkrafterna för innovation, forskning och utbildning i Europa. ⁽²⁷⁾

EU:s ekonomi stimuleras också genom den "Small Business Act" för Europa som ska omfattas av ett partnerskap med de territoriella myndigheterna. ⁽²⁸⁾

För att genomföra flernivåstyret i praktiken

förbinder sig Regionkommittén att

- undersöka områden som behöver diskuteras inför en **territoriell öppen samordningsmetod** och identifiera på vilka områden för gemenskapsinsatser som den öppna samordningsmetoden skulle vara lämpligast för de regionala och lokala myndigheterna, särskilt i fråga om politiken för invandring och integration, innovation och utbildning,
- **redovisa resultatet av samrådet med de regionala och lokala myndigheterna om framtiden för strategin för tillväxt och sysselsättning** vid Europeiska rådets möte i mars 2010,

⁽²⁷⁾ Eurocities driver ett projekt med stöd från Europeiska kommissionen genom det sjätte ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling. Projektet underlättar utbyte av goda metoder, sakkunskap och tillämpningar i hållbar urban utveckling.

⁽²⁸⁾ Regionkommitténs yttrande om "Tänk småskaligt först – En 'Small Business Act' för Europa" den 12–13 februari 2009, CdR 246/2008 fin.

uppmantar Regionkommittén medlemsstaterna att

- stödja den öppna samordningsmetoden i **regionala och lokala handlingsplaner**, främja beaktandet av regionala och lokala planer i de nationella planerna och ingå skriftliga flernivåavtal. Följaktligen kräver Regionkommittén också att Europeiska kommissionen ska erkänna att det finns regionala och lokala kontaktpunkter inom ramen för övervakningen av den öppna samordningsmetoden,

uppmantar Regionkommittén kommissionen och medlemsstaterna att

- **reformera den öppna samordningsmetoden så att den blir mer inkluderande** genom att tillsammans med de regionala och lokala myndigheterna utveckla effektivare **indikatorer för styresreformer som är öppna för medverkan och territoriella indikatorer**,⁽²⁹⁾
- i nära samarbete med de regionala och lokala myndigheterna identifiera **aktuella hinder för genomförandet av den inre marknaden i regioner, städer och kommuner** samt ändamålsenliga lösningar för att anpassa den inre marknaden till det aktuella ekonomiska och sociala sammanhanget,
- säkra att de lokala och regionala myndigheterna på ett lämpligt sätt medverkar vid översynen av Lissabonstrategin efter 2010.

Utveckla integrerad politik

Den integrerade metoden är en garant för att gemenskapspolitiken ska fungera effektivt. Den innebär att det finns en vertikal dimension som förutsätter en bättre samordning och ett bättre samarbete mellan de olika styresnivåerna och även en horisontell dimension som kräver ett enhetligt genomförande av sektorspolitiken för att skapa hållbar utveckling och synergieffekter med andra relevanta politikområden inom EU.

Att införa den territoriella sammanhållningen som ett gemenskapsmål är i detta sammanhang grundläggande för gemenskapspolitikens framtid. Den territoriella sammanhållningens tillämpningsområde måste ta hänsyn till tre dimensioner: dels en korrigerande dimension genom att "minska befintliga skillnader", och säkra att alla EU-medborgare har lika tillgång till grundläggande offentliga tjänster, oavsett var de bor, dels en förebyggande dimension genom att "skapa större sammanhållning mellan sektorspolitiska områden som har en territoriell inverkan" och sträva efter att hela tiden satsa på lokala resurser i mindre gynnade områden i syfte att säkra att befolkningen stannar kvar, samt slutligen en stimulerande dimension genom att förbättra den "territoriella integrationen" och uppmuntra till samarbete.

Den territoriella sammanhållningen, som i och med Lissabonfördraget blir en delad behörighet mellan EU och medlemsstaterna, måste ingå i all sektorspolitik och bli en form av flernivåstyre. Förvaltningen av städerna är för övrigt avgörande för ett lyckat genomförande av strategier för hållbar utveckling i urbana områden, inte bara för att samordna alla styresnivåer utan även för att ta med de lokala aktörerna. Förvaltningen av städerna enligt en integrerad metod bör bygga på de tre pelarna för hållbar utveckling, miljö, ekonomi och samhällsfrågor, för att garantera en äkta social och territoriell sammanhållning. Andra gemensamma politikområden är också viktiga för att främja en integrerad och sammanhållen metod. Även för landsbygdsområdena bör det utarbetas integrerade strategier baserade på flernivåstyre som syftar till att främja deras konkurrenskraft och en hållbar utveckling. Strategierna bör omfatta åtgärder för att övervinna de naturbetingade olägenheterna i dessa områden, liksom obalansen mellan dem och stadsområdena.

⁽²⁹⁾ "Vi förordar att man inrättar nya instrument och i synnerhet indikatorer med utgångspunkt i behoven i anslutning till genomförandet av den territoriella sammanhållningen, och här kan även analyser på nivån under den regionala vara av intresse." Regionkommitténs yttrande om den fjärde rapporten om sammanhållningen (CdR 274/2008 fin).

"För utvecklingen av lämpliga regionala strategier och politiska lösningar behövs adekvata instrument som gör det möjligt att inom den offentliga politiken beakta territoriella skillnader (exempelvis disponibel inkomst per invånare med hänsyn tagen till transfereringar, som komplement till BNI per capita, skatteinkomster, tillgång till olika tjänster (transporter, energiförsörjning, hälsa, utbildning), den demografiska strukturen och befolkningens bosättning (uppgifter om befolkningens spridning, ålder och försörjningsbörda), eller till och med att inrätta sammansatta indikatorer på mänsklig utveckling)." Yttrande om grönboken om den territoriella sammanhållningen (CdR 274/2008 fin).

VII. En integrerad havspolitik för EU

- Utformningen av en integrerad havspolitik för EU är ett av de få exemplen på EU-nivå på ett försök till en gemensam strategi för flera sektorsövergripande politikområden på grundval av en territoriell typologi. Den process som inleddes med grönboken 2006 och därefter blåboken visade en kraftfull mobilisering av berörda regionala och lokala aktörer för att åstadkomma en integrerad strategi för förvaltningen av havsområdena: transport, miljö, förnybar energi, ekonomisk utveckling är några av de sektorer som omfattades av en politik som föddes ur viljan att skapa en horisontell integrering av de olika villkoren för en hållbar utveckling av säkerheten i våra hav som antligen har erkänts som avgörande naturresurser och ekonomiska resurser för Europa.
- Denna ambition måste åtföljas av relevanta bestämmelser för att förstärka den förenande effekten av en integrerad vision för havspolitiken. Därför anser Regionkommittén att det krävs en översyn av EU:s finansieringssystem och att det behöver införas ett enda förenklat system för alla eller de flesta maritima frågor i en europeisk kust- och öfond. Det bör skapas en europeisk plattform för havsfrågor, där lokala och regionala myndigheter och intressenter ingår, som ett instrument för insamling av sakkunskaper och utbyte av goda metoder.

Optimera den förstärkta samrådsstrukturen

Sedan 2002 har den förstärkta samrådsstruktur som förordades i vitboken om styrelsereformerna i EU utvecklats. I vitboken konstaterades att *"bra samråd på ett tidigt stadium kan leda till bättre lagstiftning som antas snabbare och som är lättare att tillämpa och verkställa"*.

Dialogen mellan kommissionen och berörda parter före framläggandet av förslag och antagandet av politiska initiativ kan ha en rad olika former:

- Samråd inom ramen för lagstiftningsförfarandet, särskilt med Regionkommittén i dess egenskap av institutionell företrädare för de regionala och lokala myndigheterna.
- Mekanismer för samråd på sektorsnivå som tar hänsyn till de specifika villkoren för EU:s insatser på de olika politikområdena.
- Införande av samrådsformer som överensstämmer med miniminormerna för samråd.
- En strukturerad dialog med de lokala och regionala myndigheters sammanslutningar.

För att genomföra flernivåstyret i praktiken

förbinder sig Regionkommittén att

- utveckla samarbetet med Europeiska kommissionen och de territoriella myndigheternas europeiska och nationella sammanslutningar **inom ramen för den strukturerade dialogen** under arbetet med att utforma Europeiska kommissionens lagstiftningsprogram,
- samarbeta med övriga EU-institutioner för att utveckla en effektiv konsekvensbedömning av sin verksamhet i syfte att stärka sin roll som rådgivande organ i enlighet med EG-fördraget och lyfta fram det mervärde som kommittén tillför EU:s beslutsprocess,

uppmärksammar Regionkommittén Europeiska kommissionen att

- **ta hänsyn till uppföljningen** av sina politiska rekommendationer i form av muntliga och skriftliga frågor.

Bättre lagstiftning

Vid den samordning av lagstiftningsprocessen som föreslogs i handlingsplanen "Bättre lagstiftning" och som stöddes genom det interinstitutionella avtalet "Bättre lagstiftning", som antogs av Europaparlamentet, rådet och kommissionen 2003 bör man ta full hänsyn till de regionala och lokala myndigheternas bidrag, samt de rättsliga och politiska instrument som myndigheterna förespråkar i sin strategi för att förbättra lagstiftningen.

I väntan på att Lissabonfördraget ska träda i kraft är det genom de interna bestämmelserna och gemenskapsmekanismerna i de befintliga fördragen redan möjligt att **införa en samordnad uppföljnings- och kontrollstrategi för subsidiaritetsprinciperna**. I vissa medlemsstater har man för övrigt inlett en intern reformprocess för att befästa de regionala lagstiftande församlingarnas delaktighet i de mekanismer som föreskrivs i protokollet om tillämpning och kontroll av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i Lissabonfördraget, så att de kan uppträda som delar av det nationella parlamentariska systemet eller som kammare i det nationella parlamentet. Denna utveckling av de nationella konstitutionella strukturerna bör utvidgas.

För övrigt bör de regionala och lokala myndigheternas få bättre möjligheter att förutse konsekvenserna av gemenskapslagstiftningen för att **stärka rättssäkerheten inom EU och underlätta ett bra genomförande av gemenskapslagstiftningen**. Behovet av att i större grad göra de regionala och lokala myndigheterna mer delaktiga understryks av att effekterna av ett gemenskapsdirektiv eller en gemenskapsförordning kan variera avsevärt från en medlemsstat till en annan med hänsyn till deras interna territoriella organisation, graden av självständighet hos de regionala och lokala myndigheterna samt omfattningen av deras behörighet. Svårigheterna med att införliva direktiven om deponering av avfall⁽³⁰⁾ och samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster⁽³¹⁾ är betecknande exempel på betydelsen av att göra regionala och lokala myndigheter delaktiga i hela processen när gemenskapslagstiftningen utformas.⁽³²⁾

Konsekvensanalyser av lagstiftningsförslag utgör viktiga verktyg i utvecklingen av bättre gemenskapslagstiftning. I en konsekvensanalys måste uppmärksamhet riktas åt genomförande och tillämpning av lagstiftning. Det är av största vikt att den territoriella aspekten ges en central plats i kommissionens nuvarande konsekvensanalyser. För att kunna mäta den territoriella aspekten bör kommissionens direktorat i ett tidigt skede kartlägga effekterna av ny lagstiftning på regioner och kommuner. I detta sammanhang kan Regionkommittén fylla en viktig funktion.

VIII. Regionkommitténs nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen: ett viktigt verktyg för att öka det demokratiska ansvaret och delaktigheten i EU:s lagstiftningsprocess

- Syftet med subsidiaritetsprincipen är att se till att beslut fattas på den mest ändamålsenliga nivån på de områden som inte omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet. Inom dessa områden måste man alltså utföra tester för att se till att gemenskapens åtgärder är motiverade i förhållande till de alternativ som finns på nationell, regional eller lokal nivå.
- Det nätverk för övervakning av subsidiaritetsprincipen som Regionkommittén har inrättat har i dag 96 medlemmar (regionala och lokala myndigheter, nationella och regionala parlament, sammanslutningar av territoriella myndigheter) och utför e-samråd via sin webbplats.

⁽³⁰⁾ Rådets direktiv 1999/31/EG av den 26 april 1999 om deponering av avfall – EGT L 182, 16.7.1999, s. 1–19, Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/12/EG av den 5 april 2006 om avfall, EUT L 114, 27.4.2006 s. 9–21.

⁽³¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (30.4.2004). EUT L 134, 30.4.2004, s. 114–240.

⁽³²⁾ Europeiska institutet för offentlig administration har fått i uppdrag att utföra en undersökning av "gemenskapslagstiftningens effekter på lokal nivå" som framför allt ska granska dessa båda konkreta fall. Resultatet ska redovisas för högnivågruppen för styrelseformer och EU under det svenska ordförandeskapet i oktober 2009.

Nätverket har följande mål:

- *Anordna samråd med nätverkets partner* i fråga om dokument och förslag från Europeiska kommissionen för att bidra till analysen av tillämpningen av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna samt att utvärdera konsekvenserna av de föreslagna åtgärderna. Därmed underlättar nätverket kommunikationen mellan de regionala och lokala myndigheterna och Regionkommittén i fråga om den europeiska lagstiftningsprocessen.
- *Fungera som kontaktpunkt* där de regionala och lokala myndigheterna snabbare kan få tillgång till EU-relaterad information som berör dem och de får ytterligare en kanal för att göra sina röster hörda.
- *Hjälpa Regionkommittén att utöka sin samrådsbas* genom att ge den tillgång till politiska och administrativa strukturer i Europas regioner och städer och genom att ställa resurser till förfogande för kommitténs föredragande.
- *Göra medlemmarna i nätverket för övervakning av subsidiaritetsprincipen* delaktiga i kommande undersökningar av de territoriella konsekvenserna av kommissionens förslag och detta i ett tidigt skede av de förberedande lagstiftningsarbetena.

För att genomföra flernivåstyret i praktiken

förbinder sig Regionkommittén att

- stärka sin delaktighet i uppföljningsprocessen för **handlingsplanen "Bättre lagstiftning" och att utveckla sin** interna politiska **process** och sina samråd med hjälp av interaktiva plattformar för att få tillförlitlig information om hur den lokala och regionala dimensionen har beaktats i utformningen av lagstiftningen,
- **konsolidera sina interinstitutionella förbindelser** under hela lagstiftningsprocessen med rådet, Europeiska kommissionen och Europaparlamentet,
- **tillsammans med nationella parlament och regionala lagstiftande församlingar utarbeta en metod** för att låta de regionala och lokala myndigheterna i alla medlemsländer göra sin ståndpunkt gällande både i den förberedande fasen och inom ramen för systemet för tidig varning, ⁽³³⁾
- bidra till **arbetet i högnivågruppen av oberoende berörda parter för att minska de administrativa bördorna**, uttala sig om de förslag som gruppen lägger fram och att överväga att inrätta en högnivågrupp för de territoriella myndigheterna,

anser Regionkommittén att

- man till det **interinstitutionella avtalet om "Bättre lagstiftning"** mellan Europaparlamentet, rådet och Europeiska kommissionen bör lägga ett protokoll om ett avtal med Regionkommittén om genomförandet av vissa utvärderings- och samrådsmekanismer,

uppmänar Regionkommittén Europeiska kommissionen att

- fortsätta arbetet med att **förenkla lagstiftningen**, särskilt inom ramen för sammanhållningspolitiken och införa en regional del i de nationella handlingsplanerna för att förenkla lagstiftningen,
- **underlätta de regionala och lokala myndigheternas tillgång** till kommittéförfaranden och expertgrupper med uppgift att genomföra handlingsplanen "Bättre lagstiftning", ⁽³⁴⁾ ⁽³⁵⁾

⁽³³⁾ Konferensen för regionala lagstiftande församlingar (CALRE) har inrättat ett nätverk på teknisk och politisk nivå om övervakningen av tillämpningen av subsidiaritetsprincipen.

⁽³⁴⁾ Rapport från seminariet med högnivågruppen för lokalt styre (Biarritz den 14–16 september 2008).

⁽³⁵⁾ Den europeiska sammanslutningen för regioner med lagstiftningsbefogenheter (REGLEG) anordnar utbyte av bästa metoder för att låta sakkunniga som företrädare regioner med lagstiftningsbefogenheter vara delaktiga i kommittéförfarandet och i kommissionens expertgrupper samt rådets arbetsgrupper.

uppmärskar Regionkommittén medlemsstaterna att

- införa en bestämmelse om samråd med regionala och lokala myndigheter för att **underlätta införlivandet av EU-lagstiftningen**,
- säkra att den interna behörighetsfördelningen respekteras då gemenskapens lagstiftning införlivas och genomförs,
- att arbeta vidare inom Europarådet med förslaget till stadga för den regionala demokratin.

Utvärdera de territoriella konsekvenserna av gemenskapens insatser

Utvärderingsmekanismerna gör det möjligt att avgöra om beslut fattas på lämplig nivå, identifiera anpassade politiska instrument och fastställa området för och nivån på gemenskapens insatser. En avgörande uppgift är att definiera begreppet *territoriella konsekvenser*, fastställa vilka gemensamma mål som kan anpassas efter territoriernas specifika egenskaper och utveckla bra kvantitativa och kvalitativa indikatorer. Dessutom kan de bidra med ett konkret innehåll till principen om territoriell sammanhållning.

För att genomföra flernivåstyret i praktiken**förbinder sig Regionkommittén att**

- **förstärka samarbetet med Europeiska kommissionen inom ramen för genomförandet av sitt samarbetsavtal** för att överlämna motiverade yttranden från de regionala och lokala myndigheterna om konsekvensbedömningen av kommissionens förslag i ett tidigt skede av lagstiftningsprocessen,
- med stöd av Europeiska kommissionens kommitté för konsekvensbedömningar inrätta en **teknisk "högnivågrupp" med uppgift att utvärdera de territoriella konsekvenserna av gemenskapens viktigaste politikområden** i syfte att vidta åtgärder som kan förbättra lagstiftningen, förenkla de administrativa förfarandena och öka medborgarnas acceptans för gemenskapspolitiken,

rekommenderar Regionkommittén att

- **den territoriella konsekvensbedömningen systematiseras** genom att de berörda aktörerna görs delaktiga innan det politiska beslutet fattas, så att det går att förutse de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna för territorierna av lagstiftningsförslag och andra förslag från gemenskapen,
- utvärderingsmekanismerna för de territoriella konsekvenserna förstärks när det föreslås **betydande förändringar till förslag som befinner sig i lagstiftningsprocessen**,
- förutsättningarna för **efterhandsutvärderingar** främjas i syfte att undersöka de lokala och regionala konsekvenserna av vissa direktiv, dvs. genomförandet på regional och lokal nivå av EU-rättsakter, och att kommissionen fäster vikt vid dessa aspekter i sin utvärderingsrapport,
- **europaisk och nationell statistik** ska avspegla mångfalden i den territoriella verkligheten så att man mer exakt kan förutsäga politikens konsekvenser för territorierna,

Uppmanar Regionkommittén Europeiska kommissionen att

- lägga till variabeln flernivåstyre till sina olika **resultattavlor** för att mäta framstegen inom vissa avgörande politikområden så att det går att utvärdera de faktiska konsekvenserna av gemenskapsinsatsen. Härvidlag bör det betonas att **den regionala och lokala dimensionen av resultattavlan för den inre marknaden bör förstärkas.**

Utveckla det territoriella samarbetets potential

Det är nödvändigt att stärka det territoriella samarbetet för att förverkliga målen för den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen. Möjligheterna till vertikala och horisontella partnerskap, garanterade genom en politisk, rättslig och ekonomisk ram för gränsöverskridande samarbete som möjliggör samarbete mellan flera regioner i olika EU-medlemsstater bör främjas kraftigt under de kommande åren.

Inom ett visst geografiskt område ger samarbetet mellan offentliga myndigheter och förvaltningar på olika nivåer möjligheter att samverka och främja gemensamma intressen genom att förbättra levnadsvillkoren för den berörda befolkningen och samla resurser och kompetens.

Utsiktarna att konsolidera de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS) och översynen av arbetsordningen för dessa sporrar Regionkommittén att lägga fram förslag för att optimera mervärdet i detta instrument.

IX. De europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS)

- EGTS är ett nytt gemenskapsrättsligt verktyg (förordning 1082/2006) för att stabilisera det territoriella samarbetet mellan olika styresnivåer och över gränserna. Det är särskilt viktigt för att stärka den territoriella sammanhållningspolitiken. Ett trettiotal EGTS-grupperingar håller på att inrättas i Europa och sex har redan bildats.
- Flernivåstyret ligger till grund för processen med att lansera, inrätta och förvalta en EGTS-gruppering. På detta sätt blir det möjligt att genom en anpassningsbar institutionell struktur sammanföra offentliga myndigheter beroende på deras behörighetsnivå och främja ett utvidgat partnerskap med de socioekonomiska aktörerna. De nyvunna erfarenheterna visar att EGTS-grupperingar kan tillämpas på många olika sektorer: från hälso- och sjukvård till räddningstjänst, från ekonomisk utveckling till skydd och främjande av naturresurser, från utbildning till forsknings- och innovationspolitik osv.
- Regionkommittén arbetar tillsammans med de territoriella myndigheterna, Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och medlemsstaterna för att utnyttja potentialen i detta verktyg på bästa sätt och för att underlätta inrättandet av ett offentligt forum för kommunikation, information, analys, forskning och nätverk för sakkunskap.

EU:s interna strategi är också inriktad på att utveckla makroregioner. Denna innovativa strategi kräver dock en stor enhetlighet i utformningen och måste integreras i den europeiska processen. Den måste också understödjas av en form av flernivåstyre som omfattar en ny typ av partnerskap som kan samla de strategiska uppgifterna i EU:s interna och externa politik. De lärdomar som kan dras av genomförandet av Östersjöstrategin, de möjligheter som åtgärdsplanen för utvidgat grannskap för regionerna i de yttersta randområdena erbjuder och den kommande lanseringen av Donastrategin är av största vikt för att avgöra betydelsen av dessa makroregioner för det europeiska styret, utvecklingen av det territoriella samarbetet och målet med territoriell sammanhållning.

X. Strategin för Östersjöregionen

- Syftet med strategin för Östersjöregionen är att stimulera samarbetet kring Östersjön för att förbättra miljön i området, stödja en ekonomiskt hållbar utveckling, förbättra tillgängligheten och öka säkerheten. Denna integrerade strategi, som bygger på delaktighet och som är under utveckling, är ett bra exempel på genomförandet av en sektorsövergripande politik som drivs av flera aktörer och som är inriktad på en europeisk makroregion. Syftet är att flera olika planerings- och finansieringsmetoder ska integreras på EU-nivå, nationell nivå samt på regional nivå, med möjlighet att använda programmen inom sammanhållningspolitiken som referensram.
- Valet av styresformer kommer att vara avgörande för hur väl denna strategi ska kunna genomföras. Utvecklingen kräver en strategi på flera nivåer med ett förstärkt samarbete mellan de olika nivåerna inom EU, nationellt, regionalt och lokalt samt på gränsöverskridande nivå och mellan offentlig och privat sektor. ⁽³⁶⁾

För att genomföra flernivåstyret i praktiken

förbinder sig Regionkommittén att

- utvärdera de **makroregionala utvecklingsstrategiernas** relevans mot bakgrund av regionala och lokala myndigheters delaktighet i deras utformning, genomförande, kommunikation med medborgarna och utvärdering samt i deras respektive handlingsplaner, samt att göra anspråk på tillräckliga anslag i gemenskapsbudgeten för att få ändamålsenliga resurser och finansieringsmekanismer,
- samarbeta med Europeiska kommissionen, medlemsstaterna och övriga berörda institutioner för att skapa **kraftfulla kommunikationsåtgärder och kraftfullt operativt stöd för inrättandet av de nya EGTS-grupperingarna** samt utbyta goda metoder inom de grupperingar som har bildats,
- bidra inför en eventuell översyn av **förordning 1082/2006 om de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete** med utgångspunkt i expertgruppens erfarenheter ⁽³⁷⁾ särskilt för att skapa en större integrering av de socioekonomiska parterna, underlätta genomförandet vid EU:s yttre gränser, skapa större flexibilitet i förfarandet för att bilda grupperingarna, införa en hänvisning i de av EU:s viktigaste rättsakter som i hög grad berörs av den gränsöverskridande dimensionen (t.ex. gränsöverskridande hälsovård), införandet av stimulansåtgärder, inklusive rättsliga, ekonomiska och finansiella incitament såväl på EU-nivå som på nationell nivå samt främjande av detta gemenskrättsliga verktyg i Europa,

⁽³⁶⁾ Regionkommitténs yttrande om de territoriella myndigheternas roll i den nya strategin för Östersjön. CdR 381/2008 fin.

⁽³⁷⁾ Regionkommittén har inrättat en grupp av sakkunniga från territoriella myndigheter och forskningsinstitut i närmare 23 olika länder. Gruppen har följande mål:

- Följa upp och genomföra förordningens bestämmelser på medlemsstatsnivå.
- Underlätta utbytet av erfarenheter i fråga om inrättande av EGTS-grupperingar på territoriell nivå och utbyta kunskaper om bästa metoder i samband med detta.
- Fastställa hur EGTS-grupperingarna kan användas som verktyg för den territoriella utvecklingen.
- Förbättra kommunikationen om möjligheterna med och utmaningarna för EGTS-grupperingarna på territoriell nivå. Webbplats: www.cor.europa.eu/egtc.htm.

rekommenderar Regionkommittén att

- **kompletterande resurser anslås till de tre delarna inom det territoriella samarbetet** med hänsyn till dess obestridliga bidrag till den europeiska integrationsprocessen,

uppmanar Regionkommittén

- Europeiska kommissionen att i sin kommande rapport om **utvärderingen/översynen av EGTS-förordningen** redovisa hur den har för avsikt att utnyttja detta rättsliga verktyg fullt ut,
- Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att öka **medvetenheten om detta verktyg** genom att i betydande omfattning öka den interna informationen i generaldirektorat och ministerier och ta vara på mervärdet av det,
- medlemsstaterna att lojalt samarbeta med regionerna och de lokala myndigheterna om inrättandet av de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS), så att dessa snabbt kan bildas och påbörja sin verksamhet i enlighet med andan och lydelsen i förordning (EG) nr 1082/2006.

Uppmuntra innovativa och partnerskapsbaserade styresmetoder

Den ekonomiska, tekniska och sociala utvecklingen innebär att även tänkesätt och metoder måste utvecklas. **Gemenskapsmetoden förtjänar att berikas av innovativa metoder och experiment som gynnas av erfarenheten och sakkunskapen hos de regionala och lokala folkvalda, som oftast är de som ska genomföra gemenskapspolitiken och tillämpa gemenskapslagstiftningen.**

I detta avseende utgör experiment ett verktyg för gott styre som gör det möjligt att i liten skala genomföra åtgärder för att pröva deras effektivitet i syfte att sprida dessa metoder om resultaten är tillfredsställande. Experimenten ger de politiska beslutsfattarna en grundval av kontrollerade fakta i fråga om följderna på territoriell nivå.

Systemet med avtal som inom ramen för gemenskapens regionalpolitik har lett till att EU:s strategiska prioriteringar har anpassats på nationell, regional och lokal nivå och som har stärkt samordningen av den offentliga politiken och den administrativa kapaciteten bör utvidgas till andra politikområden inom EU.

För att genomföra flernivåstyret i praktiken**förbinder sig Regionkommittén att**

- lägga fram förslag till stöd för användningen av **experiment på lokal och regional nivå** inom vissa av EU:s insatsområden, som strategin för tillväxt och sysselsättning, den sociala agendan, integrationspolitiken, innovationspolitiken, sammanhållningspolitiken, politiken för hållbar utveckling och räddningstjänst,
- utveckla handlingsalternativ för att **den kontrollerade experimentmetoden** ska användas oftare för att förutse effekterna av omfattande gemenskapspolitiska reformer, särskilt inom den gemensamma jordbrukspolitiken,

- försvara möjligheterna att ingå sådana målkontrakt som avsågs 2001 genom att föreslå anpassningar av de politiska och rättsliga tillämpningsföreskrifterna, särskilt med hjälp av **flexibla och mångsidiga trepartsinstrument**, varvid i synnerhet medlemsstaternas självständighet vad avser institutioner och förfaranden ska beaktas till fullo i samband med införlivandet och framför allt tillämpningen av gemenskapslagstiftningen,

rekommenderar Regionkommittén att

- det **inrättas europeiska territoriella pakter** som på frivillig grund kan förena de olika behöriga styresnivåerna i syfte att anpassa genomförandet av EU:s stora mål och politiska prioriteringar på grundval av ett partnerskap med regionala och lokala myndigheter, ⁽³⁸⁾
- det föreskrivs att de europeiska territoriella pakterna ska omfatta ett åtagande från en av EU:s institutioner eller byråer, ett åtagande av de nationella myndigheterna och en eller flera territoriella myndigheter, identifiering av vilka EU-politiska mål som ska uppfyllas, dess konkreta effekter på territoriet i fråga, ett övervakningssystem och slutligen **en definition av en budgetstruktur som förenar de bidrag från de olika parterna som krävs för att genomföra pakten**,

anser Regionkommittén att

- diskussionen om **finansieringen av de europeiska territoriella pakterna** bör inriktas på möjliga samverkans effekter mellan å ena sidan, på EU-nivå, befintliga budgetrubriker inom de berörda områdena och strukturfonderna och å andra sidan, på lokal, nationell och regional nivå, tillgängliga budgetrubriker. Detta bör ske utan att det inrättas något ytterligare finansieringsinstrument inom den gemensamma regionalpolitiken eller krävs ytterligare finansiella resurser,

uppmäntar Regionkommittén

- de **territoriella myndigheter** som är **intresserade** av att delta i en sådan process att **visa sitt intresse** inom ramen för det samråd som har inletts om genomförandet av vitboken.

5. Genomföra och följa upp vitboken

Genom att offentliggöra denna vitbok har Regionkommittén tagit initiativet att lägga fram sin uppfattning om gemenskapsmetoden med utgångspunkt i en styresform som ger de territoriella myndigheterna delaktighet i utformningen och genomförandet av gemenskapspolitiken. ReK bygger sin uppfattning på de framsteg som skett till följd av "Vitboken om styrelseformerna i EU" som Europeiska kommissionen antog 2001 och redogör också för de utmaningar och brister som finns i den delade förvaltningen i Europa. Utvecklingen av en europeisk kultur för flernivåstyrelse utgör en ständig utmaning. Därför kommer Regionkommittén att regelbundet utvärdera framstegen i genomförandet och vart tredje år lägga fram en lägesrapport om flernivåstyret i EU.

Så snart vitboken har offentliggjorts kommer Regionkommittén att inleda ett samrådsförfarande med EU-institutionerna för att utforma de framlagda alternativen och åtagandena mer konkret.

⁽³⁸⁾ Regionkommitténs yttrande "Inrättandet av europeiska territoriella pakter: Förslag till översyn av trepartsavtal och trepartsöverenskommelser". CdR 135/2006 fin.

Dessutom kommer Regionkommittén att inleda ett allmänt samråd för att inhämta synpunkter från myndigheter, sammanslutningar och berörda parter, och uppmanar därför dessa att lämna in sina synpunkter på hur flernivåstyret ska genomföras på bästa sätt i EU. Synpunkter kan lämnas in fram till den 30 november 2009 till följande adress:

Comité des régions de l'Union européenne
Cellule de prospective
Bureau VMA 0635
Rue Belliard/Belliardstraat 101
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Synpunkter kan också skickas per e-post till följande adress: governance@cor.europa.eu ⁽³⁹⁾

På grundval av resultatet av det allmänna samrådet och lärdomarna från samrådet med institutionerna och de berörda parterna kommer Regionkommittén att utarbeta en handlingsplan för att genomföra sina rekommendationer.

Bryssel den 17 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

⁽³⁹⁾ Uppföljningsprocessen för vitboken ska åtföljas av verksamhet i Regionkommitténs workshopar www.cor.europa.eu/ateliers.

Yttrande från Regionkommittén om ”ett år efter Lissabon: det praktiska genomförandet av partnerskapet Afrika-EU” och ”EU, Afrika och Kina: Dialog och samarbete mellan tre parter”

(2009/C 211/02)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Kommittén välkomnar de satsningar som de europeiska och afrikanska aktörerna gjort sedan partnerskapet Afrika-EU lanserades och understryker behovet av att fortsätta, påskynda, stärka och utvidga de initiativ som redan inletts inom ramen för de åtta partnerskapen.
- Kommittén föreslår att ReK får delta i arbetet i de åtta genomförandegrupper som fått i uppgift att genomföra de olika temaområdena inom partnerskapet, i synnerhet avseende styresskick, millennieutvecklingsmålen, klimatförändringar, migration, rörlighet och sysselsättning. Kommittén vill understryka behovet av att ge EU statistiska verktyg och utvärderingsinstrument när det gäller de regionala och lokala myndigheternas decentraliserade samarbete. ReK påminner om att konferenserna om decentraliserat samarbete utgör de viktigaste tillfällena för dialog mellan kommissionen och ReK och att partnerskapet Afrika-EU i det sammanhanget bör ha en särskild plats.
- Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande om samarbetet mellan EU, Afrika och Kina och vill påminna om de skilda mål och medel som för närvarande finns i EU:s respektive Kinas politik för utvecklingsstöd på den afrikanska kontinenten. Dessa skillnader gör det ännu viktigare att stärka samarbetet, samtidigt som EU bör upprätthålla sina strikta krav på gott styresskick och respekt för mänskliga rättigheter.
- Regionkommittén anser att man snarast bör utarbeta former för att kunna integrera de afrikanska, europeiska och kinesiska lokala och regionala myndigheterna i trepartssamarbetet EU-Afrika-Kina, och fastställa samsamarbetsområden.
- Mot bakgrund av den ekonomiska och finansiella krisen vill kommittén understryka behovet av att upprätthålla och öka de planerade anslagen till utvecklingsstöd i Afrika.

Föredragande: Jean-Louis Destans (FR–PSE),
Ordförande i departementsstyrelsen i Eure

Referensdokument

Ett år efter Lissabon: Det praktiska genomförandet av partnerskapet Afrika–EU

KOM(2008) 617 slutlig

EU, Afrika och Kina: Dialog och samarbete mellan tre parter

KOM(2008) 654 slutlig

I. **POLITISKA REKOMMENDATIONER**

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

A. **Allmänna synpunkter**

Partnerskapet Afrika–EU

1. Regionkommittén gläder sig åt kommissionens meddelande "Ett år efter Lissabon: Det praktiska genomförandet av partnerskapet Afrika-EU", som är en utvärdering av det första året av genomförandet av den gemensamma strategin och handlingsplanen 2008–2010, som omfattar åtta sektorsinriktade partnerskap avsedda att konkretisera den gemensamma strategin.

2. Kommittén välkomnar de satsningar som de europeiska och afrikanska aktörerna gjort sedan den gemensamma strategin lanserades i december 2007, som gjorde det möjligt att lägga grunden för ett partnerskap och ett samarbete "utöver utveckling", "utöver Afrika" och "utöver institutioner".

3. ReK understryker att de första framstegen inte får dölja behovet av att fortsätta, påskynda, stärka och utvidga de initiativ som redan inletts inom ramen för de åtta partnerskapen. Den gemensamma utvecklings- och samarbetsstrategin mellan EU och Afrika kan bara ge de beräknade effekterna med ett fortlöpande och ökat engagemang från de båda parterna. Resultaten av det första året av genomförandet bör utgöra en uppmuntran för de europeiska och afrikanska aktörerna att intensifiera sina satsningar och bidra till strategins långsiktiga framgång.

4. ReK gläder sig åt den gemensamma rapporten från EU och Afrikanska unionen av den 21 november 2008, som inbegriper Europeiska kommissionens slutsatser.

5. Kommittén noterar med intresse att kommissionen inte bara gjort en utvärdering utan också lägger fram rekommendationer inför framtiden i syfte att

— övervinna de svårigheter som uppstått i samband med genomförandet av handlingsplanen,

— främja ett gemensamt engagemang från samtliga aktörer,

— utveckla ett omfattande och övergripande arbetssätt för den afrikanska kontinenten,

— uppmuntra samordning och samarbete mellan EU och Afrika i internationella organ,

— stärka kommunikationsverksamheten i fråga om partnerskapets mål och resultat för att säkerställa ökad öppenhet och omfattande engagemang bland allmänheten i Afrika och EU.

6. För alla dessa rekommendationer liksom för partnerskapets tre pelare – i synnerhet de som kallas "utöver utveckling" och "utöver institutioner" – kan Regionkommittén och de lokala och regionala myndigheterna i både EU och Afrika bidra med ett avsevärt mervärde, och kommittén anser att kommissionen borde ha lyft fram detta i sitt meddelande.

Dialog och samarbete mellan tre parter: EU, Afrika och Kina

7. Regionkommittén välkomnar kommissionens meddelande "EU, Afrika och Kina: Dialog och samarbete mellan tre parter" och understryker vikten av den dynamiska process som inletts och som utgör ett första steg mot att skapa samverkans effekter som gynnar Afrika.

8. Kommittén anser att det är mycket viktigt för den afrikanska kontinentens framtid att inleda ett samarbete mellan unionen och Kina. Dessa länder har utvecklat bilaterala partnerskap med Afrika och utgör den största respektive tredje största handelspartnern till Afrika. De är också störst när det gäller direktinvesteringar på kontinenten.

9. Kommittén anser att man måste ge detta arbetssätt med tre parter en ny utformning med beaktande av den övriga världen, inbegripet de stora utvecklingsländerna.

10. Regionkommittén vill påminna om de skilda mål och medel som för närvarande finns i EU:s respektive Kinas politik för utvecklingsstöd på den afrikanska kontinenten. Dessa skillnader gör det ännu viktigare att stärka samarbetet.

11. ReK uppmanar Afrikanska unionen, de afrikanska staterna och de regionala och lokala myndigheterna i Afrika att engagera sig i trepartssamarbetet och i arbetet med att ta fram samarbetsområden. Trepartssamarbetet bör inte enbart bestå i en samordning av den europeiska respektive kinesiska politiken.

12. ReK uppmanar de ansvariga på kontinental, nationell, regional och lokal nivå i Afrika att formulera förslag till samarbete inom områden som de anser är mest intressanta med tanke på de utmaningar som utvecklingen på den afrikanska kontinenten innebär.

13. Kommittén påminner i detta sammanhang om att man bör finna en flexibel och pragmatisk strategi för de möjliga samarbetsområdena, utan att på förhand utesluta vissa frågor.

14. Temat "hållbar förvaltning av miljön och naturresurserna" är särskilt viktigt med tanke på den intensiva exploateringen av energiresurser i Afrika.

15. Kommittén noterar med förvåning att kommissionen inte har prioriterat frågor som hälsa, utbildning och forskning i sina förslag, eftersom det är mycket viktiga områden för den långsiktiga utvecklingen i Afrika och dessutom åtgärdsområden som prioriteras av FN och partnerskapet EU–Afrika, och ReK uppmanar således kommissionen att förbättra förslagen i det avseendet.

16. Kommittén rekommenderar att Afrikanska unionen tillerkänns en plats som privilegierad samtalspartner i denna trepartsrelation så att ett övergripande och enhetligt arbetssätt främjas, bortom nationell splittring.

17. Kommittén gläder sig åt det planerade toppmötet mellan EU och Kina i maj 2009 i Prag, och uppmanar rådet att

- diskutera trepartssamarbetet mellan EU, Afrika och Kina för att konkretisera de förslag som kommissionen formulerat,
- lägga större vikt vid samarbetet inom områdena hälsa, utbildning och forskning,
- ta hänsyn till de förslag som formulerats av de afrikanska aktörerna.

18. Regionkommittén understryker att EU bör upprätthålla sina strikta krav på gott styresskick och respekt för mänskliga rättigheter inom politiken för utvecklingsstöd till Afrika, oavsett om denna genomförs bilateralt EU–Afrika eller med tre parter, EU–Afrika–Kina.

19. Kommittén anser att dessa villkor bör tillämpas på ett dynamiskt och progressivt sätt för att kunna ta hänsyn till de framsteg som görs och den politik som förs av de afrikanska staterna till förmån för gott styresskick och mänskliga rättigheter.

20. Kommittén vill understryka att detta samarbete EU–Afrika–Kina inte ska innebära en anpassning till Kinas metoder och mål, eftersom ett sådant arbetssätt eventuellt inte är förenligt med EU:s värderingar, principer och intressen på lång sikt i Afrika. Man bör för den skull inte utesluta möjligheten att finna gemensamma intressen.

21. Kommittén betonar ReK:s och de europeiska, afrikanska och kinesiska lokala och regionala myndigheternas långsiktiga betydelse för det praktiska genomförandet av trepartssamarbetet EU–Afrika–Kina, som bör konkretiseras ytterligare, medan de bilaterala förbindelserna (EU–Afrika, Afrika–Kina och EU–Kina) är under utveckling.

22. Kommittén anser att formerna för genomförandet av samarbetet och trepartsdialogen bör beakta och anpassas till de ekonomiska och sociala förutsättningarna i varje region eller område, och att man bör engagera EU:s, Afrikas och Kinas lokala och regionala myndigheter i utarbetandet av dessa former.

23. Kommittén påpekar att man bör utarbeta instrument för uppföljning och kontroll av genomförandet av samarbetet och trepartsdialogen för att säkerställa att de olika parterna respekterar sina åtaganden.

Den ekonomiska och finansiella krisens konsekvenser

24. Kommittén hysar oro för den internationella ekonomiska och finansiella krisens konsekvenser i Afrika eftersom uppmärksamheten riktas mot situationen i de utvecklade länderna.

25. Kommittén fruktar att utvecklingsländerna även fortsättningsvis kommer att komma i andra hand. I synnerhet är Afrika fruktansvärt underrepresenterat i G-20, vilket hindrar kontinenten från att få inflytande över internationella beslut som syftar till att komma till rätta med den ekonomiska krisen, samtidigt som krisens konsekvenser förstärks, direkt och indirekt, på denna kontinent.

26. Kommittén vill påpeka att krisens direkta och indirekta konsekvenser blir större på den afrikanska kontinenten på grund av de sociala och ekonomiska modellernas större sårbarhet där. Konsekvenserna visar sig i synnerhet i minskad export av råvaror från afrikanska länder beroende på nedgången i världsekonomin, en kraftig minskning vad avser utländska investeringar, en risk för förvärrad livsmedelskris på grund av kreditåtstramningen, minskade inkomster då afrikaner som emigrerat inte kan skicka hem lika mycket pengar som tidigare eftersom de drabbas av arbetslöshet i de utvecklade länderna. De indirekta konsekvenserna utgörs framför allt av minskat utvecklingsstöd och en omorientering av lån från de utvecklade länderna till stöd för den nationella ekonomin.

27. ReK påminner om att konsekvenserna av den ekonomiska krisen på den afrikanska kontinenten enligt IMF:s beräkningar kommer att innebära en minskad ekonomisk tillväxt – högst 3 % för 2009 – vilket alltså innebär slutet på den senaste femårsperiodens genomsnittliga tillväxt på 6 %, och därmed på den successiva förbättringen av den ekonomiska, politiska och sociala situationen på den afrikanska kontinenten.

28. Enligt kommitténs åsikt blir krisen ännu svårare i Afrika på grund av den kraftlösa socialpolitiken, och riskerar att skapa humanitära, politiska och sociala kriser som kan orsaka instabilitet i regionen och nya konflikter.

29. Mot den bakgrunden vill kommittén understryka vikten av partnerskapet mellan EU och Afrika och samarbetsprojektet EU–Afrika–Kina, och behovet av att upprätthålla och öka de planerade anslagen till utvecklingsstöd i Afrika.

30. ReK beklagar att vissa EU-medlemsstater redan har aviserat en minskning av utvecklingsbiståndet, vilket innebär att man förvärrar krisen i Afrika.

31. Kommittén vill peka på den roll som de europeiska lokala och regionala myndigheterna kan spela mot bakgrund av de ekonomiska problemen, eftersom dessa myndigheters åtgärder inte begränsar sig till betydande ekonomiskt stöd utan också omfattar utbyte av kunskaper och erfarenheter samt samarbete i konkreta projekt.

B. De lokala och regionala myndigheternas roll i partnerskapet EU–Afrika

De lokala och regionala myndigheternas särart

32. Kommittén gläder sig åt att man beaktar det civila samhället och de icke-traditionella aktörerna i partnerskapet EU–Afrika, liksom kommissionens förslag att genomföra samråd med viktiga icke-institutionella aktörer, bland annat det civila samhället, den akademiska världen och den privata sektorn, för att ge dem möjlighet att spela en aktiv roll i genomförandet och övervakningen av den gemensamma strategin.

33. ReK påminner om att det gäller att skilja mellan de lokala och regionala myndigheterna och aktörerna i det civila samhället. De europeiska lokala och regionala myndigheterna upprätthåller aktiva förbindelser med sina motsvarigheter i Afrika, de samarbetar inom områden som utbildning, kommunala tjänster (vatten, avfallshantering), infrastruktur, transporter, kommunikationer, ekonomisk utveckling inom området och stöd till lokalt styre. Genom dessa projekt har de lokala och regionala myndigheterna befogenheter, kunnande och erfarenhet inom sektorer som är särskilt viktiga för den ekonomiska, sociala och politiska utvecklingen på den afrikanska kontinenten.

34. Kommittén understryker att det är viktigt att tillerkänna de lokala och regionala myndigheterna en större roll inom ramen för partnerskapet EU–Afrika, och att bättre utnyttja deras erfarenheter.

35. ReK anser att kommissionen i tidigare meddelanden, i synnerhet meddelandet om "Lokala myndigheter: utvecklingsaktörer", öppet har erkänt de lokala och regionala myndigheternas plats i det internationella samarbetet med avseende på utvecklingsländer. I samband med de europeiska utvecklingsdagarna den 15–17 november 2008 kunde de lokala och regionala myndigheterna och Regionkommittén visa på vikten av dessa myndigheters bidrag när det gäller utvecklingssamarbete och behovet av att de får delta på europeisk nivå och internationellt i frågor som tillhör deras ansvarsområden.

36. När de lokala och regionala myndigheternas roll på så vis erkänts måste den anpassas till EU:s olika utvecklingsstrategier, bl.a. vad gäller Afrika och trepartssamarbetet EU–Afrika–Kina.

37. Kommittén uppmanar alltså kommissionen att utvidga och utöka samrådet med det civila samhället och de icke-traditionella aktörerna så att det också omfattar de lokala och regionala myndigheterna, som är av avgörande betydelse, samt de internationella sammanslutningarna för lokala och regionala myndigheter, för att säkerställa de europeiska och afrikanska lokala och regionala myndigheternas deltagande i utarbetandet av utvecklingspolitiken.

38. Kommittén åtar sig att uppmuntra och stödja de afrikanska lokala och regionala myndigheternas samarbetsinsatser på nationell nivå och på nivån under den nationella så att en strukturerad dialog mellan ReK och de afrikanska lokala och regionala myndigheterna kan inledas.

De lokala och regionala myndigheternas integrering i partnerskapet

39. Regionkommittén anser att de europeiska och afrikanska lokala och regionala myndigheterna konkret bör engageras i partnerskapet EU–Afrika på tre nivåer:

- I utarbetandet av samarbetspolitiken med Regionkommittén som deltagare i arbetet med att ta fram en färdplan för genomförandet av partnerskapet.
- I genomförandet av samarbetsprojekt för att bidra till samordningen av EU:s, Afrikanska unionens, medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas initiativ.
- I uppföljningen och utvärderingen av genomförandet av partnerskapet, för att säkerställa ett gemensamt engagemang och allmänhetens stöd.

40. Kommittén föreslår i det syftet att ReK får delta i arbetet i de åtta genomförandegrupper som fått i uppgift att genomföra de olika temaområdena inom partnerskapet Afrika–EU bestående av särskilt engagerade medlemsstater, kommissionen och rådets generalsekretariat. ReK påminner om att kommittén ingår i gruppen som sysslar med frågorna om demokratiskt styresskick och mänskliga rättigheter, och anser att detta deltagande bör utvidgas till de övriga partnerskap där de regionala och lokala myndigheterna har en viktig roll, nämligen partnerskapet om millennieutvecklingsmålen, partnerskapet om klimatförändring samt partnerskapet om migration, rörlighet och sysselsättning.

41. Det finns i dag ingen exakt, detaljerad och uttömmande statistik över hur mycket pengar de lokala och regionala myndigheterna ägnar åt utvecklingssamarbete, vilka åtgärdsområden som prioriteras eller personalresurser, trots att det handlar om viktig information för att öka enhetligheten i och samverkans effekterna av dessa initiativ med partnerskapet EU–Afrika.

42. Kommittén vill därför understryka behovet av att ge EU statistiska verktyg och utvärderingsinstrument när det gäller de europeiska regionala och lokala myndigheternas decentraliserade samarbete, bl.a. med Afrika, med beaktande av att de regionala och lokala myndigheternas åtgärder inte enbart kan bedömas efter ekonomiska kriterier eftersom en avsevärd del av stödet är immateriellt.

43. Regionkommittén gläder sig åt att kommissionen instämmer i att det krävs en "börs" för det decentraliserade samarbetet för att främja informationsutbytet och framväxten av nya lokala partnerskap för decentraliserat samarbete som ligger i linje med de åtgärder som redan vidtagits.

44. ReK påminner om att kommittén är redo att tillsammans med Europeiska kommissionen inrätta och förvalta nämnda informationsbörs i form av en internetportal som skulle utgöra ett slags förlängning av de årliga konferenserna om decentraliserat samarbete på virtuell väg.

45. ReK påminner om att konferenserna om decentraliserat samarbete utgör de viktigaste tillfällena för dialog och diskussion om strategi och politik i fråga om decentraliserat samarbete. Det finns därför skäl att inom den ramen ge en särskild plats åt förbindelserna mellan EU och Afrika för att bidra till att stärka de europeiska och afrikanska lokala och regionala myndigheternas gemensamma arbetskultur, öka kunskaperna om de lokala problemen med avseende på utvecklingen samt utarbetandet av strategiska riktlinjer för partnerskapet EU-Afrika.

Främja de afrikanska lokala och regionala myndigheternas integrering i partnerskapet

46. Regionkommittén anser att de sammanslutningar för regionala och lokala myndigheter som deltar i partnerskapet EU-Afrika inte enbart bör omfatta europeiska myndigheter.

47. Kommittén vill understryka att den decentraliseringsprocess som pågår och den intensiva urbaniseringen i Afrika placerar de lokala och regionala myndigheterna i centrum av utvecklingen, och konsekvenserna av den ekonomiska och finansiella krisen i Afrika får också återverkningar i första hand på lokal nivå.

48. Regionkommittén konstaterar att man måste involvera lokala och regionala myndigheter i Afrika i arbetet med att göra utvecklingspolitiken mer effektiv och sammanhängande.

49. Kommittén uppmanar därför kommissionen att samråda inte bara med det civila samhället utan också med icke-traditionella aktörer och europeiska och afrikanska lokala och regionala myndigheter samt de internationella organisationer som företräder dessa.

50. ReK uppmanar de internationella sammanslutningar som företräder afrikanska lokala myndigheter att öka samordningen med Afrikanska unionen och de afrikanska staterna för att stärka samverkans effekterna i de åtgärder som genomförs i Afrika på nationell nivå och på nivån under den nationella.

51. Kommittén understryker de lokala och regionala myndigheternas roll, i EU och i Afrika, i arbetet med att höja allmänhetens medvetenhet om utvecklingsproblematiken genom att i konkreta samarbetsprojekt samla lokala sammanslutningar och medborgare som engagerar sig i utvecklingsfrågor. De bidrar på detta sätt till partnerskapets framgång, eftersom detta i stor utsträckning beror på allmänhetens stöd i nord och i syd för utvecklingsarbetets mål.

Partnerskapet om demokratiskt styre och mänskliga rättigheter

52. ReK vill påminna om att det inte kan finnas något verkligt demokratiskt styre utan verkligt deltagande från de lokala och regionala myndigheternas sida.

53. Kommittén noterar att de lokala och regionala myndigheterna genom de projekt som de inleder främjar demokrati och en politik för gott styresskick i linje med de principer och insatsområden som fastställts i den europeiska stadgan till stöd för lokalt självstyre.

54. Kommittén understryker att de lokala och regionala myndigheterna tack vare samarbetet i projekt som syftar till att lösa problem i vardagslivet bidrar till att stärka förtroendet för den lokala demokratin.

55. Regionkommittén framhåller den princip som den även tidigare förespråkat om det decentraliserade samarbetets roll i reformen av EU:s utvecklingspolitik. Enligt denna är bättre styresformer nyckeln till en framgångsrik utvecklingspolitik, och förutsättningen för goda styresformer är att man erkänner att besluten bäst fattas så nära de medborgare de berör som möjligt.

Partnerskapet om millennieutvecklingsmålen

56. Regionkommittén vill rikta uppmärksamheten på att många lokala och regionala myndigheter i EU har knutit kontakter med sina motparter i afrikanska länder i utvecklingsfrågor. De har på detta sätt skaffat sig sakkunskap inom områden som utbildning, hälsovård, forskning, kommunala tjänster (vatten, avfallshantering), småskaligt fiske och infrastruktur, transporter, kommunikationer, vattenbruk, infrastrukturer, transporter, kommunikationer, miljö, landsbygdsutveckling, regional ekonomisk utveckling och verksamhet till stöd för utveckling av de lokala myndigheterna och politiskt decentralisering.

57. Kommittén påminner om att de lokala och regionala myndigheterna bidrar till att se till att det finns finansiella och ekonomiska grundvalar för att uppnå millennieutvecklingsmålen, tack vare de medel och det immateriella stöd som dessa myndigheter bidrar med till de projekt som man driver tillsammans med partner i Afrika och andra utvecklingsländer.

58. Kommittén uppmanar kommissionen att ge ytterligare finansiering till och bättre information om finansieringsinstrument och -program för de regionala och lokala myndigheternas åtgärder för utvecklingsarbete eftersom de medel som myndigheterna själva mobiliserar till de konkreta projekten direkt gynnar lokalsamhällena, och på så vis bidrar direkt och på ett mindre byråkratiskt vis till en förbättring av situationen i den konkreta verkligheten.

59. ReK åtar sig att främja utvecklingsprogrammet "Icke-statliga aktörer och lokala myndigheter i utvecklingsprocessen" inom de lokala och regionala myndigheterna för att se till att dessa myndigheter utnyttjar alla möjligheter, och vid behov tillsammans med kommissionen föreslå ändringar i bestämmelserna för att underlätta de lokala och regionala myndigheternas medverkan.

Partnerskapet om klimatförändring

60. Kommittén välkomnar att partnerskapet om klimatförändring beaktar den lokala nivån, bland annat i samband med initiativet "Green Wall for the Sahara", och understryker att de åtgärder som vidtas måste anpassas till den lokala situationen och särskilda lokala behov, som kan variera avsevärt från ett land till ett annat och till och med inom samma land.

61. Regionkommittén understryker att det decentraliserade utvecklingssamarbete som genomförs av lokala och regionala myndigheter utgör en viktig faktor för lokal utveckling tack vare de många insatsområdena och de olika privata och offentliga aktörer som det kan föra samman.

62. Kommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna på så vis kan stimulera en produktionsorganisation och system för marknadsföring och ekonomisk verksamhet som respekterar befolkning och miljö.

Partnerskapet om migration, rörlighet och sysselsättning

63. ReK understryker att de lokala och regionala myndigheterna står i främsta ledet när det gäller invandring, både i fråga om de problem som den olagliga invandringen orsakar (mottagande och förvaltning i samband med ankomsten, olagligt arbete, kriminalitet och säkerhet i städerna) och de tjänster som dessa myndigheter måste tillhandahålla (sjukvård, utbildning osv.) samt integrationspolitiken.

64. Kommittén påpekar också att de lokala och regionala myndigheterna har erfarenhet när det gäller internationellt och gränsöverskridande samarbete, framför allt de myndigheter som är särskilt utsatta för invandringens problem och följder, och att denna erfarenhet kan visa sig mycket värdefull när det gäller att finna svar på frågor i samband med invandring och rörlighet.

Övriga partnerskap

65. Regionkommittén anser att man inte får glömma de lokala och regionala myndigheternas mervärde inom ramen för övriga partnerskap där de, tack vare att de befinner sig nära medborgarna, kan spela en viktig roll. Kommittén vill i det sammanhanget understryka följande:

- Partnerskapet för fred och säkerhet: Det är mycket viktigt att främja alla medvetandehöjande åtgärder bland allmänheten med avseende på de konflikter som finns på båda kontinenterna, och öka medvetenheten om den särskilda problematiken i samband med flyktingar.

- Partnerskapet om energi: Det är nödvändigt att främja decentraliserat samarbete som lyfter fram förnybar energi och minskade avfallsmängder genom mikroprojekt och medvetandehöjande åtgärder bland alla aktörer i kampen mot negativa beteenden, i synnerhet när det gäller produktionen av hushållssopor.

- Partnerskapet om vetenskap, informationssamhället och rymden: Det är av största vikt att ägna särskild uppmärksamhet åt att stödja lokala initiativ som syftar till att överbrygga den digitala klyftan.

66. Regionkommittén anser mot bakgrund av ovanstående att kommissionen bör prioritera ekonomiskt stöd till decentraliserat samarbete som omfattas av målen för partnerskapet i EU–Afrika.

C. De lokala och regionala myndigheternas roll i dialogen och samarbetet mellan tre parter: EU, Afrika och Kina

67. Regionkommittén anser att man snarast bör utarbeta former för att kunna integrera de afrikanska, europeiska och kinesiska lokala och regionala myndigheterna i trepartssamarbetet EU–Afrika–Kina, och fastställa samarbetsområden.

68. Kommittén anser att man bör utvidga trepartssamarbetets samarbetsområden med beaktande av de lokala och regionala myndigheternas sakkunskap och erfarenheter, i synnerhet inom de områden som dessa myndigheter i allmänhet ansvarar för, till exempel utbildning, vattenförvaltning, stadstransporter, avfallshantering, energi och hållbar utveckling – sektorer som är väsentliga för den långsiktiga utvecklingen i Afrika och för att kunna uppnå millenietvecklingsmålen.

69. Kommittén påminner om de strukturella skillnader som finns mellan de europeiska, afrikanska respektive kinesiska lokala och regionala myndigheterna vad avser ansvarsområden, storlek och ekonomiska resurser, något som gör det än nödvändigare att snabbt integrera de lokala och regionala myndigheterna i partnerskapet i syfte att främja en gemensam arbetskultur.

70. ReK anser att dialogen rent konkret bör organiseras på kontinental nivå, på regional nivå och på nationell nivå, men att man också bör utveckla dialogen på nivån under den nationella.

71. ReK:s åtar sig att främja samarbetsprojekt mellan tre parter med deltagande av lokala och regionala myndigheter i EU, Afrika och Kina och att utnyttja befintliga kontakter och arbeta för att få fram nya partner och nya decentraliserade samarbetsåtgärder.

Bryssel den 17 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om "Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2008–2009: potentiella kandidatländer"

(2009/C 211/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att komplettera dokumentet med mer information om reformer och de lokala och regionala myndigheternas roll i utvidgningsprocessen. Decentralisering i enlighet med regelverket och de lokala myndigheternas framsteg bör få en mer framträdande plats i kommissionens rapporter över olika länder.
- Europeiska kommissionen uppmanas att stödja program för att informera medborgarna om de utmaningar, fördelar och konsekvenser som ett framtida EU-medlemskap kommer att medföra för dem.
- Kommittén anmodar Europeiska kommissionen att påskynda liberaliseringen av visering-sbestämmelserna för de länder som nyligen gjort framsteg när det gäller att uppfylla kriterierna i respektive lands färdplan.
- ReK uppmanar EU:s medlemsstater att fortsätta tillhandahålla stöd till lokala myndigheter i potentiella kandidatländer i deras arbete med att utveckla en opartisk och ansvarig offentlig förvaltning och stärka kapaciteten inom denna.
- Kommittén uppmanar samtliga berörda länder att stärka sina ansträngningar för att sprida och ansluta sig till europeiska värden och reformer och betrakta dialog som ett viktigt led i försoningsprocessen.
- De potentiella kandidatländerna kan avancera mot status som kandidatländer först när de har visat att de har gjort framsteg i enlighet med fastställda kriterier.

Föredragande Gordon Keymer (UK-PPE)
Ledamot av Tandridge District Council

Referenstext

Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2008–2009

KOM(2008) 674 slutlig

I. REGIONKOMMITTÉNS POLITISKA REKOMMENDATIONER

A. Allmänna rekommendationer

Allmänna framsteg och tidsplan

1. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens "Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2008–2009 – potentiella kandidatländer".

2. Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att komplettera dokumentet med mer information om reformer och de lokala och regionala myndigheternas roll i utvidgningsprocessen. Decentralisering i enlighet med regelverket och de lokala myndigheternas framsteg bör få en mer framträdande plats i kommissionens rapporter över olika länder.

3. Kommittén noterar att de lokala myndigheterna i de potentiella kandidatländerna fortfarande står lite vid sidan av utvidgningsprocessen och inte drar full nytta av den, vilket naturligtvis får konsekvenser för medborgarna. Europeiska kommissionen uppmanas att stödja program för att informera medborgarna om de utmaningar, fördelar och konsekvenser som ett framtida EU-medlemskap kommer att medföra för dem.

4. Kommittén konstaterar att det föreligger ett motsatsförhållande mellan främjande av ökade kontakter människor emellan å ena sidan och tillämpning av strikta viseringsbestämmelser å den andra. Kommittén anmodar Europeiska kommissionen att påskynda liberaliseringen av viseringsbestämmelserna för de länder som nyligen gjort framsteg när det gäller att uppfylla kriterierna i respektive lands färdplan.

5. ReK uppmanar EU:s medlemsstater att fortsätta tillhandahålla stöd till lokala myndigheter i potentiella kandidatländer i deras arbete med att utveckla en opartisk och ansvarig offentlig förvaltning och stärka kapaciteten inom denna.

6. Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen att bistå regeringarna i de berörda länderna i hanteringen av den rådande finansiella och ekonomiska krisen med tanke på de direkta konsekvenser krisen medför för de lokala myndigheterna och medborgarna.

7. Kommittén uppmanar EU:s medlemsstater att tillhandahålla fortsatt stöd till den utvidgningsprocess som "tjänar EU:s strategiska intressen när det gäller stabilitet, säkerhet och konfliktförebyggande" ⁽¹⁾.

8. Kommittén uppmanar samtliga berörda länder att stärka sina ansträngningar för att sprida och ansluta sig till europeiska värden och reformer och betrakta dialog som ett viktigt led i försoningsprocessen. I synnerhet uppmanas potentiella kandidatländer att fortsätta sitt arbete med att lösa bilaterala frågor såsom gränskonflikter och skapa förutsättningar för flyktingars och internflyktingars återvändande. Lokala och regionala myndigheter är den myndighetsnivå som är bäst lämpad att genomföra sådana förändringar.

9. Regionkommittén stöder utvecklingen av nätverk för vägtransporter och upprustning av regionala flygplatser på grund av de potentiella fördelarna det medför när det gäller sysselsättning, tillgänglighet, turism och en mer välbalanserad regional ekonomisk utveckling och återuppbyggnad.

10. De potentiella kandidatländerna kan avancera mot status som kandidatländer först när de har visat att de har gjort framsteg i enlighet med fastställda kriterier.

B. Landspecifika kommentarer

Albanien

11. Kommittén anser att det är välkommet att ratificeringsprocessen har avslutats rörande stabiliserings- och associeringsavtalet mellan EU:s medlemsstater och Albanien.

12. Kommittén välkomnar att centralregeringen har delegerat ansvaret för mervärdesskatt, lokalskatt, vattenförsörjning och rening samt social trygghet och social integration till kommunerna. Samtidigt ifrågasätter kommittén kommunernas förutsättningar att hantera dessa nya befogenheter.

13. Regionkommittén anser att det finns ett brådskande behov av ytterligare kapacitetsutveckling inom lokala myndigheter, lokala myndighetssammanslutningar och i synnerhet ministeriet för offentlig förvaltning inom centralregeringen som har ansvar för utarbetande av strategier för administrativa myndighetsreformer på lokal nivå.

14. Enligt kommitténs uppfattning är det särskilt viktigt att stärka kapaciteten hos de kommunala finansiella tjänsterna, med tanke på den begränsade uppbörden av skatter och intäkter på lokal nivå. ReK hoppas att dessa frågor kommer att lösas inom ramen för den kommande finanspolitiska decentraliseringsprocessen.

⁽¹⁾ KOM(2008) 674 slutlig.

Bosnien och Hercegovina

15. Regionkommittén välkomnar undertecknandet av stabilitets- och associeringsavtalet mellan EU och Bosnien och Hercegovina och uppmanar myndigheterna i Bosnien och Hercegovina att fortsätta arbetet med de förpliktelser som nämns i avtalet och följa riktlinjerna i utkastet till en färdplan för genomförandet.

16. Det är positivt att de lokalval som nyligen hölls i Bosnien och Hercegovina låg i linje med internationella normer för god praxis. Kommittén noterar dock djupa motsättningar mellan etniska grupper.

17. Kommittén välkomnar de lokala myndighetsreformer som nyligen genomförts i de båda områdena och noterar att lagstiftningen vad gäller lokalt självstyre nu överensstämmer med Europarådets stadga om kommunalt självstyre och Venedigkommissionens rekommendationer.

18. Kommittén beklagar dock den bristande kommunikationen mellan myndigheterna i de olika områdena beträffande vissa aspekter av EU-anslutningen som på ett negativt sätt har påverkat reformtakten och hindrar ett effektivt informationsflöde till de lokala myndigheterna.

19. Kommittén noterar att kommunikationen fungerar väl mellan Bosniens och Hercegovinas kommuner och uppmanar Europeiska kommissionen att fortsätta att stödja gemensamma projekt, i synnerhet kapacitetsuppbyggnad hos lokala myndigheter och sammanslutningar av lokala myndigheter.

Montenegro

20. Kommittén ställer sig positiv till Montenegros ansökan om status som kandidatland och uppmanar EU:s medlemsstater att ge Europeiska kommissionen mandat att inleda bedömningsprocessen.

21. Europeiska kommissionen uppmanas att stödja det omfattande infrastrukturprojekt som avser anläggning av en motorväg mellan norra och södra delarna av landet, eftersom det på ett dramatiskt sätt även kommer att främja utvecklingen i lokalsamhällena.

22. Kommittén noterar de lokala myndigheternas begränsade administrativa kapacitet och anser att ytterligare kapacitetsutveckling av både lokala myndigheter och kommunförbundet i Montenegro (Montenegros sammanslutning av lokala

myndigheter) krävs. Kommittén uppmanar Europeiska kommissionen att stödja projekt som baseras på inbördes utbyte mellan myndigheter.

Serbien

23. Regionkommittén ställer sig positiv till att Serbiens centralregering i växande utsträckning konsulterar Serbiens ständiga konferens för städer och kommuner (sammanslutning av lokala myndigheter i Serbien) och att en avdelning för EU-integration har inrättats inom den ständiga konferensen som kommer att utforma en handlingsplan för de lokala myndigheternas deltagande i anslutningsprocessen.

24. Kommittén uppmanar den serbiska regeringen att fortsätta sina decentraliseringssträvanden. Ett steg i rätt riktning vore att finna en lösning på frågan om de kommunala myndigheternas egendomsrättigheter. För närvarande äger de lokala myndigheterna i Serbien inte sina fastigheter eller sin mark.

25. Kommittén uppmanar Europeiska kommissionen och Serbiens regering att fortsätta stödja lokala myndigheters kapacitetsuppbyggnad genom kompletterande anslag och utbildningsprogram för att förbättra deras möjligheter att utföra de utökade ansvarsuppgifterna.

26. Europeiska kommissionen uppmanas att även fortsättningsvis stödja kapacitetuppbyggnadsprogram för lokala myndigheter, exempelvis "Exchange-programmet" som lanserats av Serbiens ständiga konferens för städer och kommuner.

Kosovo (enligt FN:s säkerhetsråds resolution 1244)

27. Regionkommittén välkomnar det arbete som utförts av otaliga internationella och lokala organisationer för att främja en bättre framtid för Kosovo och anser att bristen på framsteg i decentraliseringsprocessen utgör ett av de främsta hindren för demokratiskt styre i Kosovo.

28. Kommittén anser att det måste ske konkreta förbättringar för människorna i Kosovo. De offentliga transportererna och transportnäten måste utvecklas ytterligare, i synnerhet i de områden dit flyktingar och internflyktingar förväntas återvända.

29. Kommittén efterlyser mer omfattande insatser för att öka förtroendet mellan olika etniska grupper i Kosovo och främja deltagande i lokala beslutsprocesser. Det låga valdeltagandet i kommunvalen är särskilt oroväckande.

Bryssel den 17 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om "Utvidgningsstrategi och huvudfrågor 2008–2009: kandidatländerna"

(2009/C 211/04)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén understryker sitt fulla stöd för de åtgärder och reformer som kandidatländerna vidtar för att uppfylla anslutningskriterierna.
- Regionkommittén understryker utvidgningsprocessernas betydelse för kandidatländernas stabila och demokratiska utveckling och är medveten om det mervärde som de tillför för hela EU.
- Regionkommittén uppmärksammar den centrala betydelse som goda grannrelationer och regionalt samarbete har i stabiliserings- och associeringsprocesserna och uppmanar kandidatländerna att öka ansträngningarna för en fredlig och prioriterad lösning av de olösta frågorna med grannländerna samt att söka lösningar som är godtagbara för alla.
- Regionkommittén pekar på vikten av att man involverar de lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar i utvidgningsprocesserna på ett tidigt stadium. Dessa kan med sina kunskaper och erfarenheter ge anslutningsprocesserna ett nytt mervärde.
- Regionkommittén anser att samarbetet mellan lokala och regionala myndigheter i medlemsstaterna och kandidatländerna bör intensifieras. Kommittén anser också att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att ge offentligt stöd till associeringsprocesserna både i medlemsstaterna och i kandidatländerna.

Föredragande: Jasmina Vidmar (SI-ALDE)

Ledamot av kommunfullmäktige i Maribor

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet

Utvidgningsstrategin och huvudfrågor 2008–2009

KOM(2008) 674 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén understryker sitt fulla stöd för de åtgärder och reformer som kandidatländerna vidtar för att uppfylla anslutningskriterierna.

2. Regionkommittén understryker utvidgningsprocessernas betydelse för kandidatländernas stabila och demokratiska utveckling och är medveten om det mervärde som de tillför för hela EU.

3. Regionkommittén uppskattar de framsteg som gjorts med de många reformer som pågår i kandidatländerna och stärker rättsstaten samt moderniserar de ekonomiska och sociala strukturerna.

4. Regionkommittén anser att man bör uppmuntra kandidatländerna att fortsätta sina ansträngningar och utnyttja sin potential när de genomför sina reformer, så att anslutningsprocessen går smidigt och påskyndas.

5. Regionkommittén välkomnar ansträngningarna för att förbättra kvaliteten på utvidgningsprocessen och öka öppenheten kring den, bland annat genom att fastställa riktmärken som villkor för när förhandlingarna rörande ett visst kapitel ska inledas och avslutas.

6. Regionkommittén uppmärksammar den centrala betydelse som goda grannrelationer och regionalt samarbete har i stabiliserings- och associeringsprocesserna och uppmanar kandidatländerna att öka ansträngningarna för en fredlig och prioriterad lösning av de olösta frågorna med grannländerna samt att söka lösningar som är godtagbara för alla.

7. Regionkommittén ställer sig positiv till de allmänna framsteg som Kroatien gjort med att anta och genomföra reformer för att förbereda sig för EU-medlemskapet och anser att den tidsplan som föreslagits för slutfasen i anslutningsförhandlingarna, under 2009, är realistisk, förutsatt att Kroatien uppfyller alla nödvändiga kriterier.

8. Regionkommittén understryker att Kroatien måste öka sina ansträngningar på följande områden: reformen av rättsväsendet, kampen mot korruption och organiserad brottslighet, skyddet av minoriteters rättigheter, stödet till flyktingar som återvänder och samarbetet med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien.

9. Regionkommittén noterar de framsteg som f.d. jugoslaviska republiken Makedonien gjort med reformen av rättsväsendet och polisväsendet, med att uppfylla kraven enligt stabiliserings- och associeringsavtalet och med att utveckla ett multietniskt samhälle.

10. Regionkommittén är medveten om bristerna i fullgörandet av de politiska kriterierna, vilket påpekas i Europeiska kommissionens framstegsrapport för 2008. Regionkommittén välkomnar de framsteg som gjorts genom de president- och lokalval som hölls i början av 2009 och som uppfyllde de flesta internationella krav. Regionkommittén anser därför att f.d. jugoslaviska republiken Makedonien bör få ett datum då landet kan inleda sina medlemskapsförhandlingar med EU, förutsatt att de nödvändiga villkoren uppfylls.

11. Regionkommittén noterar att Turkiet fortsatt sina ansträngningar för att genomföra reformer vad gäller för grundläggande friheter och rättsstaten och hoppas att uppmanar landet att genom en konstruktiv inställning bidra till att en överenskommelse kan nås om en återförening av Cypern.

12. Regionkommittén pekar på vikten av att man involverar de lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar i utvidgningsprocesserna i ett tidigt stadium. Dessa kan med sina kunskaper och erfarenheter ge anslutningsprocesserna ett nytt mervärde.

13. Regionkommittén ställer sig positiv till det hittills goda gränsöverskridande samarbetet mellan lokala och regionala myndigheter och uppmanar de lokala och regionala myndigheterna att ytterligare stärka detta samarbete, eftersom det inte bara kan öka välståndet utan också möjliggör direkta kontakter och skapar möjligheter för människor från länder inom och utanför EU att lära känna varandra bättre. Kommittén framhåller de möjligheter som de europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS) erbjuder i detta sammanhang, och uppmanar därför de behöriga nationella myndigheterna att vidta lämpliga åtgärder i syfte att partner från kandidatländerna ska kunna delta i framtida grupperingar, i enlighet med förordning (EG) nr 1082/2006.

14. Regionkommittén ställer sig positiv till att mekanismerna inom instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA) samordnas mer med stödet från andra internationella finansiella institutioner och givare. Kommittén anser att en större samordning av de olika stödmekanismerna kommer att bidra till att göra dem mer effektiva.

15. Regionkommittén anser att samarbetet mellan lokala och regionala myndigheter i medlemsstaterna och kandidatländerna bör intensifieras. Kommittén anser också att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att ge offentligt stöd till associeringsprocesserna både i medlemsstaterna och i kandidatländerna.

16. Regionkommittén erkänner betydelsen av att använda befintliga nätverk för lokala församlingar såsom NALAS (Network of Associations of Local Authorities in South-Eastern Europe) i sitt arbete med kandidatländerna. Arbetet med att samordna verksamhet och utbyta erfarenheter mellan ReK:s arbetsgrupper och de gemensamma rådgivande kommittéerna för länderna i regionen kan förbättras om vi involverar NALAS i jämförelser av integrationsprocesser och decentraliseringssträvanden i regionen.

KROATIEN

Landets framsteg i anslutningsprocesserna

17. Regionkommittén ställer sig positiv till att man inom kort når slutfasen i förhandlingarna med Kroatien, om landet uppfyller anslutningskriterierna. Kommittén vill uppmuntra Kroatien att påskynda landets reformer på många nyckelområden.

18. Regionkommittén anser att framsteg har gjorts inom korruptionsbekämpningen med förbättringen av den rättsliga ramen och myndigheternas aktiva hållning i kampen mot korruption och organiserad brottslighet. Korruptionen är dock fortfarande ett allvarligt problem, och Regionkommittén rekommenderar därför ytterligare ansträngningar för att stärka samordningen och den oberoende kontrollen, liksom också den administrativa kapaciteten hos korruptionsbekämpningsorganen.

19. Regionkommittén välkomnar den lagstadgade garantin och det allmänna erkännandet av mediernas frihet och mångfald. Kommittén ser med oro på fysiska attacker samt hot och politiska påtryckningar som riktas mot journalister, och noterar att vissa lämpliga åtgärder har vidtagits. ReK uppmanar myndigheterna att vidta ytterligare åtgärder för att garantera en säker arbetsmiljö för journalister och möjliggöra en fri och oberoende rapportering.

20. Regionkommittén noterar att Kroatien har samarbetat med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien och uppmanar de kroatiska myndigheterna att ge domstolen tillträde till de återstående dokument som efterfrågas.

21. Regionkommittén uppmanar Kroatien att lösa landets gränstvister med Slovenien, Serbien, Montenegro samt Bosnien och Hercegovina. Regionkommittén välkomnar den beredvillighet som Kroatien och Slovenien visat när det gäller att lösa gränsfrågorna med hjälp av Europeiska kommissionen i enlighet med principerna om fredlig konfliktlösning i överensstämmelse med FN-stadgan.

22. Regionkommittén anser att genomförandet av grundlagen om minoriteter och antagandet av en handlingsplan kommer att innebära ett betydande steg framåt i arbetet med att skapa rättsliga ramar för integrering av minoritetsgrupper i samhället.

Regionkommittén understryker betydelsen av att man ser till att det finns information, finansiella medel och administrativt stöd så att lagen kan genomföras med framgång också på lokal och regional nivå.

23. Regionkommittén anser att framsteg gjorts när det gäller flyktingars och fördrivna personers återvändande. Kommittén understryker att man för att flyktingar och fördrivna personer snabbare ska kunna återvända och integreras inte bara måste ordna med lämpliga bostäder utan också vidta ytterligare åtgärder för att förbättra tillgången till arbetsmarknaden och för att minska fientligheten mot flyktingar i vissa delar av landet.

Att stärka de lokala och regionala myndigheternas kapacitet

24. Regionkommittén ställer sig positiv till ratificeringen av den europeiska stadgan om lokalt självstyre men anser att man måste öka ansträngningarna för att genomföra bestämmelserna i denna till fullo.

25. Regionkommittén ställer sig positiv till de förbättringar som gjorts i de rättsliga ramarna för den offentliga förvaltningen och anser att den lag om offentliga tjänstemän som antagits är ett steg framåt i den avpolitiseringsprocess som krävs, för en bättre förvaltning och för att de offentliga tjänstemännen ska ha både rättigheter och skyldigheter.

26. Regionkommittén noterar att de lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar inte riktigt involverats i förfarandena för att anta lagar och bestämmelser i fall där dessa inverkar på hur de lokala och regionala myndigheterna ska fungera, finansieras och organiseras. Regionkommittén uppmanar de nationella myndigheterna att inrätta förfaranden som gör att dessa kan representeras i lagstiftningsprocessen.

27. Regionkommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna och deras sammanslutningar måste involveras i arbetet med att genomföra gemenskapens regelverk och regelbundet måste underrättas om framstegen i arbetet inför medlemskap. Kommittén understryker att de lokala och regionala myndigheterna måste förberedas grundligt för att fullgöra de skyldigheter och utnyttja de möjligheter som följer av det framtida medlemskapet.

28. Regionkommittén pekar på förseningarna i decentraliseringsprocesserna och understryker att man för att med framgång ska kunna överföra befogenheter till den lokala och regionala nivån måste öka deras kapacitet.

29. Regionkommittén anser att de lokala och regionala myndigheternas finansiella förmåga inte står i proportion till de många betungande uppgifter som följer av decentraliseringsbehovet och anser därför att man bör vidta lämpliga åtgärder för att förbättra de lokala och regionala myndigheternas finansiella ställning.

30. Regionkommittén anser att man måste förbättra den rättsliga ramen för det mellankommunala samarbetet så att kommuner ska kunna samarbeta efter att befogenheter decentraliseras.

31. Regionkommittén stöder initiativet från kommunernas och regionernas sammanslutningar att omvandla arbetsgruppen till en gemensam rådgivande kommitté i syfte att förbättra dialogen mellan de lokala och regionala myndigheterna i Kroatien och EU:s medlemsstater.

F.D. JUGOSLAVISKA REPUBLIKEN MAKEDONIEN

Landets framsteg i anslutningsprocesserna

32. Regionkommittén välkomnar de framsteg som gjorts på vissa områden och med att uppfylla kraven enligt stabiliserings- och associeringsavtalet och uppmanar f.d. jugoslaviska republiken Makedonien att fullgöra de politiska kriterierna och till fullo genomföra de viktigaste prioriteringarna i anslutningspartnerskapet. ReK anser också att man bör fastställa ett datum då förhandlingarna om EU-anslutning ska inledas, om de nödvändiga kriterierna är uppfyllda och goda förbindelser med landets grannländer har etablerats.

33. Regionkommittén anser att man genom att anta det nya korruptionsbekämpningsprogrammet och dess handlingsplan förväntas göra framsteg inom korruptionsbekämpningen. ReK pekar på att korruptionen fortfarande är ett utbrett fenomen och uppmanar därför till fortsatta ansträngningar för att bekämpa korruption och organiserad brottslighet.

34. Regionkommittén anser att Ohrid-ramavtalet är en garanti för att f.d. jugoslaviska republiken Makedonien ska respektera etniska minoriteters rättigheter och uppskattar de framsteg som gjorts genom att man antagit lagen om språk, där användningen av minoritetsspråken fastställs och utvidgas. ReK beklagar dock att det inte gjorts några större framsteg i fråga om romernas rättigheter och pekar på flera fall där romer utsatts för diskriminering. Kommittén förväntar sig ytterligare åtgärder för att romerna ska integreras i samhället och diskrimineringen minskas.

35. Regionkommittén välkomnar avtalet om ett förenklat förfarande för visering och återtagande med f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och hoppas att de framsteg som görs i arbetet med att motsvara riktmärkena ska vara tillräckliga för att man ska kunna lägga fram ett förslag om att avskaffa visumtvånget för medborgarna i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.

36. Regionkommittén uppmanar till goda grannförbindelser och upprepar sitt stöd till FN-medlaren Matthew Nimetz insatser för landets namn. Med anledning av valet uppmanar ReK landets nyvalde president att åstadkomma en kompromissöverenskommelse mellan f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och Grekland om landets namn. Regionkommittén anmodar de nationella myndigheterna i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien att undvika åtgärder som kan komma att underminera ansträngningar att åstadkomma en ömsesidigt godtagbar lösning på namnproblematiken. En sådan överenskommelse bör emellertid inte påverka beslutet om att inleda

anslutningsförhandlingarna, men kommer i stor utsträckning att bidra till anslutningsprocessen.

37. Regionkommittén uppskattar att ett antal framsteg gjorts i fråga om jämställdhet mellan könen och ställer sig positiv till att det vid många lokala myndigheter inrättats kommittéer för lika möjligheter. ReK förväntar sig ytterligare ansträngningar för att motverka familje- och könsrelaterat våld, minska diskriminering och garantera ett mer jämställt valdeltagande.

38. Regionkommittén noterar att det inrättats kommittéer för förbindelser mellan de etniska grupperna på lokal nivå, även om vi är medvetna om de problem som deras otydliga uppdrag och bristen på finansiella medel leder till. ReK uppmanar myndigheterna att undanröja de hinder som står i vägen för att dessa kommittéer ska kunna bedriva ett framgångsrikt arbete.

Att stärka de lokala myndigheternas kapacitet

39. Regionkommittén ställer sig positiv till den fortsatta decentraliseringen av skattesystemet, till att de lokala myndigheternas skulder fortsätter att minska och till att skatteuppbörden förbättrats. ReK pekar dock på att de finansiella medlen fortfarande inte räcker till för att man på lokal nivå på ett kvalitativt sätt ska kunna utföra sina uppgifter.

40. Regionkommittén ställer sig positiv till att landet antagit en lag om regional utveckling och anser att man måste avsätta tillräckliga finansiella medel för att en balanserad regional utveckling ska kunna skapas och upprätthållas. ReK anser också att man bör inrätta regionala utvecklingsråd och betonar vikten av att man ökar möjligheterna till samordning mellan olika administrativa strukturer.

41. Regionkommittén noterar behovet av en mer effektiv och konsekvent dialog mellan de nationella och de lokala myndigheterna på områden som exempelvis utbildning och statligt ägd egendom, samt en rad andra områden som är av betydelse för utvecklingen och de lokala myndigheternas verksamhet. ReK rekommenderar att dialogen stärks.

42. Regionkommittén understryker vikten av att man skapar lämpliga instrument för att stärka de lokala myndigheternas administrativa förmåga och för att öka öppenheten och ansvaret hos de lokala förvaltningarna.

43. Regionkommittén noterar att decentraliseringen fortsätter och anser att processen måste påskyndas. ReK betonar att decentraliseringen av befogenheter och uppgifter, om finansieringen är otillräcklig, kan äventyra kvaliteten på de uppgifter och tjänster som utförs. ReK förväntar sig därför att tillräckliga finansiella medel avsätts för arbetet med att genomföra de decentraliserade uppgifterna.

44. Regionkommittén känner till lagförslaget om mellankommunalt samarbete och anser att denna lag bör antas så fort som möjligt.

45. Regionkommittén anser att vissa framsteg gjorts i reformen av den offentliga förvaltningen och understryker vikten av att man skapar lämpliga instrument för att stärka de lokala myndigheternas administrativa förmåga och förbättra insynen i de lokala förvaltningarnas verksamhet.

46. Regionkommittén noterar de förändringar som gjorts i det nationella systemet för utbildningssamordning och att man antagit en strategi för att utbilda offentliga tjänstemän på lokal och regional nivå. ReK anser att man för en lyckad och högkvalitativ utbildning av offentliga tjänstemän måste involvera ZELS (landets kommunförbund) i utbildningssystemet.

47. Regionkommittén ställer sig positiv till att mer än 70 kommuner redan antagit etiska regler för de offentliga tjänstemännen på lokal nivå. Detta innebär ett åtagande från de lokala tjänstemännens sida att hålla sig till högre normer för sitt arbete, och ReK uppmanar de återstående kommunerna att ägna detta område tillbörlig uppmärksamhet.

TURKIET

Landets framsteg i anslutningsprocesserna

48. Regionkommittén välkomnar regeringens åtagande att fortsätta anslutningsprocesserna och förväntar sig verkliga politiska och konstitutionella reformer som ska föra Turkiet ännu närmare de internationella och europeiska normerna. ReK anser att det krävs ytterligare ansträngningar för att skapa respekt för mångfalden och lösa problem genom dialog och kompromiss.

49. Regionkommittén noterar att vissa framsteg gjorts i bekämpningen av korruption och organiserad brottslighet. ReK betonar att det för en förbättring på detta område inte bara krävs att grundläggande dokument antas och lämpliga institutionella ramar skapas utan också ett fullt politiskt stöd.

50. Regionkommittén betonar att förhandlingarna om ett återtagandeavtal med Turkiet fortfarande är en prioriterad fråga med tanke på det omfattande ekonomiska stöd som EU ger Turkiet för att landet ska kunna hantera det kraftigt ökade flödet av illegala migranter som tar sig till EU via Turkiet. Dessa förhandlingar bör tas upp på nytt å det snaraste så att ett avtal kan undertecknas så snart som möjligt. Regionkommittén noterar också i detta hänseende att ett lämpligt och effektivt genomförande av bilaterala avtal med medlemsstaterna är av särskild betydelse.

51. Regionkommittén betonar att man måste påskynda ratificeringen av de internationella instrumenten till skydd för mänskliga rättigheter och friheter och förväntar sig att författningsdomstolen så snart som möjligt fattar ett beslut och inrättar ett ombudsmannaämbete.

52. Regionkommittén välkomnar ansträngningarna för att skapa ett bättre skydd för yttrandefriheten, men framhåller att

dessa rättsliga ändringar måste påskyndas och att alla inskränkningar av eller hinder för pressfriheten och mötesfriheten måste avlägsnas.

53. Regionkommittén anser att det är mycket positivt att man börjat sända TV-program på kurdiska och att man planerar att börja sända program på armeniska. Kommittén pekar på att EU:s normer om skydd av den kulturella och religiösa mångfalden och om respekt för och skydd av minoriteter inte har genomförts helt. ReK förväntar sig därför lämpliga rättsliga och verkliga steg för att minoriteters rättigheter ska respekteras till fullo.

54. Regionkommittén betonar att principen om kvinnors jämställdhet måste tillämpas fullt ut i det politiska livet och i fråga om utbildning, tillgång till arbetsmarknaden och till hälsovårdstjänster. ReK anser att man måste genomföra bestämmelserna i kommunallagen om att också inrätta ett antal tillflyktsorter för kvinnor som fredade zoner för att skydda kvinnor mot våld i hemmet och hedersmord.

55. Regionkommittén framhåller att man vid skyddet av den allmänna säkerheten och ordningen uteslutande bör stödja sig på strukturer och åtgärder som grundar sig på rättssäkerhet. Kommittén betonar att staten måste ha våldsmonopol, och att utövandet av detta monopol som är förbehållet de statliga organen inte får överföras till vissa delar av civilbefolkningen.

56. Regionkommittén betonar att det krävs en heltäckande lösning av Cypernfrågan som grundar sig på resolutionerna från FN:s säkerhetsråd och på de principer som ligger till grund för EU. ReK välkomnar det nya åtagande som ledarna för de två folkgrupperna gjort om att förhandla fram en lösning och stöder de direkta förhandlingar som pågår mellan dessa ledare på Cypern.

57. I fråga om relationerna mellan Grekland och Turkiet understryker Regionkommittén att Turkiet förpliktat sig till goda grannskapsförbindelser och vi uppmanar därför den turkiska regeringen att anstränga sig för att hitta fredliga lösningar på olösta konflikter som ligger i linje med FN-stadgan, andra relevanta internationella fördrag samt bilaterala överenskommelser och åtaganden.

Att stärka de lokala myndigheternas kapacitet

58. Regionkommittén understryker vikten av att man involverar de lokala myndigheterna på ett så tidigt stadium som möjligt av anslutningsprocesserna och i arbetet med att förbereda och genomföra nödvändiga reformer och anpassningar av lagstiftningen och rekommenderar en adekvat samordning mellan den lokala och nationella nivå.

59. Regionkommittén ställer sig positiv till att ändringsförslag beträffande en lag om kommuner antagits, och hoppas att den kommer att göra det möjligt för kommunerna att agera och organisera sig på ett mer effektivt sätt.

60. Regionkommittén ställer sig positiv till att Turkiet stärkt kommunernas finansiella kapacitet genom att anta en lag som utökar kommunernas intäkter och genom att genomföra lagar om lokal förvaltning och förväntar sig ytterligare åtgärder för att stärka kommunernas finanser, så att de kan utöva sina befogenheter på ett mer effektivt sätt.

61. Regionkommittén beklagar att det inte gjorts några framsteg i arbetet med att anta en ramlag om den offentliga förvaltningen och pekar på vikten av en decentraliserad förvaltning för att kunna erbjuda medborgarna bästa möjliga förvaltning.

62. Regionkommittén anser att det behövs ytterligare ansträngningar för att kommunfullmäktigeförsamlingarna verkligen ska kunna agera som plattformar för ett aktivt samarbete mellan invånarna i samband med de lokala myndigheternas beslutsfattande.

63. Regionkommittén understryker vikten av decentralisering, av att man stärker de lokala myndigheternas förmåga att utföra de uppgifter de tilldelats och av att man stärker systemet för att utkräva ansvar och öppenhet.

64. Regionkommittén beklagar att det under de senaste kommunalvalen framför allt i de kurdiska regionerna på nytt förekom våldsamma uppgörelser som även krävde dödsoffer, och uppmanar de ansvariga myndigheterna att i framtiden göra allt för att valen ska kunna genomföras på ett fritt, demokratiskt, överskådligt och fredligt sätt.

65. Regionkommittén understryker återigen behovet av att inrätta en gemensam rådgivande kommitté mellan Regionkommittén och Turkiet som ett viktigt instrument för utbyte av erfarenheter, kunskaper och information om hur lokala och regionala myndigheter involveras i anslutningsprocesserna.

Bryssel den 17 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om Stärkning av den övergripande strategin för migration: Ökad samordning, konsekvens och synergi

(2009/C 211/05)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna spelar en central roll när det gäller att utforma, genomföra, utvärdera och övervaka migrationspolitiken, och att de därför bör ses som viktiga samarbetspartner vid utvecklingen av denna politik.
- Kommittén betonar att ett starkare interinstitutionellt partnerskap bör främjas, både av medlemsstaterna och EU-institutionerna.
- Kommittén anser att större fokus bör läggas på en förstärkning av de lokala och regionala myndigheternas kapacitet eftersom de spelar en avgörande roll i utformningen och förvaltningen av migrationspolitiken och i synnerhet när det gäller att främja samarbetet med myndigheter i tredjeländer som ansvarar för sysselsättning och invandring. ReK har redan i tidigare yttranden framhållit detta.
- Kommittén påpekar att redan existerande verktyg och institutionella strukturer, såsom Regionkommitténs initiativ Församlingen för regionala och lokala myndigheter i EU och Medelhavsområdet (ARLEM), Europarådet och andra relevanta nätverk bör engageras i migrationsfrågorna.
- ReK betonar behovet av att främja integrationen av invandrare i värdsamhällena, eftersom invandrarna spelar en viktig roll för såväl ursprungslandets som mottagarlandets utveckling.
- Kommittén betonar behovet av gemensamma insatser för att förbättra förvaltningen av de yttre gränserna, framför allt de södra sjögränserna och gränserna i alla regioner som drabbas av massiva inflöden av invandrare, för vilka det humanitära tillståndet är kritiskt.
- ReK betonar den roll som nätverken av sambandsmän för invandring har när det gäller att nå de mål som fastställts i meddelandet. Kommittén uppmanar samtidigt kommissionen att se till att behöriga lokala och regionala myndigheter får tillgång till och kan dra nytta av nätverkets utbyte av bästa lösningar och insamling av information.
- Regionkommittén välkomnar slutligen att den övergripande strategin utvidgas till att även omfatta andra länder och regioner, såsom Asien, Latinamerika och Västindien, och uppmanar Europeiska kommissionen att fortsätta på denna linje, genom att betona behovet av att fastställa formerna för dialogen med dessa regioner och därigenom även bana väg för närmare samarbete och samordning med Afrika och EU:s östra och sydöstra grannregioner.

Föredragande: Arnoldas Abramavičius (LT–PPE), distriktsfullmäktige i Zarasai

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Stärkning av den övergripande strategin för migration: Ökad samordning, konsekvens och synergi

KOM(2008) 611 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

De lokala och regionala myndigheternas roll

1. Regionkommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna spelar en central roll när det gäller att utforma, genomföra, utvärdera och övervaka migrationspolitiken, och att de därför bör ses som viktiga samarbetspartner vid utvecklingen av denna politik.

2. ReK påminner om att de lokala och regionala myndigheterna har delad eller ensam behörighet på detta område. Det bör därför vara obligatoriskt för medlemsstaterna och Europeiska kommissionen att samråda med dessa, såväl innan lagstiftningsprocessen som under samrådsförandet med Regionkommittén.

3. Kommittén betonar att ett starkare interinstitutionellt partnerskap bör främjas, både av medlemsstaterna och EU-institutionerna.

4. Kommittén anser att större fokus bör läggas på en förstärkning av de lokala och regionala myndigheternas kapacitet eftersom de spelar en avgörande roll i utformningen och förvaltningen av migrationspolitiken och i synnerhet när det gäller att främja samarbetet med myndigheter i tredjeländer som ansvarar för sysselsättning och invandring. ReK har redan i tidigare yttranden framhållit detta ⁽¹⁾.

5. ReK beklagar att den mycket viktiga roll som de lokala och regionala myndigheterna spelar i det gränsöverskridande territoriella samarbetet kring invandrarfrågor inte ges tillräckligt stort erkännande.

6. Kommittén framhåller att en mer ingående utvärdering bör göras av initiativ som bland annat handlar om att undersöka nya vetenskapliga metoder för att samla in och utbyta information om migrationsvägar samt om integrationsstrategier och hur dessa påverkar den finansiella och administrativa bördan för de lokala och regionala myndigheterna.

7. Kommittén anser att Europeiska kommissionen bör verka för att förbättra produktionen och spridningen av tillförlitlig, aktuell, kvantitativ och kvalitativ information som utgör den huvudsakliga grunden för utarbetandet av de enskilda medlemsstaternas invandringsprofiler.

8. Regionkommittén välkomnar att man uttryckligen hänvisar till behovet av ökade mänskliga och ekonomiska resurser för övervakningen av genomförandet av existerande lagstiftning,

eftersom detta utgör en central faktor när det gäller att skapa bättre lagstiftning.

9. Kommittén anser att kommissionens avsikt att stödja lokala organisationer som arbetar med invandrare i ursprungsländerna bör vara direkt inriktad på de lokala och regionala förhållandena, i syfte att förbättra medvetenheten om de möjligheter som erbjuds i ursprungsländerna. Kommittén rekommenderar därför att de lokala och regionala myndigheterna och deras nationella sammanslutningar, framför allt i partnerländer och övriga tredjeländer, engageras i genomförandet av den gemensamma migrationspolitiken.

10. Kommittén påpekar att redan existerande verktyg och institutionella strukturer, såsom Regionkommitténs initiativ Församlingen för regionala och lokala myndigheter i EU och Medelhavsområdet (ARLEM), Europarådet och andra relevanta nätverk bör engageras i migrationsfrågorna.

11. ReK rekommenderar att man då migrationspolitiken fastställs antar en inkluderande strategi och att Europeiska kommissionens meddelande uttryckligen ska ange alla berörda aktörer på lokal, regional och central nivå som bidrar till utformningen av politiken och till att säkerställa att den genomförs effektivt.

12. Kommittén framhåller att man i slutsatserna från toppmötet för regioner och städer i Prag år 2009 efterlyste en integrerad och övergripande strategi för invandring och integration, som grundar sig på de lokala och regionala myndigheternas arbete.

13. Regionkommittén anser att en gemensamt utformad europeisk migrationspolitik inte får förhindra att medlemsstater behåller mer generösa nationella regler på de områden där de anser det berättigat.

Mot en förstärkning av den övergripande strategin för migration

Allmänna rekommendationer

14. Regionkommittén anser att EU:s migrationspolitik är övergripande och mångfasetterad till sin natur, varför ansvaret för den delas mellan Europeiska unionen och de olika styresnivåerna i de enskilda medlemsstaterna och tredjeländer. De bör agera tillsammans i enlighet med demokrati-, subsidiaritets- och solidaritetsprincipen samt principen om ömsesidigt förtroende, med hänsyn till de olika lokala och regionala särdragen och med respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande värderingar som utgör kärnan i EU.

⁽¹⁾ ReK:s yttrande om "En gemensam invandringspolitik för Europa", 210/2008 fin.

15. ReK välkomnar målet att främja en konsekvent övergripande migrationsstrategi, där en förstärkning av den politiska dialogen och det praktiska samarbetet mellan EU:s medlemsstater och tredjeländer och regioner är en central fråga samtidigt som överensstämmelse med de grundläggande principerna och EU:s övergripande mål för den sociala och ekonomiska politiken och utvecklingspolitiken säkerställs.

16. Kommittén framhåller att de riktlinjer som fastställts i tidigare EU-dokument ⁽²⁾ fortfarande gäller, framför allt i fråga om de tre beståndsdelarna (en god hantering av laglig invandring, bekämpning av irreguljär invandring samt förhållandet mellan invandring och utveckling) och behovet av ett välbalanserat genomförande av dessa.

17. I nuläget betonas endast EU-nivån och den nationella nivån i kommissionens förslag till meddelande. Regionkommittén framhåller att man bör lägga större vikt vid de lokala och regionala myndigheternas roll i genomförandet av en övergripande migrationspolitik.

18. Kommittén anser att större uppmärksamhet bör fästas vid invandrarkvinnornas särskilt utsatta situation, en fråga som Regionkommittén behandlade i ett yttrande år 2007 (CdR 296/2007).

19. Kommittén stöder slutsatserna från mötet i Europeiska unionens råd i december 2008 ⁽³⁾, där man påminner om behovet av att säkerställa en mer samordnad finansiering i syfte att trygga ett snabbt genomförande av de planerade åtgärderna. ReK rekommenderar att man utnyttjar existerande gemenskapsstöd för att förbättra samarbetet mellan de lokala och regionala myndigheterna i EU och deras motsvarigheter i ursprungsländerna.

Laglig ekonomisk migration och rörlighet

20. Regionkommittén håller med om att rörlighet bör förbli en av de viktigaste faktorerna i den lagliga invandringen och betonar att de lokala och regionala myndigheterna ytterligare bör främja detta, bland annat genom en utvidgning av pilotpartnerskap för rörlighet i likhet med dem som inrättats med Moldavien och Kap Verde.

21. Kommittén anser att de lokala och regionala myndigheterna bör involveras fullt ut i insamlingen av data om lagliga migrationsströmmar, data som sprids via interaktiva portaler såsom EU:s kommande invandringsportal, Europeiska portalen för rörlighet i arbetslivet, nätverket EURES, portalen för rörlighet för europeiska forskare och det europeiska migrationsnätverket, vilket skulle bidra till att säkerställa att lokala och regionala särdrag avspeglas på ett korrekt sätt i utvecklingen av migrationspolitiken.

22. Kommittén stöder kommissionens förslag om att intensifiera de initiativ som syftar till att främja mer flexibla och effektiva lösningar när det gäller invandrare och arbetsmarknaden, genom att undersöka bland annat nya initiativ i fråga om möjligheten att överföra pensionsrättigheter, erkännande av utländsk utbildning och social integration av invandrare.

⁽²⁾ KOM(2007) 248 slutlig, KOM(2007) 780 slutlig, KOM(2008) 359 slutlig, Europeiska unionens råd "Den europeiska pakten för invandring och asyl", nr 13440/08, ASIM 72, Bryssel, 24.9.2008, Limadeklarationen, den 18 maj 2008.

⁽³⁾ Rådets 2914:e möte (allmänna frågor), Bryssel, den 8 december 2008.

23. ReK betonar behovet av att främja integrationen av invandrare i värdsamhällena, eftersom invandrarna spelar en viktig roll för såväl ursprungslandets som mottagarlandets utveckling.

24. Kommittén välkomnar inrättandet av ett nätverk för observationsorgan för migration, i enlighet med de slutsatser som rådet (allmänna frågor) antog den 8 december 2008, eftersom detta ytterligare höjer migrationsprofilernas roll som ett viktigt verktyg i EU:s gemensamma invandringspolitik. De lokala och regionala myndigheterna bör därför göras direkt delaktiga i dessa observationsorgans arbete och aktivt spela en central roll i utformningen av dem och vid genomförandet av deras verksamhet.

Kampen mot irreguljär invandring

25. Regionkommittén välkomnar att Frontex mandat har utvidgats till att omfatta stöd till tredjeländers gränsförvaltning, i enlighet med vad ReK redan tagit upp i ett tidigare yttrande (CdR 210/2008).

26. ReK stöder det förslag som framförts inom ramen för den europeiska pakten för invandring och asyl om att undersöka möjligheten att inrätta ett europeiskt system med gränsvakter.

27. Kommittén framhåller att kommissionen i sitt meddelande bör nämna de lokala och regionala myndigheternas deltagande i grupperna för snabba ingripanden vid gränserna, i synnerhet deltagandet av myndigheterna i de områden där inflödet av invandrare är allra störst.

28. Kommittén betonar behovet av gemensamma insatser för att förbättra förvaltningen av de yttre gränserna, framför allt de södra sjögränserna och gränserna i alla regioner som drabbas av massiva inflöden av invandrare, för vilka det humanitära tillståndet är kritiskt.

29. ReK betonar den roll som nätverken av sambandsmän för invandring har när det gäller att nå de mål som fastställts i meddelandet. Kommittén uppmanar samtidigt kommissionen att se till att behöriga lokala och regionala myndigheter får tillgång till och kan dra nytta av nätverkets utbyte av bästa lösningar och insamling av information.

30. ReK stöder kommissionens förslag om att prioritera genomförandet av handlingsplanen från Ouagadougou om kamp mot människohandel, särskilt med kvinnor och barn, ett område där de lokala och regionala sammanslutningarna spelar en avgörande roll när det gäller att utveckla strategier och handlingsplaner mot människohandel.

Migration och utveckling

31. Regionkommittén stöder partnerskapsprogram mellan arbetsgivare såväl inom den offentliga som den privata sektorn och institutioner i EU:s medlemsstater och ursprungsländerna, som syftar till att stödja cirkulär migration och kampen mot kompetensflykt. Kommittén rekommenderar att de lokala och regionala myndigheterna använder sin värdefulla sakkunskap och kännedom för att hjälpa invandrarna att återintegreras på arbetsmarknaden i hemländerna.

32. Kommittén stöder kommissionens förslag om att man bör skapa en bättre uppfattning om omfattningen på och effekten av kompetensflykten, vilket ligger i linje med en särskild begäran från de lokala och regionala myndigheterna som framförts i ett tidigare ReK-uttrande (CdR 296/2007).

33. ReK betonar att större ansträngningar bör göras för att undersöka kopplingen mellan klimatförändringarna och migrationen.

34. ReK betonar de lokala och regionala myndigheternas betydelse när det gäller att främja den territoriella ekonomiska utvecklingen, demokratin och goda styresformer samt deras deltagande i utformningen och genomförandet av samarbetsprogram på migrationsområdet.

35. Kommittén välkomnar den roll som EU:s och FN:s gemensamma initiativ för migration och utveckling har när det gäller att stödja organisationer i det civila samhället och lokala myndigheter som försöker koppla samman migration och utveckling i avsikt att maximera den positiva synergien mellan lokala och regionala aktörer.

36. ReK framhåller att det i hög grad skulle gynna ett effektivare samarbete i fråga om utbildning av tjänstemän inom brottsbekämpningen, partnerskapsprogram, insamling och spridning av data, övervakning av migrationsströmmarna och liknande projekt, om de lokala och regionala myndigheterna – via sina nationella och regionala sammanslutningar – deltar i nätverk och samarbetsplattformar som även omfattar lokala och regionala myndigheter och sammanslutningar i tredjeländer.

37. Kommittén framhåller vikten av att inrätta permanenta plattformar för samarbete, dialog och utbyte mellan lokala och

regionala myndigheter och sammanslutningar, framför allt i länderna norr, söder och öster om Medelhavet. Inrättandet av församlingen för regionala och lokala myndigheter i EU och Medelhavsområdet skulle kunna utgöra ett gott exempel med tanke på den framtida utvecklingen.

38. Kommittén understryker att de utvandrade befolkningsgruppernas roll i och bidrag till utvecklingen i ursprungsländerna, exempelvis genom penningöverföringar och utvecklingen av sammanslutningar och nätverk för dessa, måste uppmärksammas på ett mer systematiskt sätt.

Den geografiska aspekten

39. Kommittén stöder den ståndpunkt som framfördes av Europeiska unionens råd⁽⁴⁾ beträffande inrättandet av en trepartsdialog mellan ursprungs-, mottagar- och transitländerna i olika geografiska områden, vilket bör ske genom en användning och utvidgning av existerande verktyg såsom partnerskap för rörlighet, bilaterala kanaler, samarbetsramar som Ecowas, Rabatprocessen samt pilotpartnerskap för rörlighet m.m., samtidigt som konkreta verktyg och metoder bör spridas i enlighet med regionernas och tredjeländernas praktiska behov och möjligheter.

40. Regionkommittén välkomnar att den övergripande strategin utvidgas till att även omfatta andra länder och regioner, såsom Asien, Latinamerika och Västindien, och uppmanar Europeiska kommissionen att fortsätta på denna linje, genom att betona behovet av att fastställa formerna för dialogen med dessa regioner och därigenom även bana väg för närmare samarbete och samordning med Afrika och EU:s östra och sydöstra grannregioner.

Bryssel den 17 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁴⁾ Rådets 2914:e möte (allmänna frågor), Bryssel, den 8 december 2008, pt. 2.2.

Yttrande från Regionkommittén om ”nya insatser för att stoppa förlusten av biologisk mångfald”

(2009/C 211/06)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén konstaterar att de politiska strategierna för att senast 2010 sätta stopp för förlusten av den biologiska mångfalden i Europa har misslyckats, och därför krävs ett proaktivt tillvägagångssätt inom ramen för en systematisk strategi som är mycket långsiktig, det vill säga som sträcker sig längre än fram till 2010. De lokala och regionala myndigheterna bör i hög grad involveras i denna strategi, och medlemsstaterna bör i detta syfte tillhandahålla nödvändiga rättsliga och finansiella resurser.
- Regionkommittén uppmanar EU, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att inrätta ett strikt system med miljömässiga tvärvillkor för subventioner och stöd. Kommittén uppmanar kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna att se över sin beskattning så att den främjar biologisk mångfald.
- Regionkommittén anser att Natura 2000 bör befästas i de flesta länder, och uppmanar medlemsstaterna att axla sitt ansvar för havs- och grundvattenområden inom nätverket. Anpassade förvaltningsplaner för områden inom Natura 2000 måste utformas och genomföras i samarbete med de lokala och regionala myndigheterna samt markägarna.
- Regionkommittén bedömer att ett ”ramverk” i form av en äkta, naturlig infrastruktur bör inrättas snarast. Kommittén förespråkar insatser som syftar till att säkerställa att inga åtgärder som vidtas för bekämpning av växthusgasutsläpp inte återverkar negativt på den biologiska mångfalden. Vidare är kommittén övertygad om att endast en alleuropeisk strategi för bekämpning av invaderande arter kan tänkas bli framgångsrik.
- Regionkommittén är övertygad om att en strategi för bevarande av den biologiska mångfalden kan bli framgångsrik endast under förutsättning att den har allmänhetens stöd. Kommittén uppmuntrar lokala och regionala myndigheter att engagera sig och att dessa ska stödjas i arbetet med att utforma program av hög kvalitet för informationsspridning och utbildning.

Föredragande: René Souchon (FR–PSE), regionpresident i Auvergne

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En halvtidsutvärdering av genomförandet av gemenskapens handlingsplan för biologisk mångfald

KOM(2008) 864 slutlig

och

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – En EU-strategi mot invaderande arter

KOM(2008) 789 slutlig

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

Allmänna synpunkter och de lokala och regionala myndigheternas roll

1. Enligt forskare och vetenskapsmän ökar förlusten av levande arter, både växt- och djurarter i dag snabbare än någonsin sedan livet uppstod.

8. Den förlorade biologiska mångfalden kan i likhet med klimatförändringarna få ytterst allvarliga konsekvenser för mänskligheten.

2. Den biologiska mångfalden – och framför allt ekosystemtjänsterna – är en förutsättning för mänsklighetens överlevnad, såväl med hänsyn till kommande generationer som till den nuvarande.

9. Regionkommittén konstaterar att de politiska strategierna för att senast 2010 sätta stopp för förlusten av den biologiska mångfalden i Europa har misslyckats, vilket förklaras av de stora skillnaderna mellan de uppställda målsättningarna och de medel som avsatts.

3. Klimatet påverkar redan i dag de levande arternas dynamik och fördelning.

10. Regionkommittén kan emellertid konstatera att vissa enstaka åtgärder har varit framgångsrika, exempelvis planerna för att bevara vissa växt- eller djurarter (smutsgam, utter, prutgåsa (Branta bernicla) m.fl.) eller livsmiljöer (skogar längs Rhen, Themsen osv.) liksom de förvaltningsplaner som tillämpas i ett par öronmärkta områden.

5. Vi kan redan nu se de negativa sociala och ekonomiska effekterna av en förlorad biologisk mångfald och en reduktion av ekosystemtjänsterna.

11. Det är ytterst viktigt att blåsa nytt liv i de strategier och program, t.ex. inom ramen för genomförandet i alla medlemsstater av den europeiska landskapskonventionen, som syftar och bidrar till ett hållbart skydd av den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna, så att satsade resurser kan ge konkreta resultat.

6. Orsakerna till de stora förluster som konstaterats när det gäller den biologiska mångfalden är ökningen av artificiell mark, fragmenteringen av naturområden, utbredningen av exotiska växt- och djurarter, intensifieringen av jordbruket, klimatförändringarna och olika former av föroreningar.

12. Av denna anledning anser Regionkommittén att det är viktigt att det bedrivs ett nära samarbete med de lokala och regionala myndigheterna, när det gäller såväl programmets utformning som genomförande, och att dessa förses med rättsliga och finansiella resurser i nivå med motsvarande ansvar inom ramen för en hållbar utveckling.

7. Regionkommittén konstaterar att det är på regional och lokal nivå som den biologiska mångfalden bör förvaltas och skyddas för att kunna bevaras globalt. Det är därför viktigt att samla alla lokala aktörer som berörs av skyddet av den biologiska mångfalden, i synnerhet företag, organisationer, ägare och förvaltare av landsbygdsområden, forskare, politiker och lokala och regionala myndigheter.

13. Samhällets attityder till naturresurser och miljö (utnyttjande eller exploatering av resurser, markanvändning, områdesplanering osv.) är framför allt en följd av vilken ställning naturen har i de kulturella traditionerna. Regionkommittén vill uppmana EU att verka för utvecklingen av ett nytt sätt att se på den biologiska mångfalden, som inom ramen för en global plan omfattar en etisk strategi med koppling till naturens inneboende värde, ett världsarv, och en mer nyttoinriktad strategi baserad på ekosystemtjänster.
14. Att ta till vara den biologiska mångfalden och ekosystemens tjänster (skydd mot markerosion, vattenrening osv.) förutsätter ett proaktivt tillvägagångssätt inom ramen för en systematisk strategi (dvs. en samordnad strategi där en rad olika element ingår i ett dynamiskt samspel), som är mycket långsiktig, det vill säga som sträcker sig längre än fram till 2010. De lokala och regionala myndigheterna bör i hög grad involveras i denna strategi.
15. Regionkommittén anser att skyddet av den biologiska mångfalden även efter 2010 bör utgöra en röd tråd i förvaltningen och den fysiska planeringen på lokal och regional nivå, när det gäller både landsbygds- och stadsområden.
16. Skyddet av den biologiska mångfalden bör även efter 2010 vara ett centralt inslag i EU:s politik, strategier och program. Det är ett övergripande tema som ingår i övriga områden, och det bör utgöra ett centralt inslag som säkerställer en nödvändig och konkret samordning mellan olika politiska strategier för fysisk planering och markanvändning. Dessutom krävs ett nära samarbete mellan olika avdelningar inom kommissionen liksom en kraftig mobilisering av de lokala och regionala myndigheterna.
17. Regionkommittén ställer sig positiv till den metod som har utarbetats av medlemsstaterna och av kommissionen, som har gjort en halvtidsutvärdering av situationen vad gäller den biologiska mångfalden och genomförandet av handlingsprogrammen. Denna metod bygger på medlemsstaternas egen utvärdering av genomförda projekt som kommissionen sedan har gett en sammanfattande och samordnad bild av.
18. Regionkommittén välkomnar Europaparlamentets resolution, som antogs enhälligt den 3 februari 2009 (2008/2210 (INI)), i vilken man erkänner behovet av ett europeiskt nätverk för naturområden, så kallade vildmarksområden som i mycket liten utsträckning påverkats av mänsklig verksamhet. Regionkommittén ser det som positivt att det tjeckiska ordförandeskapet anordnade en konferens med temat "Conference on Wilderness and Large Natural Habitat Areas in Europe" den 27–28 maj 2009.
19. ReK påpekar att enligt subsidiaritetsprincipen kräver ett hållbart bevarande av den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna inte bara åtgärder på lokal nivå utan också en helhetsansats, eftersom ekosystemens funktionssätt överskrider de administrativa gränserna och betingar bland annat de tjänster som riktar sig till medborgarna.
20. Regionkommittén vill uppmana medlemsstaterna att strikt tillämpa bestämmelserna i bedömningen av vissa planers och programs miljöpåverkan (strategisk miljöbedömning, direktiv 2001/42/EG) och bedömningen av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (direktiv 85/337/EG) samt Natura 2000, i syfte att i största möjliga utsträckning minska trycket på miljön och den biologiska mångfalden.
21. Det krävs en ambitiös strategi för att bevara den biologiska mångfalden om man ska uppnå målet att stoppa förlusten av biologisk mångfald. Denna bör innefatta en ekonomisk och finansiell del, och utgöra ett incitament för de lokala och regionala myndigheterna samt de enskilda ägarna. Strategierna måste utarbetas och genomföras på natursystemens olika funktionsnivåer för att säkerställa samordning och delaktighet bland alla aktörer.
22. Regionkommittén uppmanar EU, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna att inrätta ett strikt system med miljömässiga tvärvillkor för subventioner och stöd, som bygger på tydliga indikatorer i likhet med dem som håller på att utarbetas inom projektet för effektivare europeiska indikatorer på biologisk mångfald (*Streamlining of European biodiversity indicators*, SEBI 2010) och som berör den biologiska mångfalden och olika inbördes samband.
23. Regionkommittén uppmanar kommissionen att uppmuntra medlemsstaterna att se över sin beskattning och att anpassa de nationella medlen för stöd till företag och lokala och regionala myndigheter så att de bättre främjar biologisk mångfald, exempelvis genom en momsänkning på produkter från ekologiskt jordbruk eller som producerats inom Natura 2000-områden. Följande åtgärder bör vidtas:
- 23.1 Å ena sidan bör man minska eller till och med avskaffa moms och skatt liksom olika subventioner som ger upphov till beteenden som inverkar negativt på den biologiska mångfalden. Samtidigt måste man se till att nationella lagar och bestämmelser om skydd av den biologiska mångfalden inte står i strid med varandra.
- 23.2 Å andra sidan bör man öka subventionerna och utvidga tillämpningsområdet för de skattelättnader som uppmuntrar beteenden som främjar den biologiska mångfalden.
24. Regionkommittén uppmanar kommissionen att, utöver kriterierna för medborgarnas hälsa och välmående, låta kraven på att bevara den biologiska mångfalden och de därmed sammanhängande ekosystemtjänsterna ingå i diskussionerna som förs på EU-nivå om översynen av de kriterier som används för beräkningen av BNP (som endast mäter de finansiella flödena, inte kapitalreserven). Utgifter som exempelvis motsvarar arbetsinsatser i anslutning till föreningar till följd av olyckor eller annat bör innebära avdrag i stället för som nu tillägg.
25. Regionkommittén anser att det är ytterst viktigt att man efter 2010 fullföljer de åtgärder som redan vidtagits för att stoppa förlusten av den biologiska mångfalden.

26. Svaret på den pågående ekonomiska krisen, som innebär omfattande omstruktureringsåtgärder, kräver att den biologiska mångfaldens parametrar integreras fullt ut. Denna viktiga miljöfråga måste beaktas i högre grad inom alla nivåer av den territoriella organisationen och i synnerhet inom all ekonomisk verksamhet.

Biologisk mångfald i EU

27. Det finns ett starkt behov av proaktiva och samordnade insatser på EU-nivå, som bör genomföras på samtliga lokala och regionala nivåer, bland annat i regionerna, för att ske så nära medborgarna som möjligt.

28. Natura 2000 är ett unikt och kraftfullt initiativ, där ett nära samarbete mellan forskare och politiker syftar till ett hållbart resursutnyttjande. Regionkommittén välkomnar de utsedda områdena som omfattar cirka 20 % av EU:s territorium.

29. Regionkommittén anser emellertid att nätverket för särskilda bevarandeområden (habitatdirektivet 92/43/EEG) och särskilda skyddsområden (fågeldirektivet 79/409/EEG) bör befästas i de flesta länder; alltför få vetenskapliga referensuppgifter försvagar bedömningen av huruvida Natura 2000:s landområden är förenliga med habitat- och fågeldirektiven. Dessutom uppmanar Regionkommittén medlemsstaterna att ta sitt ansvar såväl för sina havsområden som för sina grundvattenresurser.

30. Särskilt viktiga är ekosystemen i flodmynningsmiljöer, som är viktiga livsmiljöer för den biologiska mångfalden i både havs- och sötvattenskosystemen, och Regionkommittén anser att de bör få större uppmärksamhet genom en obligatorisk och integrerad förvaltningsplan åtminstone för områden som ingår i nätverket Natura 2000.

31. Det är nödvändigt att i högre grad uppmärksamma markens kvalitet och dess biologiska mångfald. Marken är i själva verket den enda ekologiska del av vår planet som genomströmmas av allt materie- och energiflöde som ingår i ekosystemens – och däribland arternas – dynamik. I det direktiv som håller på att utarbetas är det viktigt att avsevärt stärka avsnittet om den biologiska mångfalden.

32. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att bevara grundvattenlagrens nivå och kvalitet eftersom de är särskilt viktiga för såväl markernas kvalitet och biologiska mångfald (inte minst inom jordbruket) som för dricksvattenförsörjningen.

33. De konkreta kontakterna mellan experter från vetenskapliga organ eller från naturföreningar och politiska beslutsfattare bör stärkas. För effektiva beslut med hänsyn till målet om ett hållbart bevarande av den biologiska mångfalden spelar kompetensen såväl hos de vetenskapligt sakkunniga som hos dem som ansvarar för områdenas förvaltning en stor roll när beslut fattas och program genomförs.

34. Natura 2000-områdena kan endast bidra fullt ut till ett hållbart bevarande av den biologiska mångfalden genom en anpassad förvaltning av naturarvet som bland annat inbegriper de lokala och regionala myndigheterna samt de enskilda markutnyttjarna och markägarna. Det faktum att förmodligen hälften av alla arter och över tre fjärdedelar av de livsmiljöer som är av europeiskt bevarandebetydelse har en ogynnsam bevarandestatus visar att det är angeläget att genast införa en tillfällig förvaltningsmodell för dessa områden.

35. Nätverket Natura 2000 och alla vildmarksområden bör integreras fullt ut i de strategier för bevarande av den biologiska mångfalden som inom ramen för den fysiska planeringen har genomförts av medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna.

36. Regionkommittén vill se att det omedelbart upprättas ett ekologiskt ramverk, en naturlig infrastruktur som säkerställer funktionella kopplingar mellan i första hand Natura 2000-områdena och vildmarksområdena, men även i stadsområden och stadsnära jordbruksområden, genom att de lokala och regionala myndigheterna mobiliseras. Denna ekologiska infrastruktur måste respekteras av olika, redan befintliga eller kommande transportlinjer (motorvägar, järnvägar osv.) för att undvika en uppsplittring av områdena, och den bör ingå i den nya gemensamma jordbrukspolitiken.

37. Den biologiska mångfalden i Natura 2000-områdena utsätts, på grund av den biologiska mångfaldens funktionella egenskaper, för starka påtryckningar av närliggande områden, och Regionkommittén anser att förvaltningen och användningen i utkanterna av Natura 2000-områdena bör vara sådan att den bidrar till ett hållbart skydd av den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna inom dessa områden.

38. Det är viktigt att i detalj se över och stärka den gemensamma fiskeri- och jordbrukspolitiken samt att utforma en särskild skogspolitik som tar hänsyn till den biologiska mångfalden och principerna om ekologiska tvärvillkor för olika stödformer.

39. Regionkommittén anser att man i bilaga I till direktiv 2008/1/EG om åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar bör lägga till vattenbruk i såväl söt- som saltvatten, i synnerhet när det rör sig om intensivt vattenbruk.

40. Regionkommittén föreslår att man ser över de kriterier som ligger till grund för de geografiska ursprungsbezeichnungarna. Berörda odlingsmetoder bör ta hänsyn till den biologiska mångfalden och dynamiken av dess samverkans effekter.

41. Regionkommittén välkomnar ministerrådets beslut (2 mars 2009) avseende tillämpningen av försiktighetsprincipen när det gäller odling av genetiskt modifierade grödor (Florensstadgan, som undertecknades den 4 februari 2005), och vill se att denna tillämpas strikt under största öppenhet i enlighet med Århuskonventionen (som undertecknades den 25 juni 1998).

42. Regionkommittén oroar sig över de eventuella konsekvenserna av produktionen av energigrödor, såsom agrobränslen som kräver stora ytor, eftersom det kommer att öka incitamenten att förädla mark som ligger i träda och vildmarksområden (exempelvis avskaffades kravet på att ta mark ur bruk hösten 2008) och bidra till skogsskövlingen i de sydliga medlemsstaterna. Kommittén föreslår att kommissionen utvärderar agrobränslenas konsekvenser för den biologiska mångfalden, miljön och ekosystemen.

43. Arterna, ekosystemen och de därmed sammanhängande materieflödena korsar gränserna, inte minst de nationella gränserna, men Regionkommittén kan konstatera att vissa Natura 2000-områden avgränsas av nationella gränser. Därför föreslår Regionkommittén att man på EU-nivå gör en territoriellt gränsöverskridande indelning (Natura 2000, naturreservat eller gränsöverskridande regional naturpark) för att säkerställa ett samordnat ansvar för den berörda biologiska mångfalden.

44. En framgångsrik strategi för att bevara den biologiska mångfalden förutsätter ett allmänt engagemang bland invånarna, från den enkle medborgaren till ekonomiskt ansvariga och förvaltningsansvariga inom territorierna. Detta kräver informations- och utbildningsprogram av kvalitet, bland annat med stöd av modern kommunikationsteknik (internet) och program för skolorna. De lokala och regionala myndigheterna, bland annat regionerna, som står närmast medborgarna, bör uppmuntras att delta och få stöd.

45. Regionkommittén föreslår att man belönar exempel på åtgärder som gynnar den biologiska mångfalden och dess dynamiska samverkans effekter genom att sprida information om dem.

Invaderande arter

46. Kommittén välkomnar det faktum att kommissionen fäster stor vikt vid problemet med exotiska arter som blivit invaderande och som utgör en stor fara för den lokala biologiska mångfalden.

47. Kommittén upprepar sin rekommendation (CdR 159/2006 fin) att man bör vidta brådskande åtgärder när det gäller att ta itu med invaderande arter genom en tydlig, proaktiv strategi, där de lokala och regionala myndigheterna deltar, och anser att det är absolut nödvändigt att utarbeta ett tillfälligt direktiv.

48. Vidare anser ReK att en strategi för att bekämpa invaderande arter endast kan vara effektiv på EU-nivå. Detta innebär att samtliga medlemsstater måste delta aktivt och samstämmigt, särskilt i fråga om utarbetande av lagstiftning, och de lokala och regionala myndigheternas deltagande krävs särskilt när det gäller bekämpningsåtgärder. Kommittén anser att åtgärder för övervakning, förebyggande och utrotning av invaderande arter är effektivast på regional nivå.

49. Kommittén konstaterar att det saknas speciellt anpassad lagstiftning, trots att det finns specifika föreskrifter inom andra

områden på EU-nivå, vilket är den lämpligaste nivån för att kontrollera införandet av exotiska djur och växtarter.

50. Kommittén beklagar de stora skillnaderna mellan de olika ländernas nationella bestämmelser och åtgärder, vilket i hög grad hämmar strategierna för bekämpning av invaderande exotiska arter, och uppmanar medlemsstaterna att utarbeta den lagstiftning som krävs för att utveckla en samordnad och övergripande strategi.

51. Kommittén anser att man omedelbart måste införa en strikt kontroll åtminstone av medveten import av arter som inte förekommer i Europa. ReK vill framhålla de skäl som ligger till grund för beslutet och efterlyser en stor etisk vaksamhet.

EU och den globala biologiska mångfalden

52. Kommittén konstaterar att EU har ett särskilt ansvar när det gäller den globala biologiska mångfalden, såväl historiskt sett som mot bakgrund av sina handelsförbindelser, och därför bör föregå med gott exempel på detta område.

53. Kommittén vill särskilt rikta uppmärksamheten mot de betydande risker som öppnandet av marknaderna innebär för spridningen av potentiellt invaderande, naturliga eller genetiskt modifierade arter. ReK yrkar därför på att ett krav på bevarande av den biologiska mångfalden ska införlivas i alla internationella handelsavtal.

54. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att ta sitt fulla ansvar med avseende på de land- och havsområden som är belägna utanför Europas gränser, framför allt områden som är särskilt rika på levande organismer och som fortfarande har ursprungliga ekosystem, oavsett hur avlägsna de är.

55. Kommittén uppmanar alla att verka för genomförandet av internationellt samarbete mellan olika regioner i syfte att stödja en rad åtgärder, speciellt ekonomiska och pedagogiska kampanjer, i syfte att främja en hållbar biologisk mångfald på en nivå som gör det möjligt för regionerna att både bidra till och stödja genomförandet.

56. Regionkommittén betonar vikten av att inrätta en internationell expertpanel för biologisk mångfald som i hög grad bygger på befintliga organ som European Topic Centre on Biological Diversity, Internationella naturvårdsunionen och den mellanstatliga vetenskapspolitiska plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster (IPBES – håller på att inrättas).

Den biologiska mångfalden och klimatförändringarna

57. Kommittén konstaterar att klimatförhållandena har en avgörande betydelse för arterna och ekosystemen och därigenom för den biologiska mångfalden. Det innebär att en systembaserad strategi är att föredra framför en artbaserad strategi, i synnerhet i ekologiskt instabila system. Investeringar i utveckling av en ny livsmiljö skulle kunna leda till att nya ekosystem växer fram.

58. Kommittén understryker att man måste se till att alla åtgärder som vidtas för att minska utsläppen av växthusgaser inte får skadliga effekter för den biologiska mångfalden.

59. ReK anser att det är nödvändigt att varor produceras närmare konsumenterna, särskilt i fråga om livsmedel, i syfte att begränsa energikostnaderna till följd av långa transportsträckor. Man bör även öka ländernas suveränitet och självförsörjning när det gäller livsmedel.

60. Kommittén noterar samtidigt arternas andel av de globala växthusgasutsläppen, särskilt koldioxid, och framhåller att man måste ta hänsyn till målet att minska utsläppen av växthusgaserna i alla program som syftar till att bevara den biologiska mångfalden, exempelvis genom att bibehålla livsmiljöer som bidrar till att sänka koldioxidutsläpp och öka utsläppen av syre, såsom livsmiljöer i skog och våtmarker (sumpmarker, torvmossar, etc.).

61. Kommittén konstaterar att det finns ett förnyat intresse för skogen, som återigen betraktas som en förnybar energikälla, och betonar att man måste försäkra sig om att detta inte leder till en ny form av förvaltning (odling av en enda art, förkortade avverkningscykler etc.), vilket är ogynnsamt för den biologiska mångfalden.

62. Kommittén understryker att nuvarande investeringar och aktiviteter i anslutning till förnybar energiproduktion som förorsakar förändringar i livsmiljön eller inverkar skadligt på den biologiska mångfalden (särskilt små anläggningar och vattenkraftverk) bör använda naturresurser med respekt för vissa grundläggande villkor som säkerställer att den potentiella biologiska mångfalden bevaras i flodområdena. Om avkastningen minskar till följd av att den biologiska mångfalden respekteras, kan det inte under några som helst omständigheter ge rätt till kompensation i form av offentliga medel, eftersom det rör sig om en bindande princip. Det är även ytterst viktigt att säkerställa den ekologiska korridor som strömmande vatten bildar och den omgivande flodslätten i syfte att inte isolera populationerna.

Kunskapsbasen

63. Kommittén framhåller att det är nödvändigt att ha tillgång till tillförlitliga kunskaper om den biologiska mångfalden, dess hälsotillstånd och ekosystemens funktion, samt att dessa kunskaper är tillgängliga för så många som möjligt.

64. Kommittén framhåller forskningens stora betydelse inom naturvetenskap och ekologi. Det bör inrättas ett nätverk av till fullo skyddade områden och/eller vildmarksområden, där man kan observera dynamiken i naturen och hur den förändras, särskilt till följd av klimatförändringarna.

65. Kommittén föreslår att man utvecklar forskning i syfte att mer noggrant kunna mäta och analysera det reella värdet (såväl kulturellt som ekonomiskt) av den biologiska mångfalden och de

ekosystemtjänster den ger upphov till. Denna forskning bör bedrivas av forskare från de olika berörda vetenskapsgrenarna på ett systemövergripande sätt, i syfte att nå fram till en global vision som baseras på såväl naturvetenskapliga som kulturella aspekter.

66. Kommittén framhåller att det är nödvändigt att såväl på nationell som på regional nivå lokalisera och noggrant fastställa de viktigaste orsakerna till förlusten av biologisk mångfald och därmed förbundna ekosystemtjänster för att kunna utveckla och genomföra effektiva bevarandestrategier.

67. ReK betonar att det är absolut nödvändigt att utarbeta eller vidareutveckla en uppsättning lämpliga indikatorer (exempelvis de som utarbetats inom ramen för SEBI-2010), som är samordnade på EU-nivå och som kan användas till en operationell övervakning av den biologiska mångfaldens utveckling, dess hälsotillstånd och ekosystemens funktion.

68. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att förnya och se över undervisningen i naturvetenskap, särskilt på högre nivå och på området för fältarbete och fastställande av arter och ekosystem.

69. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att låta undervisning om biologisk mångfald ingå i högre teknisk utbildning och yrkesutbildning (fysisk planering, jordbruk, anläggning av infrastruktur, ekonomi, stadsplanering etc.).

De viktigaste stödåtgärderna

70. Kommittén framhåller att det är absolut nödvändigt att de nationella, lokala och regionala myndigheterna erhåller de mänskliga, tekniska och finansiella resurser som är nödvändiga för att stödja längre program, dvs. program som kommer att fortsätta efter 2010, för att säkra bevarandet av den biologiska mångfalden på lång sikt.

71. Kommittén efterlyser en förstärkning av motsvarande budgetanslag och enklare tilldelningsförfaranden, utan att fördelarna för den biologiska mångfalden minskar, framför allt vad gäller Life+, men även ett bättre utnyttjande av medlen från ERUF, EJFLU och EFF till förmån för bevarandet av den biologiska mångfalden.

72. Kommittén skulle vilja se en strikt tillämpning av miljömässiga tvärvillkor i samband med tilldelningen av ekonomiskt stöd, på grundval av kriterier som omfattar tydliga och pålitliga indikatorer i likhet med dem som utarbetats inom ramen för SEBI-2010.

73. Kommittén understryker att så snart ett projekt inleds måste administrativa och logistiska grupper arbeta nära tillsammans i syfte att säkra en systematisk strategi (dvs. en samordnad strategi där en rad olika element ingår i ett dynamiskt samspel), oavsett om de kommer från kommissionen, medlemsstaterna eller de lokala och regionala myndigheterna.

74. Kommittén vidhåller att det är nödvändigt att genomföra vetenskapliga forskningsprogram, särskilt på det naturvetenskapliga och miljömässiga området i syfte att få de kunskaper som krävs för att uppnå målet att stoppa förlusten av biologisk mångfald. Kommittén betonar också vikten av att program som syftar till att bygga upp kompetens och främja vetenskapliga yrken (till exempel genom EU-stipendier) inriktas på ämnen som rör biologisk mångfald, både inom natur- och inom samhällsvetenskaperna.

75. Kommittén understryker betydelsen av utbildningskampanjer – särskilt för elever, studenter och ungdomar generellt – som syftar till att göra alla grupper i samhället reellt medvetna om problemen och hur man bäst ska ta itu med frågan om den biologiska mångfalden. Kampanjerna bör baseras på det faktum att de lokala och regionala myndigheterna befinner sig närmast medborgarna.

Övervakning

76. Kommittén påminner om att konkreta resultat av en strategi som syftar till att bevara den biologiska mångfalden

kommer att visa sig på lång sikt, dvs. långt efter 2010 eller t.o.m. 2020. Därför kan en utvärdering av resultaten efter två år bara utvisa om åtgärderna genomförts på ett effektivt sätt.

77. ReK påpekar med enfaset att utvärderingen av den biologiska mångfalden inte enbart bör grundas på antalet levande arter, utan även ta hänsyn till hur arterna interagerar, komplexiteten hos ekosystemen och deras funktion.

78. ReK anser att man bör uppmuntra naturorganisationerna att utnyttja sina kunskaper när det gäller att övervaka och slå larm om förändringar avseende den biologiska mångfalden samt att förmedla dessa till lokala och regionala myndigheter.

79. Kommittén föreslår att det inrättas ett viktigt "observatorium för biologisk mångfald" (som skulle kunna vara en del av ett förstärkt europeiskt ämnescentrum för naturskydd), som ett initiativ i samma anda som denna halvtidsutvärdering. Det vore önskvärt att observatoriet erhåller upplysningar från nationella och regionala observatorier.

Bryssel den 18 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”Hantering av bioavfall i Europeiska unionen”

(2009/C 211/07)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén anser att åtgärder och begränsningar när det gäller hantering av bioavfall ska beslutas på medlemsstatsnivå. De ansvariga myndigheterna i medlemsstaterna, som i många medlemsstater är de lokala och regionala myndigheterna, ska ha frihet att välja avfallshanteringsmetoder utifrån lokala och regionala förutsättningar.
- ReK vill framhålla att det övergripande målet är att förebygga uppkomsten av bioavfall. ReK föreslår att insatser görs för att öka medvetenheten, begränsa kassering av livsmedel, stödja framsynt stadsplanering, utvecklingen av ”smart gardening” och hemkompostering. Kommittén framhåller också att offentlig upphandling är ett viktigt verktyg i detta avseende.
- ReK anser att regler på nationell nivå, för att begränsa mängden biologiskt avfall som får deponeras utöver de gränser som anges i EU:s direktiv om deponering, kopplade till EU-stöd till infrastruktursatningar, skulle påskynda övergången från deponering till andra mer hållbara sätt att behandla bioavfall.
- ReK vill att det införs separat insamling av bioavfall, bl.a. för att bioavfallet ska kunna kvalitetssäkras. Formerna för insamling av bioavfall bör dock fastställas utifrån rådande lokala förutsättningar och införas i medlemsländerna, som ett av flera verktyg för att utveckla hanteringen av bioavfall.
- ReK menar att formen och ramarna för sorterings- och återvinningsmål bör fastställas av EU, med möjlighet för respektive medlemsland att precisera nationella mål med utgångspunkt från de egna förutsättningarna och behoven. Målen på EU-nivå utan lagstiftningskaraktär bör vara progressiva, eftersom produktionen av växtnäring förutsätter en kvalitetssäkrad hantering av bioavfallet. Kvalitetsstandarder för kompost och kompostliknande produkter från bioavfall måste vara gemensamma för EU.

Föredragande: Mona-Lisa Norrman (SE-PSE), ledamot i landstingsfullmäktige i Jämtland

Referensdokument

Grönbok: Hantering av bioavfall i Europeiska unionen

KOM(2008) 811 slutlig

I. REGIONKOMMITTENS POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Allmänt

1. ReK välkomnar grönboken och dess övergripande syfte att bryta kopplingen mellan tillväxt och ökande avfallsmängder inom unionen. Detta är också en viktig målsättning i EU:s strategi för hållbar utveckling, där höga miljökrav och social sammanhållning ska kombineras med en hållbar och dynamisk ekonomi.

2. ReK konstaterar att avfallsproduktion och avfallshantering utgör ett miljö- och hälsoproblem såväl inom unionen som i resten av världen. Detta får vanligen direkta följdverkningar för de lokala och regionala myndigheterna, som både organiserar och bär ansvaret för hanteringen. Kommittén konstaterar vidare att samtliga aktörer som hanterar avfall har ansvar att säkerställa ett högvärdigt skydd för miljön och människors hälsa. Avfallshantering är således att betrakta som en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse enligt artikel 86.2 i EG-fördraget.

3. ReK vill framhålla att det övergripande målet är att förebygga uppkomsten av bioavfall där så är möjligt. Såväl EU:s institutioner som medlemsstaterna måste sörja för att detta mål av allmänt intresse uppfylls i enlighet med artikel 16 i EG-fördraget.

4. ReK konstaterar att transport av avfall utgör en betydande del av transporterna inom EU samt att dessa utgör ett problem för klimatet och måste minimeras. Hantering av bioavfall bör därför ske i enlighet med principen i artikel 174.2 i EG-fördraget, som säger att miljöförstöring bör hejdas vid källan. Det är därför viktigt att transport- och infrastrukturaspekterna integreras vid hanteringen av bioavfall. Ett viktigt verktyg i detta arbete är de avfallsplaner som tas fram enligt EU:s direktiv 2008/98/EG om avfall.

5. ReK konstaterar att grönboken berör ett flertal politikområden, allt ifrån avfall, klimat, energi och transporter till jordbruk, konsumtion och produktion av livsmedel samt konkurrens och den fria rörligheten. Kommittén förutsätter att kommissionen i det fortsatta arbetet med att utveckla hanteringen av bioavfall, i enlighet med artikel 6 i EG-fördraget, integrerar miljöskyddsaspekterna i respektive politikområden med koppling till hanteringen av bioavfall.

6. Kommittén anser att det är viktigt att stödja utvecklingen av en marknad för bioavfall och att denna marknad företrädesvis

ska vara lokal. Bioavfall bör erkännas som en värdefull naturresurs som kan producera kompost, vilket är en viktig faktor för att marken ska förbli produktiv samt för att minska användningen av energiintensiv konstgödning och öka markens förmåga att hålla vatten (och därigenom reducera avrinning och översvämningar). Marknaden för bioavfall ska enligt ReK utgå från principerna i fördraget: försiktighetsprincipen, principen att förebyggande åtgärder bör vidtas samt principen att förorenaren ska betala. Detta är viktiga förutsättningar om kommissionens framtida förslag, när det gäller hanteringen av bioavfall, ska kunna leva upp till medborgarnas förväntningar och krav på ett trovärdigt agerande inom avfallsområdet. Marknaden för bioavfall behöver utvecklas och analyseras för att motverka en under- eller överetablering ur såväl ett nationellt som ett EU-perspektiv. Ett viktigt instrument i detta arbete är de nationella avfallsplanerna.

7. ReK anser liksom kommissionen att de ansvariga myndigheterna i medlemsstaterna ska ha frihet att välja avfallshanteringsmetoder utifrån lokala och regionala förutsättningar. Detta är en viktig förutsättning för att lokalt anpassade, miljösäkra och effektiva hanteringsmetoder för bioavfall ska utvecklas. Viktiga faktorer är bl.a. klimat, geologi och markförhållanden, efterfrågan på växtnäring och energi, befolkningstäthet och avfallsmängder, fysiska förutsättningar såsom infrastruktur m.m. samt ett lokalt engagemang och en fungerande dialog mellan ansvariga myndigheter och övriga aktörer, inte minst med medborgarna. På detta område är det uppenbart att subsidiaritetsprincipen, principen om lokalt självstyre och närhetsprincipen spelar en viktig roll för att uppnå EU:s mål.

8. I grönboken definieras bioavfall i enlighet med artikel 3.4 i EU:s direktiv om avfall. ReK kan förstå kommissionens farhågor med en alltför vid definition av bioavfall, vilket kan försvåra arbetet med att minimera mängden och effektivisera hanteringen av bioavfall. Kommittén uppmanar dock kommissionen att genomföra en konsekvensanalys av den i grönboken föreslagna definitionen.

9. ReK vill påminna kommissionen om att utbyggnaden av samhällets infrastruktur för hantering av bl.a. bioavfall utgör en utmaning för såväl offentliga som privata aktörer. Ett verktyg i arbetet med att skapa en fungerande infrastruktur inom avfallsområdet är genomarbetade avfallsplaner antagna av nationella, regionala eller lokala myndigheter. Det är viktigt att dessa avfallsplaner samordnas med övriga planer inom samhällsbyggnadsområdet. Avfallsplanerna kan också utvecklas, bl.a. för uppföljning av hanteringen av bioavfall inom medlemsländerna samt till ett verktyg för erfarenhetsutbyte.

10. För att stödja utvecklingen av lokalt anpassade, miljösäkra och effektiva hanteringsmetoder för bioavfall krävs ekonomiskt stöd och en ökad satsning på FoU. ReK efterlyser EU-finansiering för utbyggnaden av lokalt anpassade infrastrukturer och marknader för en hållbar hantering av bioavfall. EU-finansiering inom detta område måste kopplas till benchmarking, relevant forskning och följa samhällsekonomiska principer.

hanteringen av bioavfall. Teknikupphandlingen bör utvecklas inom livsmedelssektorn, så att produkter och tjänster kan utvecklas i samarbete mellan producenter och konsumenter.

Fråga 2: Begränsning av mängden bioavfall som får deponeras

16. ReK konstaterar att lokala och regionala myndigheter har gjort betydande finansiella investeringar och utvecklat tillhörande långsiktiga strategier och partnerskap för att uppfylla EU:s miljökrav, i synnerhet direktivet om deponering av avfall (1999/31/EG). Detta måste tas i beaktande i samband med utarbetande av framtida initiativ om bioavfall för att säkerställa att dessa inte går ut över befintliga insatser.

17. ReK vill påminna om att såväl de administrativa, politiska och ekonomiska förutsättningarna som de geografiska och klimatologiska förutsättningarna är mycket olika i de 27 medlemsländerna. Detta talar för att åtgärder och begränsningar när det gäller hantering av bioavfall ska beslutas på medlemsstatsnivå.

18. ReK konstaterar att oavsett om medlemsstaterna satsar på återföring av växtnäring via kompostering och rötning, på biogasproduktion eller på förbränning av bioavfall med energiproduktion, och oavsett om dessa satsningar görs av privata eller offentliga aktörer, kommer de satsningar som görs att belasta de offentliga finanserna i form av kapitalinvesteringar och/eller höjda ersättningar för avfallsbehandling.

19. Kommittén konstaterar att det finns goda erfarenheter av regler på nationell nivå, för att begränsa mängden biologiskt avfall som får deponeras utöver de gränser som anges i EU:s direktiv om deponering. I Sverige finns förbud mot deponering av såväl brännbart som biologiskt avfall från år 2002 respektive 2005. Dessa regler har lett till en kraftigt minskad deponering av bioavfall och har påskyndat utvecklingen och utbyggnaden av behandlingen av bioavfall högre upp i avfallshierarkin.

20. ReK vill framhålla att det finns skäl att anta att nationella åtgärder för att begränsa deponeringen av biologiskt avfall, kopplade till EU-stöd till infrastruktursatsningar, skulle påskynda övergången från deponering till andra mer hållbara sätt att behandla bioavfall. De länder som har de mest gynnsamma administrativa, politiska och ekonomiska förutsättningarna har goda möjligheter att klara denna omställning, medan andra medlemsländer kan behöva stöd i denna process. För att klara denna omställning måste unionen säkerställa att de myndigheter som ansvarar för hantering av bioavfall, en tjänst av allmänt ekonomiskt intresse, vid behov kan investera i egna anläggningar utan att hindras av EU:s konkurrens- och inre marknadsregler. Det behövs ytterligare åtgärder för att minska mängden avfall genom att begränsa mängden snabbt nedbrytbart organiskt material i det deponerade avfallet och för att ställa krav på avfallsets stabilitet. En annan möjlighet är att via ekonomiska

Synpunkter på initiativet

Fråga 1: Förebyggande av avfall

11. Mycket av det bioavfall som omfattas av grönbokens definition är kopplat till samhällets konsumtion och produktion av livsmedel. En siffra som nämnts i Storbritannien visar att av de livsmedel som köps av hushållen slängs upp till 35 %. Hushållens inköp styrs i allt större utsträckning av trenderna, utvecklingen av "snabbmat" och hel- och halvfabrikat samt av behovet att spara tid och pengar genom att köpa stora volymer. ReK föreslår att insatser görs för att öka medvetenheten hos såväl producenter som konsumenter om kopplingen mellan konsumtion och produktion samt kostnader, avfall, miljö och hälsa. Insatser bör också vidtas för att begränsa kassering av livsmedel från livsmedelsindustrin, handeln, restauranger, sjukvården, skolor m.m. Kommittén efterlyser FoU kopplad till hållbar produktion och konsumtion.

12. ReK föreslår att initiativ tas för att belysa och synliggöra sambandet mellan unionens lagstiftning, ekonomiska stöd och policys inom jordbruks- och livsmedelsområdet och produktionen av bioavfall.

13. ReK anser att en viktig dimension i utvecklingen av hållbara städer är att genom en framsynt stadsplanering ge förutsättningar för en hållbar konsumtion och produktion. Ett exempel på detta är att öka tillgången av livsmedelsbutiker där folk bor, detta som ett alternativ till extern etablering av livsmedelsbutiker. En stadsplanering som i större utsträckning bygger på småskalighet gynnar mer hållbara rutiner för inköp och skulle därmed förebygga uppkomsten av bioavfall.

14. ReK anser att utvecklingen av "smart gardening" bör stödjas liksom FoU inom detta område. Kompostering med lokal återföring av växtnäring från skötsel av trädgårdar, parker och grönområden ger minskade avfallstransporter, en bättre kvalitets-säkring och en säkrare hantering av bioavfall. Hemkompostering bör utvecklas där så är möjligt, med målsättningen att skapa lokala kretslopp för bioavfall men också för att stödja och ta tillvara medborgarnas engagemang.

15. ReK vill framhålla att offentlig upphandling, som utgör 14 % av unionens BNP, är ett viktigt verktyg, bl.a. för att förebygga uppkomsten av bioavfall. Initiativ bör tas för att utveckla dialogen mellan den offentliga sektorn och producenterna av varor och tjänster med koppling till produktionen och

åtgärder motverka deponering (avgifter relaterade till avfalls-mängd).

Fråga 3: Alternativ behandling av bioavfall

21. Kommittén konstaterar att behovet av energi och värme, återföring av växtnäring samt produktion av biogas måste utgå från lokala och regionala förutsättningar. Val av metoder för hanteringen av bioavfall bör därför göras på lokal och regional nivå.

22. ReK vill framhålla att ansvariga myndigheter, i många medlemsstater lokala och regionala myndigheter, måste planera avfallshanteringen utifrån sin kompetens och sitt ansvar och bestämma de mest lämpliga behandlingsåtgärderna samt ges rättsliga och finansiella medel att verkställa planeringen av denna tjänst av allmänt ekonomiskt intresse. Beslut att samverka regionalt och med privata aktörer får inte motverkas av regelverken om konkurrens och den inre marknaden. Det är kommissionens skyldighet att skapa en bra balans mellan den fria rörligheten och miljö- och klimathänsyn. Försiktighetsprincipen, principen att förebyggande åtgärder bör vidtas samt principen att förorenaren betalar ska utgöra grunden för kommissionens eventuella förslag på detta område. Här är livscykelanalyser ett viktigt verktyg för att ta fram ett heltäckande beslutsunderlag.

23. ReK vill understryka att EU:s ambitiösa klimatmål nödvändiggör utvecklingen av modern teknik för utvinning och produktion av hållbar energi. Att utvinna biogas från bioavfall styr bort från deponering. För att fullt ut bli en hållbar lokal energikälla bör biogas från bioavfall dels produceras i tillräcklig mängd, dels kunna distribueras på ett effektivt sätt.

24. ReK vill framhålla att det finns en stor outnyttjad potential för minskade utsläpp av växthusgaser inom den lokala transportsektorn, en utveckling som bl.a. styrs av ökade miljökrav vid offentlig upphandling. Biogas utgör en del av denna potential som omfattar:

- Kollektivtrafik baserad på energieffektiva fordon som drivs med biogas.
- Biogasdrivna transportfordon och arbetsmaskiner.
- Bilpooler med biogasfordon.
- Taxi med biogasfordon.

25. ReK konstaterar att valet av behandlingsmetoder för det bioavfall som styrs bort från deponering förutsätter att livscykelanalyser används mer konsekvent. Här behövs metodutveckling och en anpassning till relevanta frågeställningar.

Fråga 4: Energiutvinning från bioavfall

26. ReK menar att en viktig förutsättning för att förbränning av bioavfall ska vara ett gångbart alternativ i avfallshierarkin, är att förbränning sker med energiutvinning. Förbränning av bioavfall är i första hand ett alternativ till framställning av växtnäring när bioavfallets kvalitet inte kan säkras, det vill säga för sorterat avfall som fortfarande innehåller bioavfall.

27. Kommittén vill peka på att det i många medlemsländer finns omfattande lokala infrastrukturer för distribution av fjärrvärme bl.a. från avfallsförbränning, en infrastruktur som byggs ut i takt med ökade behov av värme, kyla och el och som är kopplad till ökade avfallsmängder.

Fråga 5: Återvinning av bioavfall

28. ReK menar att sorterings- och återvinningsmål för olika avfallsfraktioner främjar en miljöriktig utveckling av bl.a. hantering av bioavfall. Formerna och ramarna för dessa mål bör fastställas av EU, med möjlighet för respektive medlemsland att precisera nationella mål med utgångspunkt från lokala, regionala och nationella förutsättningar och behov. Målen på EU-nivå utan lagstiftningskaraktär bör vara progressiva, eftersom produktionen av växtnäring förutsätter en kvalitetssäkrad hantering av bioavfallet. Detta är endast möjligt om råmaterialet för framställning av växtnäring fås fram genom sortering av bioavfallet. Denna teknik och logistik tar tid att utveckla och etablera och kräver FoU insatser, såväl nationellt som på EU-nivå.

29. ReK anser att försiktighetsprincipen måste komma i första rummet i skyddet av folkhälsan när det gäller hantering och användning av bioavfall, med anledning av att det eventuellt kan användas indirekt i livsmedels- och livsmedelstillverkningskedjorna och att det används i importerade livsmedel och foder.

30. ReK vill framhålla att behovet av tillförsel av växtnäring till bl.a. jordbruksmark är olika inom medlemsländerna, kopplat till olika geologi och marktyper samt till markanvändning. Hantering av bioavfall bör därför utgå från lokala och regionala förutsättningar och behov.

31. Produktionen av växtnäring och biogas kan med fördel samordnas och resterande material efter framställning av biogas kan användas som växtnäring. Växtnäring eller biogas kan produceras inte bara av det som i grönboken definieras som bioavfall, utan även av restprodukter från jord- och skogsbruk, stallgödsel, avloppsslam eller annat biologiskt avfall såsom naturfibrer, papper och bearbetat trä. ReK vill understryka att det, vid en samlad hantering av alla typer av bioavfall, är viktigt

att utgå från en helhetssyn och ett systemtänkande som innefattar samtliga aspekter av hållbar utveckling.

Fråga 6: Åtgärder för att främja användningen av kompost/rötrest

32. ReK vill att det införs separat insamling av bioavfall, bl.a. för att bioavfallet ska kunna kvalitetssäkras. Formerna för insamling av bioavfall bör dock fastställas utifrån rådande lokala förutsättningar och införas i medlemsländerna, som ett av flera verktyg för att utveckla hanteringen av bioavfall.

33. Kommittén anser att sortering och därefter rötning och kompostering eller andra processer som gör det möjligt att producera kvalitetskompost och utnyttja material och energi är den lämpligaste hanteringen av bioavfall när jordar behöver tillföras organiskt material för att bli mer bördiga.

34. Kommittén vill framhålla att en avgörande orsak till att bioavfall inte används som växtnäring i första hand är kopplad till möjligheterna att kvalitetssäkra bioavfallet. Ytterligare en viktig aspekt är kopplingen till medborgarnas/konsumenternas insikt om möjligheterna till och behovet av ett fungerande kretslopp.

35. ReK menar att kvalitetsstandarder för kompost och kompostliknande produkter från bioavfall måste vara gemensamma för EU när det gäller ämnen som utgör en fara för miljön och människors hälsa. Koppling bör också göras till användningsområde och beskaffenheten på den mark till vilken komposten eller den kompostliknande produkten ska tillföras, de volymer och koncentrationer som tillförs m.m. För att klara detta bör även en klassificering ske av den mark som ska tillföras kompost eller kompostliknande produkter. Kvalitetsstandarder för slutprodukter från bioavfall kan indelas i två nivåer:

— Slutprodukter från bioavfall som tillförs mark för livsmedelsproduktion.

— Slutprodukter från bioavfall som tillförs parkmark, grönområden och skogsmark.

36. ReK vill peka på att en åtgärd för att ytterligare främja användningen av bioavfall som växtnäring är att bioavfallet innehållsdeklarerar med avseende på ett antal ingående komponenter såsom mullhalt, näringsämnen m.m.

37. ReK konstaterar att huvudargumentet för att använda bioavfall som markförbättring är behovet av att återföra växtnäring till jordbruksmark och annan mark. Här är dock behovet och förutsättningarna olika i medlemsländerna. Det är därför viktigt att valet mellan att återföra kvalitetssäkrat bioavfall till jordbruksmark och annan mark eller att använda bioavfall för att producera energi genom förbränning utgår från lokala behov och förutsättningar.

Fråga 7: Regelverket om operativa standarder för anläggningar

38. ReK vill framhålla att de krav som ställs på anläggningar för behandling av bioavfall ska utgå från gällande miljökrav, men också vara anpassade till lokala och regionala förutsättningar och behov.

Fråga 8: För- och nackdelar för utveckling av olika hanteringsmetoder

39. ReK efterlyser ytterligare satsningar på forskning och utveckling för att visa på för- och nackdelar för olika behandlingsmetoder för bioavfall, men också för att utveckla ny teknik och nya metoder. Forskningen bör omfatta samtliga aspekter av hanteringen av bioavfall, allt från konsumtion och produktion till teknik och miljösäkerhet.

Bryssel den 18 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Resolution från Regionkommittén om EU:s insatser mot krisen i bilindustrin**antagen den 18 juni 2009**

(2009/C 211/08)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Krisen i bilindustrin är allvarlig

1. Regionkommittén känner oro inför de regionala konsekvenserna av den kris som har drabbat bilindustrin i hela EU och påverkar regionerna på olika sätt.
2. Kommittén vill understryka de földeffekter som krisen får för leverantörskedjan, småföretagen och lokalsamhällena i olika kommuner och regioner.
3. Regionkommittén understryker de lokala och regionala myndigheternas engagemang för att ta fram och genomföra åtgärder som syftar till att mildra krisens effekter.

EU:s insatser mot krisen

4. Regionkommittén välkomnar Europaparlamentets resolution av den 25 mars 2009 om fordonsindustrins framtid.
5. Kommittén betonar att bilindustrin har särskild betydelse för bruttonationalprodukten (BNP), forskning, utveckling och innovation samt sysselsättningen i Europa, och att den utgör en av de viktigaste ekonomiska pelarna i många europeiska regioner.
6. Regionkommittén anmodar kommissionen att lägga fram ett förslag om en gemensam europeisk satsning på bilindustrin, som omfattar lokala och regionala myndigheter och ett brett spektrum av sociala aktörer och intressenter, med beaktande av redan tidigare befintliga strukturella problem.
7. Kommittén betonar faran med protektionism i samband med den ekonomiska krisen.
8. Regionkommittén understryker betydelsen av åtgärder för att bevara sysselsättningen och mildra de sociala konsekvenserna av krisen för arbetstagarna och berörda sysselsättningsområden, bland annat genom att utvidga och underlätta tillgången till Europeiska socialfonden och Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter, och betonar vikten av att främja arbetstagarnas anställbarhet genom kompetenshöjande utbildning.
9. ReK beklagar de befintliga instrumentens otillräckliga möjligheter att lösa de små och medelstora företagens särskilda problem, i synnerhet de problem som drabbar underleverantörer inom bilindustrin, oavsett storlek.
10. Kommittén efterlyser en bättre tillämpning av de rättsliga och finansiella mekanismerna på europeisk nivå så att småföretagen till fullo kan utnyttja befintliga eller nya finansieringsmöjligheter.

11. Regionkommittén uppmanar kommissionen att främja arbete i nätverk mellan regioner som är specialiserade på fordonssektorn genom instrumentet "Regioner för ekonomisk förändring" eller andra instrument för samarbete mellan regioner eller tekniskt samarbete.

Mot en grönare bilindustri

12. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens förslag till initiativ för miljövänliga bilar, som beaktar principen om hållbar utveckling och uppmuntrar regionalt engagemang i samordningen av forsknings- och innovationssatsningar på detta område.
13. Kommittén vill peka på vikten av att tillhandahålla tillräcklig offentlig finansiering för att främja i synnerhet all verksamhet på FoU-området, miljövänlig teknik och kompetenshöjande åtgärder för arbetskraften inom fordonsindustrin.

14. Kommittén uppmuntrar alla berörda aktörer att främja initiativ som leder till ett förnyande av fordonsparken, samt att öka antalet informationskampanjer om de ekonomiska och miljömässiga fördelarna med energieffektiva fordon.

Att främja en konstruktiv dialog med de lokala och regionala myndigheterna

15. Regionkommittén anser att inre marknadens bestämmelser måste respekteras och att den nationella eller regionala politiken på olika områden måste präglas av enhetlighet. Detta gäller till exempel nationella konsumentkreditsystem.
16. Kommittén konstaterar att det finns ett behov av att fördjupa och utvidga den pågående dialogen och diskussionerna om fordonssektorns framtid och om nödvändigt bidra till att nya industrier växer fram.

Ett större erkännande av krisens lokala och regionala dimension

17. Regionkommittén uppmanar kommissionen att låta företrädare för Regionkommittén delta i högnivågruppen "Cars 21".
18. Regionkommittén betonar behovet av tillförlitliga och jämförbara uppgifter från bilindustrin.
19. Regionkommittén begär att de lokala och regionala myndigheterna rådfrågas i större utsträckning av medlemsstaterna när det gäller åtgärder till stöd för fordonsindustrin, till exempel genom deltagande i en konstruktiv dialog med biltillverkare, leverantörer, arbetstagarorganisationer och nationella eller europeiska myndigheter.

20. Kommittén begär att fordonstillverkarna går in i en dialog med personalorganisationerna på regional eller lokal nivå. Vi begär att samtal organiseras med de lokala och regionala myndigheterna innan större eller extraordinära beslut fattas som kan få stora eller oväntade konsekvenser för en regions socioekonomiska struktur.

Nästa steg

21. Regionkommittén uppmanar de berörda ReK-utskotten att diskutera EU:s insatser mot krisen i bilindustrin.

22. Kommittén uppmuntrar lokala och regionala myndigheter i hela EU att modernisera den egna fordonsparken och stödja sina organisationer eller kontraktspartner så att de kan förnya sina. På så sätt kan en minskning av de skadliga utsläppen uppnås, efterfrågan på ny teknik ökas och man skulle sända en tydlig signal till leverantörerna i den egna regionen.

23. Kommittén ger sin ordförande i uppdrag att presentera denna resolution för Europeiska kommissionen, Europaparlamentet, rådet och ordförandeskapen för Europeiska unionen.

Bryssel den 18 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Resolution från Regionkommittén om klimatförändringar: vägen till Köpenhamn**antagen den 18 juni 2009**

(2009/C 211/09)

KLIMATFÖRÄNDRINGARNA OCH DE LOKALA OCH REGIONALA MYNDIGHETERNA

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén påminner om att klimatförändringarna är en av de viktigaste politiska utmaningar som människan står inför i dag. De lokala och regionala myndigheterna spelar en avgörande roll i kampen mot klimatförändringarna, inte minst eftersom det oftast är de som får stå för de sociala och ekonomiska kostnader som klimatförändringarna orsakar.

2. Den ekonomiska krisen får inte utgöra ett argument för att minska ansträngningarna. Den bör i stället ses som ett skäl för att intensifiera kampen mot klimatförändringarna. Den ekonomiska krisen bör ses som en möjlighet att höja det tekniska kunnandet och utveckla åtgärder som syftar till att hantera klimatförändringarna.

3. ReK vill framhålla att många lokala och regionala myndigheter redan nu i hög grad bidrar till att EU:s initiativ på området klimat- och energipolitik kan genomföras på ett framgångsrikt sätt. Vidare bidrar de till genomförandet av de olika strategierna med hjälp av åtgärder på områdena kollektivtrafik, trafik- och energiinfrastruktur, bostäder, fysisk planering, energieffektivitet och information till allmänheten.

4. De europeiska regionerna påverkas starkt av klimatförändringarna, och deras förmåga att anpassa sig till dem varierar i hög grad, huvudsakligen på grund av skillnader i den socioekonomiska utvecklingen, i naturförhållandena och i befolkningstätheten. Kustområdena, de yttersta randområdena samt många halvtorra områden i Medelhavsområdet hör till de områden som är mest utsatta för de negativa konsekvenserna av klimatförändringarna.

5. Kommittén är övertygad om att kostnaderna för förebyggande åtgärder i syfte att minska klimatförändringarna kommer att bli betydligt lägre än de kostnader som klimatförändringarna beräknas orsaka.

6. En effektiv klimatpolitik skulle kunna förebygga de sociala ojämlikheter som klimatförändringarna kommer att ge upphov till.

7. ReK vill också framhålla att övergången till en koldioxidfri ekonomi är ett viktigt steg mot tillväxt och skapande av arbetstillfällen, framför allt för de lokala och regionala myndigheterna.

NÄSTA STEG I DE INTERNATIONELLA KLIMATFÖRHANDLINGARNA

8. Regionkommittén uppmanar Europeiska unionen att öka sina ansträngningar på högsta politiska nivå för att sporra den internationella koalitionen mot klimatförändringar och säkerställa att nya avtal efter Kyotoprotokollet ingås, som grundar sig på ambitiösa, överskådliga och rättsligt bindande mål för en utsläppsminskning.

9. ReK framhåller vikten av att se till att kommittén är representerad i EU:s delegation vid den 15:e partskonferensen om Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC COP 15) i Köpenhamn i december 2009, så att de europeiska lokala och regionala myndigheterna får sin röst hörd.

10. Kommittén är oroad över att den särskilda arbetsgruppen för långsiktigt samarbete enligt konventionen (AWG-LCA) i sitt senaste utkast till förhandlingsunderlag visserligen erkänner vikten av de regionala och lokala nivåernas ansträngningar vad gäller anpassningen till klimatförändringarna, men inte nämner deras roll när det gäller att begränsa dessa förändringar eller i samband med en långsiktig plan för hanteringen av klimatförändringarna.

ALLMÄNNA POLITISKA REKOMMENDATIONER

11. Regionkommittén uppmanar Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att tillämpa subsidiaritetsprincipen vid utformning av och förhandlingar om nya politiska åtgärder som rör sådana klimatförändringsfrågor som kan få omfattande konsekvenser för de lokala och regionala myndigheterna och medborgarna, samt att garantera tillgången till tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser då ansvarsfördelningen mellan de olika nivåerna fastställs.

12. Kommittén vill framhålla behovet av aktiva kampanjer för att öka medvetenheten om dessa frågor. Dessa kampanjer bör genomföras med fullt stöd från regionala och lokala myndigheter, som har direkta kommunikationskanaler till medborgarna.

13. Kommittén välkomnar därför EU:s åtagande att med hjälp av gemensamma ansträngningar begränsa klimatförändringarna och anpassa sig till dessa i enlighet med Lissabonagendan och Göteborgsavtalet, men anser också att man i den nya Lissabonstrategin efter 2010 bör frångå den nuvarande situationen där tre processer tillämpas parallellt och i stället tillämpa en enda utvecklingsram som omfattar sociala, ekonomiska och miljömässiga åtgärder från unionens sida.

14. ReK rekommenderar konsekventa investeringar i grön infrastruktur: mer utbredd användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) i administrationssammanhang, energieffektiv renovering av gamla offentliga och privata byggnader samt nya transportformer. Användning av energieffektiv belysning, uppvärmning och kylning måste också uppmuntras. Det är dessutom viktigt att tillämpa grön upphandling samt att förbättra energiförsörjningssäkerheten.

15. Anpassningen till och begränsningen av klimatförändringarna måste integreras i EU:s alla befintliga politiska ramar som ett uttryckligt mål, och detta omfattar jordbruks- och landsbygdsutvecklingspolitiken, inklusive att undvika avskogning, transporter, biologisk mångfald, vatten och avfallshantering samt stödprogram på sådana områden som sammanhållningspolitiken.

16. EU:s budget, program, politik och i synnerhet dess centrala lagstiftning efter 2013 bör bli föremål för en översyn i ljuset av de ändrade parametrar som klimatförändringarna medför.

17. För att kunna utforma lämpliga politiska åtgärder i syfte att bemöta klimatförändringarna bör man undersöka om nya indikatorer för att mäta graden av hållbarhet måste utvecklas, och användas som parametrar i den nya generationen strukturfonder.

18. De lokala och regionala myndigheterna måste medverka fullt ut i utformningen, utvecklingen, antagandet och genomförandet av nationella strategier och handlingsplaner som rör klimatförändringarna.

19. Kommittén ger sitt fulla politiska stöd till (det av Europeiska kommissionen och Regionkommittén inrättade) borgmästarnätverket (Covenant of Mayors), som utgör städernas svar på den globala uppvärmningen och genom vilket städerna formellt åtar sig att minska sina koldioxidutsläpp utöver EU:s mål för 2020. Kommittén vill att borgmästarnätverket vidareutvecklas och att lämpliga resurser ställs till förfogande så att sakkunskap och strategier som skräddarsys efter de lokala myndigheternas särskilda behov kan utvecklas.

ANPASSNING

20. Regionkommittén förordar att EU-budgeten utformas så att unionens samtliga lokala och regionala myndigheter är lika väl rustade för att möta klimatförändringen och har de resurser som krävs för att förebygga dess orsaker och anpassa sig till dess effekter, särskilt till förmån för de hårdast drabbade befolkningsgrupperna och ekonomiska aktörerna.

BROMSANDE ÅTGÄRDER

21. Principen att "förorenaren betalar" måste tillämpas inom all gemenskapspolitik som rör miljöskydd och klimatfrågor genom internalisering av miljökostnaderna för varor och tjänster.

22. ReK ställer sig bakom principen i det nya systemet för handeln med utsläppsrätter (EU ETS) om samarbete och solidaritet mellan de tekniskt mest avancerade medlemsstaterna (som har mer energieffektiva industrisektorer) och mindre utvecklade länder (som har ekonomier med högre energiförbrukning och som behöver öka sin tillväxt).

23. Trots de framsteg som gjorts är det dock nödvändigt att fortsätta att öka systemets öppenhet och tillförlitlighet på lång sikt. Man måste också vara uppmärksam på de sociala och miljömässiga återverkningar som de föreslagna åtgärderna kommer att få, särskilt på regional och lokal nivå.

24. ReK förordar att man noga beaktar behoven inom politiken för regional utveckling, och påpekar att man för att främja ökad öppenhet och effektivitet på koldioxidmarknaden skulle kunna låta vissa industrianläggningar genomgå omfattande

omstruktureringar så att de minst effektiva anläggningarna eller anläggningar som redan befinner sig i svårigheter kan tas ur produktion. I sådana fall föreslår kommittén att man vidtar åtgärder till stöd för den industriella omställningsprocess som ska genomföras och för de arbetstagarare som berörs.

25. Parallellt med systemet med utsläppsrätter krävs ännu större ansträngningar framför allt när det gäller att övergå till miljövänliga transportslag. De nationella regeringarna måste bygga ut järnvägs- och vattenvägsinfrastrukturen samt främja intermodala transporter.

26. Vad gäller den europeiska transportsektorns stora oljeberoende är det beklagligt att man i andra strategiska energiöversynen inte lägger fram några förslag om transporteffektivitet tillsammans med paketet för energieffektivitet, särskilt inom områden som järnvägstrafik och andra offentliga transportsätt, energieffektiva fordon, samåkning, sparsam körning, cyklingskampanjer m.m.

27. Det finns ett nära samband mellan energipolitiken och klimatskyddspolitik, och dessa båda politikområden måste stämmas av mot varandra eftersom 80 % av koldioxidutsläppen i Europa härrör från energiproduktionen.

28. ReK beklagar att man misslyckades med att införa ett bindande energibesparingsmål i klimat- och energipaketet från 2008, eftersom detta är den länk som saknas inom åtgärderna för att uppnå den nödvändiga minskningen av koldioxidutsläppen.

29. ReK vill fästa uppmärksamheten på de skillnader i framsteg i EU:s städer och regioner som förekommit under senare år. Man bör även beakta de olika nivåerna i energiintensitet i konsumtion och produktion och de därtill hörande växthusgasutsläppen mellan och inom medlemsstaterna, i synnerhet mellan städer och landsbygd.

30. Regionala handlingsplaner för klimatet och/eller hållbara energiplaner skulle kunna utgöra länken mellan de lokala och nationella initiativen, som måste innehålla konkreta instrument för att uppnå målen. Tillräckliga finansiella resurser måste också anslås för detta ändamål.

31. Regionkommittén rekommenderar att man sätter in ytterligare resurser och åtgärder – förutom att utnyttja strukturfonderna, – som användbara stödverktyg för att främja anpassningsstrategier, samt bromsande åtgärder, t.ex. energibesparing och förnybar energi, för att förbättra byggnadernas energiprestanda och minska utsläppen av växthusgaser. Detta skulle öka stödet för EU:s klimatpolitik.

32. Kommittén efterlyser ökade forskningsanslag för teknik för avskiljning av koldioxid som bör användas tillsammans med de andra minskningsåtgärderna för att uppnå de kraftiga reduktioner av utsläppen av växthusgaser som är nödvändiga.

33. ReK vill att man säkerställer att stödprogram finns tillgängliga för producenter av förnybar energi på samtliga nivåer, inklusive för mindre anläggningar, och för konsekvensens skull anser vi att stödet till förnybar energi bör inriktas på minskad användning av fossila bränslen.

SKYDD AV UTSATTA MEDBORGARE

34. ReK anser att borgmästarnätverket genom att främja hållbar energi och energieffektivitet kan sporra städer och regioner att genomföra förändringar för att skydda sina mest utsatta medborgare, särskilt låginkomsttagare, från följderna av höga energipriser och förhindra att de hamnar i en situation då de inte

har råd med bränsle. Arbetet måste bedrivas på ett sådant sätt att subventionerad energianvändning undviks och att starka incitament tillåts verka för att effektivisera och om möjligt minska energianvändningen.

35. Regionkommittén hävdar med kraft att man måste skydda de mest utsatta medborgarna mot eventuella prisökningar på energi – särskilt el – och även vidta åtgärder för att hjälpa dem att förbättra energieffektiviteten i sina bostäder.

Regionkommittén ger sin ordförande i uppdrag att lägga fram denna resolution för de tjeckiska och svenska ordförandeskapen, Europeiska kommissionen och medlemsstaterna samt för berörda FN-organ.

Bryssel den 18 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

BILAGA

Förteckning över nyligen antagna yttranden från ReK med direkt eller indirekt koppling till klimatförändring.

- "Paketet för ekonomisk återhämtning och de lokala och regionala myndigheternas roll" CdR 12/2009 fin
  - "Energi: strategisk energioversyn och byggnaders energiprestanda" CdR 8/2009 fin
  - "Grönbok om territoriell sammanhållning" CdR 274/2008 fin
  - "Femte rapporten om ekonomisk och social sammanhållning" CdR 273/2008 fin
  - "Hur regionerna kan bidra till att EU uppnår sina mål i fråga om klimatförändringar och energi, med särskilt fokus på borgmästaravtalet" CdR 241/2008 fin
  - "Hur informations- och kommunikationstekniken kan bidra till ökad energieffektivitet" CdR 254/2008 fin
  - "Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning" CdR 245/2008 fin
  - "Kommissionens lagstiftningsförslag om den gemensamma jordbrukspolitiken efter hälsokontrollen" CdR 162/2008 fin
  - "Handel med utsläppsrätter" CdR 161/2008 fin
  - "Främjande av förnybara energikällor" CdR 160/2008 fin
  - "De regionala och lokala myndigheternas bidrag till Europeiska unionens strategi för hållbar utveckling" CdR 85/2007 fin
  - "En integrerad havspolitik för Europeiska unionen" CdR 22/2008 fin
  - "De europeiska marknaderna för elektricitet och gas: tredje lagstiftningspaketet" CdR 21/2008 fin
  - "Reformen av EU:s budget – att förändra Europa" CdR 16/2008 fin
  - "Problemet med vattenbrist och torka i Europeiska unionen" CdR 313/2007 fin
  - "En strategi för de yttersta randområdena: uppnådda resultat och framtidsutsikter" CdR 309/2007 fin
  - "Grönbok om stadstransporter" CdR 236/2007 fin
  - "Hälsokontroll av den gemensamma jordbrukspolitiken" CdR 197/2007 fin
  - "Anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder" CdR 118/2007 fin
  - "Energipaketet" CdR 111/2007 fin
  - "Att begränsa den globala klimatförändringen till 2 grader Celsius" och "Att inkludera luftfarten i systemet för handel med utsläppsrätter" CdR 110/2007 fin
-

III

(Förberedande rättsakter)

REGIONKOMMITTÉN

80:E PLENARSESSIONEN 17–18 JUNI 2009

Yttrande från Regionkommittén om ”sjöfarts- och kustfartspaketet”

(2009/C 211/10)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Enligt kommitténs uppfattning bör den europeiska havspolitikerna ses ur ett globalt och sektorsövergripande perspektiv som grundas på ett planerat havs- och kustområde för att kunna hantera det ökade utnyttjandet av havet och främja en harmonisk samexistens trots motstridiga intressen inom ett begränsat och ömtåligt område.
- Att genomföra innovativa styresformer, utformade med ett flernivåstyre och respekten av subsidiaritetsprincipen som ledstjärna, är en förutsättning för att man ska kunna fastställa konkreta riktlinjer till stöd för en fysisk planering. De lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll att spela i planeringen i kust- och havsområdena, inte bara när det gäller finansieringen av viss politik utan även till följd av att de befinner sig på de nivåer som ligger närmast medborgarna och som är bäst lämpade att få till stånd ett harmoniserat nyttjande.
- Regionkommittén välkomnar kommissionens tillvägagångssätt på området kust- och havsplanering liksom dess vilja att utarbeta gemensamma principer på EU-nivå. Europeiska unionens roll skulle kunna utvecklas i en normativ riktning, vad gäller metoder och principer, och skulle då kunna stödja sig på befintliga regionala konventioner.
- Regionkommittén stöder den vilja som finns att fullborda inre marknaden i syfte att göra sjötransporterna attraktivare och mer konkurrenskraftiga, men beklagar att de konkreta åtgärderna i huvudsak fokuserar på denna fråga. Kommittén skulle gärna se att de sociala aspekterna och miljöaspekterna beaktas fullt ut.
- Kommittén upprepar i detta sammanhang sin begäran att man ska ”undersöka möjligheten att se över EU:s finansieringssystem och införa ett enda förenklat system för alla eller de flesta maritima frågor i en europeisk kust- och öfond” och detta inom ramen för diskussionerna om nästa budgetram för perioden 2014–2020.
- Regionkommittén välkomnar kommissionens förtydligande avseende de statliga stöden till höghastighetsvattenvägar, men det hade varit bättre att ta ett mer ambitiöst grepp med en övergripande diskussion om vilka aktiviteter och investeringar som är berättigade till EU-stöd, i den mån som de nuvarande åtgärderna inte givit förväntade resultat med hänsyn till kraven på tjänsternas lönsamhet på kort sikt.

Föredragande Michel Delebarre (FR–PSE), borgmästare i Dunkerque

Referensdokument

Färdplan för fysisk planering i kust- och havsområden: Att uppnå gemensamma principer för EU KOM (2008) 791 slutlig, Europeiska kommissionens meddelande, 25.11.2008

Strategiska mål och rekommendationer för EU:s sjöfartspolitik fram till 2018 KOM(2009) 8 slutlig, Europeiska kommissionens meddelande, 21.1.2009

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till och/eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater och om upphävande av direktiv 2002/6/EG KOM(2009) 11 slutlig, 21.1.2009

Meddelande och handlingsplan för att inrätta ett europeiskt område för sjötransporter utan hinder KOM(2009) 10 slutlig, 21.1.2009

Kommissionens meddelande med riktlinjer för statligt stöd som kompletterar gemenskapsfinansieringen av höghastighetsvattenvägar i startfasen (2008/C 317/8)

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar de stora framsteg som kommissionen har gjort och ser positivt på det effektiva genomförandet av handlingsplanen och den integrerade strategi som valts. Enligt kommitténs uppfattning bör den europeiska havspolitikens ses ur ett globalt och sektorsövergripande perspektiv som "omfattar alla aspekter av människans förhållande till haven" ⁽¹⁾.

2. Närmare hälften av EU:s befolkning ⁽²⁾ är bosatt i Europeiska unionens kustregioner och kuststäder, som svarar för cirka 40 % av EU:s BNP. De lokala och regionala myndigheterna har olika kompetens på områden med koppling till havspolitikens och utgör den lämpligaste nivån när det gäller att främja en samordning mellan olika sektors specifika politiska strategier på fältet. De lokala och regionala myndigheterna i kustområdena har dessutom ett särskilt ansvar när det gäller förvaltningen av kustområden: De ska i själva verket hantera spända förhållanden till följd av konflikter avseende användningen av kust- och havsområden samt arbeta för hållbar utveckling och sysselsättningsnivåer som går att förena med ett nödvändigt skydd av havsmiljön. Följaktligen har de utvecklat sakkunskap när det gäller integrerade strategiska diskussioner på dessa områden, och detta inbegriper vitt skilda politikområden som transporter, hamnförvaltning, säkerhet, stadsutveckling, fysisk planering i kust- och havsområden, yrkesutbildning och en integrerad förvaltning av kustområden.

3. För ett lyckat genomförande av den europeiska havspolitikens anser Regionkommittén att det krävs styresformer som på ett mer direkt sätt involverar de lokala och regionala

aktörerna. En förvaltning av havspolitikens som verkligen bygger på partnerskap och inbegriper samtliga beslutsnivåer och det civila samhället kan göra det möjligt att identifiera eventuella konflikter på ett tidigt stadium och att finna lösningar som är anpassade till de lokala förhållandena.

4. Regionkommittén delar kommissionens uppfattning enligt meddelandet om riktlinjer för styrningen av havspolitikens ⁽³⁾, nämligen att kustregionerna inte bara tjänar mycket på en integrerad strategi för havspolitikens utan också kan drabbas negativt om en sådan politik saknas.

5. Regionkommittén anser att man måste skapa band mellan målet territoriell sammanhållning och utvecklingen av en integrerad havspolitik, bland annat för att göra regionalpolitiken mer samstämmig i kust- och öregionerna och gentemot inlandet och inlandshamnarna samt för att förbättra samordningen av den framtida finansieringen av specifika åtgärder i dessa regioner.

6. Kommittén upprepar i detta sammanhang sin begäran att man ska "undersöka möjligheten att se över EU:s finansierings-system och införa ett enda förenklat system för alla eller de flesta maritima frågor i en europeisk kust- och öfond" och detta inom ramen för diskussionerna om nästa budgetram för perioden 2014–2020 ⁽⁴⁾.

7. Regionkommittén stöder till fullo det projekt som kommissionen lanserat för att skapa en databas över projekt i kustregionerna, en databas med uppgifter om mottagarna av alla gemenskapsmedel, och anser att denna behövs för att man ska kunna garantera insyn på detta område och främja utbyte av god praxis. Regionkommittén deltar gärna i förvaltningen av denna databas, som torde kunna tas i bruk senast 2010.

⁽³⁾ Riktlinjer för en integrerad strategi för havspolitikens: mot en bästa praxis för integrerade styrelseformer för havet och samråd med intressenter, KOM(2008) 395 slutlig.

⁽⁴⁾ Se CdR 22/2008, punkt 14.

⁽¹⁾ Se CdR 22/2008 "En integrerad havspolitik för Europeiska unionen", punkt 1.

⁽²⁾ Invånare i ett område som ligger mindre än 50 km från havet.

Fysisk planering i kust- och havsområdena ⁽⁵⁾

8. Regionkommittén ställer sig positiv till färdplanen och stöder kommissionens förslag avseende utarbetandet av tio principer för den fysiska planeringen i kust- och havsområdena. Dessa principer skulle på sikt kunna bli gemensamma principer och tillämpas i samtliga medlemsstater.

9. Regionkommittén ställer sig positiv till kommissionens ansträngningar att utforma en integrerad politik genom att lägga fram blåboken som innehåller tydliga riktlinjer för hur politiken bör utformas för EU:s havs- och kustregioner. Regionkommittén uppmanar kommissionen att gå längre i det avseendet och klargöra kopplingen till övriga åtgärder som vidtagits av Europeiska unionen, i synnerhet när det gäller direktiv 92/43/EEG (bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter), ramdirektivet om vatten, ramdirektivet om en marin strategi och Europaparlamentets och rådets rekommendation om genomförandet av en integrerad förvaltning av kustområden i Europa. Fysisk planering i kust- och havsområden bör bidra till ökade synergieffekter mellan dessa rättsakter för att undvika eventuella missförstånd och överlappningar.

10. Regionkommittén anser att strategiska diskussioner och en planering av förvaltningen bör föregå genomförandet. Strategiska diskussioner utgör i själva verket en grundläggande fas i planeringsförfarandet, eftersom de gör det möjligt att främja överensstämmande mål och medel och styra förvaltningen. Detta gemensamma arbete gör det möjligt att utarbeta principer och riktlinjer och att fastställa vilka prioriteringar som är nödvändiga i samband med planeringen och i de avvägningar som processen ger upphov till.

11. Att genomföra innovativa styresformer, utformade med ett flernivåstyre och respekten av subsidiaritetsprincipen som ledstjärna, är en förutsättning för att man ska kunna fastställa konkreta riktlinjer till stöd för en fysisk planering. Den fysiska planeringen bör ske på flera nivåer, med såväl havet som det omedelbara närområdet som utgångspunkt. Regionkommittén vill framhålla att även om det råder enighet om den ekosystembaserade strategi som kommissionen ⁽⁶⁾ har valt, är den inte nödvändigtvis i linje med all havsbaserad verksamhet. Därför vill ReK att kommissionen i sina framtida förslag integrerar havsområdet, eller de regionala haven. De utgör en tillräckligt omfattande nivå för att detta problem ska undvikas.

12. Fysisk planering i kust- och havsområden har som målsättning att omfatta all aktivitet inom dessa områden – även gränsöverskridande sådan – i syfte att ta bättre hänsyn till ekosystemen, och den utgör därför ett grundläggande verktyg i den integrerade havspolitik. Regionkommittén anser att det är nödvändigt att införa dessa bestämmelser för att kunna hantera det ökade utnyttjandet av havet och främja en harmonisk samexistens trots motstridiga intressen inom ett begränsat och ömtåligt område. Sjöfarten bör dock bemöta problemet med hur man kan förena ett planerat havs- och kustområde med principen om det fria havet i enlighet med IMO-konventionerna.

13. Planeringen av havs- och kustområdena utgör ett relevant verktyg för att göra en avvägning mellan de olika

verksamheternas krav och på bästa sätt utnyttja haven med respekt för hållbart skydd av ekosystemen. Tydliga och allmänt kända bestämmelser främjar långsiktiga investeringar och bidrar samtidigt till att öka den maritima verksamhetens bidrag till att konkurrensmålen uppfylls och till att tillväxten och sysselsättningen ökar i enlighet med Lissabonstrategin. Regionkommittén vill i sammanhanget gärna se att kommissionen går så långt som möjligt när det gäller att fastställa skiljedomsprinciper i syfte att säkerställa ett förfarande som är öppet för insyn tack vare på förhand fastställda bestämmelser som utarbetats i samråd med kust- och havsregionerna och som är tillräckligt flexibla för att beakta havsområdenas särdrag.

14. Regionkommittén välkomnar kommissionens tillvägagångssätt på området kust- och havsplanering liksom dess vilja att utarbeta gemensamma principer på EU-nivå. Regionkommittén anser i själva verket att EU bör spela en pådrivande och samordnande roll på detta område och att det samrådsförfarande som anordnades av kommissionen 2009 kommer att göra det möjligt att förbättra förståelsen för vad som står på spel och att föreslå riktlinjer som kan gynna en gemensam strategi. Vi anser i sammanhanget att kommissionen efter samråden bör utarbeta en vitbok.

15. Europeiska unionens roll skulle kunna utvecklas i en normativ riktning, vad gäller metoder och principer, så att den säkerställer en verklig samordning av kust- och havsplaneringen i de berörda medlemsstaterna. Regionkommittén vill hänvisa till erfarenheter som redan förvärvats på regional nivå, bland annat i Medelhavetsområdet inom ramen för Barcelonakonventionen om skydd av den marina miljön och framför allt genom det sjunde protokollet i vilket de berörda medlemsstaterna har beslutat att agera gemensamt när det gäller förvaltningen av kustområdena i Medelhavet och anta tvingande instrument. Förutom att främja en gemensam strategi för planeringen i kust- och havsområdena skulle Europeiska unionen kunna bidra till att integrera befintliga regionala konventioner för varje havsområde i en hållbar utveckling av haven med koppling till varje berörd kust- och havsregion.

16. Regionkommittén vill uppmanera kommissionen att stödja pilotprojekt i varje havsområde i syfte att tillämpa de föreslagna principerna i de olika maritima regionerna. Kommittén vill erinra om att de yttersta randområdena, som inbegriper en stor del av EU:s kust- och havsområden, här bör involveras fullt ut.

17. De lokala och regionala myndigheterna har en viktig roll att spela i planeringen i kust- och havsområdena, inte bara när det gäller finansieringen av viss politik utan även till följd av att de befinner sig på de nivåer som ligger närmast medborgarna och som är bäst lämpade att få till stånd ett harmoniserat nyttjande. Etablerade partnerskap mellan havs- och kustområden och maritima nätverk bidrar på ett värdefullt sätt till att förenkla utvecklingen och genomförandet av fysisk planering i havsområden i medlemsstaterna. Oftast är det medlemsstaterna som har behörighet när det gäller förvaltningen av territorialvattnet och de exklusiva ekonomiska zonerna ⁽⁷⁾, men de lokala och

⁽⁵⁾ Se KOM(2008) 791 slutlig.

⁽⁶⁾ Bland annat i ramdirektivet om en marin strategi.

⁽⁷⁾ Exklusiva ekonomiska zoner, även förkortat ZEE.

regionala myndigheterna deltar utifrån sina befogenheter och sitt ansvar i vattenförvaltningen – och agerar i vissa fall som hamnmyndigheter eller som förvaltare av skyddade områden. I allmänhet ansvarar de för att främja en balanserad och solidarisk utveckling, från vilken kust- och havsområdena inte kan avskiljas.

18. Det är viktigt att planeringen på land och till sjöss samordnas och är enhetlig, så att gränsområdet mellan land och hav, i synnerhet kustremsan, förvaltas på ett korrekt sätt. Vi vill i sammanhanget erinra om det arbete som utförs inom ramen för den integrerade förvaltningen av kustområden i Europa.

19. De europeiska städerna och regionerna har redan inlett ett gränsöverskridande och mellannationellt samarbete, bland annat inom ramen för Interreg-programmen, som gör det möjligt för dem att driva gemensamma projekt med koppling till förvaltningen av kust- och havsområden. De europeiska grupperingarna för territoriellt samarbete (EGTS) skulle också kunna erbjuda möjligheter till intressant regionalt samarbete.

20. Regionkommittén ställer sig positiv till att kommissionen har inrättat ett europeiskt nät för marin observation och datainsamling som enligt planerna ska utmynna i en prototyp för en europeisk havsatlas i slutet av 2009, och vi hoppas att denna framtida atlas kommer att kunna kombineras med det nya verktyget *Google Ocean*, som presenterades i februari 2009.

21. Regionkommittén beklagar att kommissionen inte i tillräcklig utsträckning behandlar subsidiaritetsfrågan. I detta skede bygger kommissionens förslag på flera olika rättsliga grunder (som bland annat avser transportpolitiken och en hållbar utveckling). Mot bakgrund av Nicefördraget har emellertid politiken för fysisk planering hittills betraktats som medlemsstaternas exklusiva behörighet. Om Lissabonfördraget skulle träda i kraft – och mot bakgrund av den nya målsättningen om territoriell sammanhållning – aktualiseras emellertid frågan om ifall artikel 352 i fördraget om EU:s funktionssätt (som motsvarar artikel 308 i EG-fördraget, Nicefördraget) skulle kunna tjäna som rättslig grund för framtida normativa åtgärder på området fysisk planering i kust- och havsområden.

Sjötransporter

22. Sjötransporter är ett viktigt inslag i den europeiska ekonomin, de är en inkomst- och sysselsättningskälla, främjar mänsklig och teknisk kompetens och utgör en faktor för ökad miljöprestanda och konkurrenskraft, men de kräver samtidigt särskilda försiktighetsåtgärder vad gäller sjösäkerheten. Deras betydelse för en hållbar ekonomi bör öka kontinuerligt genom att man avvecklar de hinder de möter i förhållande till andra transportsätt och genom införande av miljökrav. Sjötransporterna är särskilt utsatta när det gäller svängningar i den finansiella ekonomin, men är samtidigt en grundbult i den reala ekonomin. Så snart ekonomin återhämtat sig måste de europeiska hamnarna kunna bemöta sjöfartsindustrins behov av utrustning och tjänster. Det senaste årtiondet har anpassningen av de europeiska hamnarna inte skett i samma takt som när det gäller de flesta

andra hamnar runt om i världen, framför allt i Asien. Europas hamninfrastruktur måste därför anpassa sig, i enlighet med principen om hållbar utveckling, för att kunna anta världshandelns utmaningar.

23. Regionkommittén stöder den vilja som finns att fullborda inre marknaden i syfte att göra sjötransporterna attraktivare och mer konkurrenskraftiga, men beklagar att de konkreta åtgärderna i huvudsak fokuserar på denna fråga. Kommittén skulle gärna se att de sociala aspekterna och miljöaspekterna beaktas fullt ut.

24. Regionkommittén vill framhålla att sjöfartspolitiken bör utformas som en del av hela den logistiska kedja i vilken den ingår. Det förutsätter att hamnplatserna betraktas som oundgängliga nav mellan olika transportsätt som används när gods transporteras från en plats till en annan inom EU eller till andra ställen i världen. Hamnarna får inte bara ses som en utgångspunkt eller slutdestination, utan som en avgörande faktor i transportkedjan från dörr till dörr.

25. Det är viktigt att hamnarna utgör verkliga referenspunkter i den virtuella förvaltningen av transportkedjan, med möjlighet att förutse förvaltningen av varuflödet. Det betyder att informationssystem som gör det möjligt att optimera transport- och logistiktjänster genom en realtidsuppföljning av varorna inte får avbrytas i samband med transit i hamnarna. Därför bör interoperabilitet mellan systemen för utnyttjande av hamnplatser, liksom deras koppling till interna plattformar, utvecklas eller eftersträvas.

26. Regionkommittén välkomnar kommissionens vilja att anpassa de administrativa bördor och de tullformaliteter som avser sjötransporterna till vad som gäller för övriga transportsätt. Det är exempelvis ett önsketänkande att tro att vägtransporter ska kunna avlösas av sjötransporter i form av höghastighetsvattenvägar så länge som formaliteterna i anslutning till lastning och avlastning av lastbilar på fartyg uppfattas som ett allvarligt problem av de potentiella användarna. Bestämmelserna bör begränsas så mycket att de motsvarar sjötransporternas särskilda betingelser (havets öppna karaktär och de följaktligen oklara gränserna i hamnarna, särskilda risker för havsmiljön vid olyckor etc.).

Sjöfartsstrategin fram till 2018 ⁽⁸⁾

27. Regionkommittén välkomnar de rekommendationer som kommissionen gör avseende de viktigaste aspekterna i texten, nämligen följande:

- Stödja rättvisa internationella handelsvillkor på sjöfartsområdet genom att se till att internationella bestämmelser iaktas globalt.
- Uppgradera sjöfartsyrkena (utbildning, kvalifikationer, professionalisering osv.) och respektera ILO:s bestämmelser om rättvis behandling av sjöfolk samt avseende sjöfolks levnads- och lönevillkor.

⁽⁸⁾ Se KOM(2009) 8 slutlig.

- Verka för en sjöfart utan avfall och utsläpp och låta sjöfarten omfattas av principen om en hållbar utveckling.
- Säkerställa hållbara och säkra sjötransporter genom att respektera fastställda regler och utvecklingen av förebyggande insatser.

28. Regionkommittén ifrågasätter emellertid EU:s kapacitet att genomföra dessa insatser med hänsyn till deras stora omfattning. Vi vill i sammanhanget föreslå att kommissionen rangordnar problemen och fastställer prioriteringar för åtgärder som ska vidtas och i samarbete med medlemsstaterna och alla berörda parter utarbetar en detaljerad färdplan så snart som möjligt och senast i slutet av 2009.

29. Regionkommittén beklagar att de konkreta åtgärderna inte avser en avreglering av handelstransaktionerna i syfte att öka konkurrensen och produktiviteten. Det uppges att man ska bevara miljön och säkerställa bättre sociala normer för sjöfolk, men insatserna begränsas till att fastställa grundprinciper utan att det finns något tidsschema eller några konkreta åtgärder.

30. Regionkommittén vill understryka att sjöfarten är ett hållbart transportsätt som aktivt bidrar till att bekämpa klimatförändringarna och luftföroreningarna liksom till miljövänligare transporter generellt sett. Regionkommittén betraktar utvecklingen av ett transportsystem som i högre grad respekterar miljön som en politisk prioritering. Omställningen till sjöfart gör det möjligt både att bemöta en ökad efterfrågan på transporter (passagerar- och godstransporter) och att uppfylla de krav som är kopplade till kampen mot klimatförändringarna. Regionkommittén beklagar bland annat att de internationella sjötransporterna alltså inte ingår i Kyotoprotokollet och i tidsplanen för minskade utsläpp av växthusgaser. Kommittén vill därför uppmanar Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) att snabbt – och inte minst med tanke på FN:s klimatkonferens i december 2009 i Köpenhamn – lägga fram förslag om tvingande bestämmelser avseende utsläpp av växthusgaser som ska gälla samtliga fartyg, oavsett flagg, med antagande 2011 som slutgiltigt mål. Kommissionen bör stödja enhetliga och tydliga miljöcertifikat för fartyg och hamnar, som exempelvis Environmental Ship Index (ESI), som utvecklas inom ramen för World Ports Climate Initiative. För att i möjligaste mån undvika konkurrensnackdelar för den europeiska sjöfartsindustrin bör EU främst verka för att de bindande bestämmelserna införs på det internationella planet. Dessutom bör man undersöka vilka effekterna skulle bli om man införde differentierade hamnavgifter som är baserade på fartygens miljöpåverkan.

31. Målsättningen att göra sjöfarten mer ekologisk bör, förutom åtgärder som syftar till att minska fartygens miljöpåverkan, även leda till att man mäter och minskar hamnmiljöeffekter. Det är nödvändigt att påskynda förfarandena för en anpassning av hamnarna i syfte att säkerställa de europeiska hamnarnas konkurrenskraft, men det får inte ske på bekostnad av miljötjänsternas kvalitet. Därför måste man fastställa strikta regler som inte lämnar plats för olika tolkningar som kan orsaka konkurrensnedvridning. En lyckad urban integration

av sjöfarts-, hamn- och logistikverksamheten bör ses som ett mål i sig för den europeiska sjöfartspolitikerna.

32. Regionkommittén anser att sjöfarten bör utgöra en sektor som föregår med goda exempel på miljövänliga transporter, och kommittén vill i sammanhanget uppmana EU att ge ett starkt stöd åt forskning och innovation i syfte att förbättra fartygens och hamnarnas miljöprestanda. Man bör t.ex. beakta frågan om hur man ska undvika att fartyg förorenar vattnen.

33. Genomförandet av de rekommendationer som formulerats kräver att det mobiliseras stora resurser, och kommittén uppmanar kommissionen att göra en kostnadsbedömning av föreslagna bestämmelser, ange möjlig finansiering och föreslå en fördelning mellan olika medverkande parter. Sjötransporter, som är ett ur ekologisk synpunkt mer hållbart transportsätt än exempelvis vägtransporter, bör få större stöd i form av gemenskapsfinansiering. Kommittén uppmanar EU att vidta de åtgärder som behövs för att säkra de nödvändiga ekonomiska gemenskapsresurserna.

34. Regionkommittén anser att nästa översyn av det europeiska transportnätet bör göra det möjligt att i högre grad prioritera investeringarna i hamnarna och säkerställa förbindelser i inlandet innanför hamnarna, inom ramen för den europeiska budgeten: strukturfonderna, TEN-T och Marco Polo. De avvägningar som medlemsstaterna och kommissionen har gjort har lett till en obalans som missgynnar sjöfarten och hamnarna. I den europeiska hamnkartan bör det i framtiden råda större balans mellan olika kategorier av hamnar (erkännande av små och medelstora hamnar för att förbättra förbindelserna) och olika regioner (centrum/periferi), och gemenskapens samtliga finansieringsinstrument bör bidra till detta.

35. Målsättningen att upprätthålla rättvisa konkurrensregler mellan de olika transportsätten innebär att externa kostnader måste internaliseras, marknadsreglerna kan inte själva reglera trafikflödet till sjöss.

36. Det innebär dessutom en utmaning att ge ett differentierat stöd till ömrådena inom gemenskapsområdet, vilka är starkt beroende av detta transportsätt för sin konkurrenskraft och integration i handelsutbytena på internationell nivå och inom unionen. Regionkommittén återupprepar sitt önskemål om "att man för att förbättra tillgången för EU:s ömråden till den gemensamma marknaden systematiskt måste ansluta dessa till systemet 'motorvägar till sjöss'" (9).

37. Regionkommittén stöder förslaget att inrätta en arbetsgrupp i syfte att undersöka hur man kan åstadkomma en balans mellan sysselsättningsvillkoren för EU:s sjöfolk och EU-flottans konkurrenskraft. Kommittén föreslår att man utvidgar uppdraget till att fastställa en definition av ett "socialt krav" som syftar till att göra den mänskliga faktorn till en utvecklingsfaktor i sig. Besättningens utbildning, yrkeskompetens, levnads- och arbetsförhållanden är nyckeln till alla åtgärder som syftar till att göra sjöfarten säker, trygg och miljövänlig. Regionkommittén uppmanar därför EU att utveckla en specifik mekanism för att styra

(9) Se CdR 119/2006: "Halvtidsöversyn av vitboken om den europeiska transportpolitiken 2010", punkt 4.4.

och kontrollera arbetsförmedlingarna (de s.k. bemanningsföretagen) som bygger på bestämmelserna i ILO:s konventioner och liknar den som skapats för utbildningscentrum på grundval av den internationella konventionen angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning.

38. Regionkommittén understryker liksom kommissionen utbildningsfrågornas stora betydelse för alla maritima sektorer och godkänner de förslag som lagts fram i denna fråga. Kommittén ställer sig särskilt positivt till förslaget om att inrätta ett system i stil med Erasmus på sjöfartsområdet och uppmanar kommissionen att ytterligare utreda detta förslag i syfte att fastställa villkoren och tillämpningsområdet, i synnerhet om hur detta ska utvidgas från att bara omfatta utbildning av befäl till att omfatta alla ungdomar som genomgår en sjöfartsutbildning.

39. De förslag som rör mänskliga resurser, sjömanskap och sjöfartsexpertis bör omfatta hela den maritima kedjan, och även dess förlängning på land, dvs. arbetstillfällena i hamnarna eller i anslutning till logistikverksamheten och transporter till och från hamnarna. Därför bör man på europeisk nivå fastställa en allmän ram med riktlinjer för bästa praxis som var och en strävar efter att uppnå samtidigt som man inför vissa begränsningar och exempelvis förbjuder principen om egenhantering i samband med omlastning. En sådan ram är endast möjlig om den tillämpas flexibelt på varje hamnplats. Att direktivet om avreglering av hamntjänsterna har avslagits två gånger visar att alla lagstiftningsinitiativ, som per definition är strikta, är dömda att misslyckas.

40. Regionkommittén vill uppmantra kommissionen att förtydliga hur man ska undvika konkurrensnedvridningar mellan hamnar när det gäller kostnaderna för säkerhetsåtgärder.

41. Regionkommittén uppmanar kommissionen att förklara hur man kan undvika snedvriden konkurrens mellan hamnar då man efterlever skyldigheter som ålagts genom EU-direktiv, i synnerhet i fråga om säkerhet.

42. Kommittén stöder förslagen avseende sjöfartssäkerheten och vill framhålla att det gjorts stora framsteg när det gäller harmoniseringen av dessa frågor. Europaparlamentet antog nyligen det tredje sjöfartspaketet (Erika III), och kommittén vill understryka att det vittnar om möjligheterna att harmonisera sjötransportreglerna. Regionkommittén oroar sig över de nya riskerna inom sjöfarten, bland annat på grund av olyckor med containerfartyg eller kemikalietankfartyg, framför allt när fartygen nu blir allt större, och uppmanar kommissionen att precisera de åtgärder som redan antagits eller planeras för att hantera denna situation.

43. Regionkommittén anser att de sund som merparten av den internationella sjöfarten passerar igenom bör bli föremål för en särskild strategi med målsättningen att bättre samordna förvaltningen av dessa områden som är utsatta för stora risker som de lokala aktörerna direkt konfronteras med. En sjöolycka i ett stort sund som i Pas-de-Calais (Doverkanalen) skulle få stora ekonomiska och ekologiska konsekvenser inte bara för de berörda kustregionerna utan även för hela EU.

44. Nationell praxis i fråga om tull- och veterinärkontroller kan leda till konkurrensnedvridningar, och Regionkommittén skulle gärna se att kommissionen ökar sin kontroll av införlivandet av direktiv på sjöfartsområdet i syfte att säkerställa en korrekt tolkning.

45. Kommittén vill framhålla betydelsen av sjöfartspolitikens externa dimension, framför allt inom transportsektorn. En harmonisering av verksamhetsbestämmelserna för olika europeiska flaggstater kan göra det möjligt att stärka EU:s ställning i IMO och ta ytterligare ett steg i riktning mot en global harmonisering av bestämmelserna om sjöfart. Regionkommittén skulle i sammanhanget vilja att EU gör sin röst bättre hörd i internationella sammanhang (IMO, WTO och ILO) så att den europeiska sjöfarten kan utvecklas i en konkurrensmiljö som är sund och öppen för insyn. Regionkommittén uppmanar kommissionen i dess ansträngningar för att samordna medlemsstaternas ståndpunkter inom IMO och förespråkar ett erkännande av EU:s observatörsstatus i denna organisation.

46. Kommittén ställer sig frågande till den tidsperiod som valts för denna maritima strategi, dvs. 2009–2018. Kommittén förespråkar att man (senare) anpassar sig till tidsplanen för den nya Lissabonstrategin efter 2010.

Ett maritimt område utan gränser

47. Regionkommittén ställer sig bakom målsättningen att avveckla eller förenkla alla eller delar av de administrativa förfaranden som hindrar utvecklingen av närsjöfarten inom EU. Samtidigt är det viktigt att säkerställa en hög säkerhets- och miljöskyddsnivå.

48. Kommittén välkomnar kommissionens vilja att införa ett sjöfartsområde utan gränser, vilket gör det möjligt att fullborda inre marknaden på sjöfartsområdet, men beklagar däremot att man inte hänvisar till ett "gemensamt maritimt område som är mer långtgående än avskaffandet av administrativa och skattemässiga hinder för fartyg som transiterar mellan de europeiska hamnarna".

49. De sociala aspekterna bör beaktas fullt ut och EU bör respektera de internationella bestämmelserna om arbetsrätt och miljöskydd bättre i syfte att bevara rättvisa konkurrensförhållanden på internationell nivå. Regionkommittén anser därför att de åtgärder som kommissionen föreslår bara är ett första steg i arbetet med att genomföra ett verkligt gemensamt europeiskt havsområde. Kommittén välkomnar därför de handlingsalternativ som presenteras i kommissionens meddelande av den 21 januari 2009 och uppmanar kommissionen att snabbt presentera de följande stegen i arbetet med att skapa ett gemensamt havsområde.

50. Kommittén välkomnar förslagen till riktlinjer för förenkling, harmonisering, system med en enda kontaktpunkt och elektronisk överföring. Fartyg som seglar under en medlemsstats flagg och som förflyttar sig mellan två hamnar inom EU bör inte utsättas för fler dokumenthandläggningskrav än andra transportsätt, såvida inte säkerhetsaspekter som är specifika för sjöfarten talar emot detta.

51. Det har redan gjorts förenklingsinsatser vad gäller rapporteringsformaliteter och papperslös hantering. Kommittén välkomnar viljan att fullfölja förenklingen och harmoniseringen mellan medlemsstaterna när det gäller administrativa förfaranden, framför allt på tull-, veterinär- och växtskyddsområdet.

52. Regionkommittén beklagar kommissionens olyckliga formulering: "Lotstjänster kan utgöra ett allvarligt problem". Kommittén påminner om lotstjänsternas betydelse för sjösäkerheten i hamnarna och hamninloppen. Kommittén uppmanar därför EU och medlemsstaterna att vara så strikta som möjligt när de fastställer ramen för hur dispens från lotsplikt ska beviljas.

53. Kommittén uppmanar kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att undvika snedvridningar till följd av skilda tolkningar i samband med tillämpningen av redan harmoniserade förfaranden.

54. Kommittén välkomnar målsättningen att inrätta ett system med en enda kontaktpunkt, men vill framhålla att denna målsättning innebär tunga investeringar för att utrusta samtliga aktörer på detta område. Det europeiska nätverket SafeSeaNet utgör en prioritering i syfte att rationalisera och påskynda utväxlingen av dokument mellan transportörerna till sjöss. Ett stöd till hamnanläggningarna är en förutsättning för att säkerställa effektiva system för dokumentutväxling och se till att detta europeiska nätverk blir framgångsrikt. Kommittén vill på samma sätt göra kommissionen uppmärksam på följderna av vissa av de åtgärder som föreslås för små och medelstora hamnar och uppmanar kommissionen att vidta nödvändiga åtgärder för att dessa åtgärder inte ska leda till en snedvridning av konkurrensen som kan rubba jämvikten i det europeiska hamnnätet.

Statligt stöd som kompletterar gemenskapsfinansieringen av höghastighetsvattenvägar i startfasen ⁽¹⁰⁾

55. Regionkommittén välkomnar kommissionens förtydligande av kopplingen mellan olika bestämmelser om statligt stöd som kompletterar gemenskapsfinansieringen av höghastighetsvattenvägar i startfasen. Det är viktigt och av avgörande betydelse att utvecklingen av närsjöfarten åtföljs av en offentlig finansiering. Målsättningarna att komma till rätta med vägtrafikstockningarna och minska godstransporternas miljöpåverkan berättigar fullt ut de offentliga myndigheternas stöd till projekt avseende höghastighetsvattenvägar. Möjligheten att mobilisera statligt stöd på nationell, regional och lokal nivå bör välkomnas, men det ska inte ses som ett tillfredsställande svar på bristen på europeiskt stöd till höghastighetsvattenvägar.

56. Regionkommittén beklagar att de kriterier som kommissionen fastställde vid granskningen av projekten i huvudsak avser krav på tjänsternas lönsamhet på kort sikt, eftersom det är något som är mycket svårt att uppnå under kort tid på grund av de stora nyinvesteringar som krävs och osäkerheten när det gäller att utnyttja fartygens kapacitet, något som erfarenheterna från hamnarna i Toulon och Civitavecchia (Rom) under perioden 2005–2008 visar.

57. Mot bakgrund av att de åtgärder som vidtagits de senaste åren inte har gett väntat resultat undrar Regionkommittén varför det saknas en övergripande diskussion om vilka aktiviteter och investeringar som är berättigade till EU-stöd. Vissa delar av de finansieringsmekanismer som föreslås är inte bara komplexa utan förefaller även olämpliga eller till mycket liten nytta med hänsyn till de behov som uppstår i samband med utbyggnad av höghastighetsvattenvägar.

58. Regionkommittén föreslår att fartyg som byggts eller köpts av en sjötransportör och används på en höghastighetsvattenväg undantagsvis ska betraktas som infrastruktur trots deras rörliga karaktär. Dessa fartyg skulle på så vis i likhet med ett antal väg- och järnvägsinvesteringar kunna subventioneras. Enligt EG-domstolens rättspraxis och särskilt Ferringdomen (mål C-53/00) och Altmarkdomen (mål C-280/00) får dock det finansiella stödet till driften av dessa fartyg inte överskrida ersättningen för tjänster inom ramen för allmän trafikplikt. De miljöproblem som är kopplade till höghastighetsvattenvägarna är av sådan art att undantagsbestämmelser bör utarbetas. De väntade resultaten av en övergång från land- till sjötransporter kräver ett effektivt genomförande för att bli märkbara. Därför förefaller det rimligt att överföra finansieringen före övergången mellan transportsätten.

59. Privata operatörer (fartygsägare, logistikföretag, transportörer) – som spelar en avgörande roll vid utbyggnaden av höghastighetsvattenvägar – bör delta fullt ut i en ingående analys av olika hinder för beslut om att införa höghastighetsvattenvägar.

60. Regionkommittén förordar i sammanhanget att de kontor för att främja närsjöfart som inrättats av medlemsstaterna (nationella expertcentrum) får större erkännande och att deras uppdrag utvidgas. Det kräver att deras mänskliga och finansiella resurser utökas, exempelvis inom ramen för partnerkontrakt med regionala myndigheter med behörighet på det marina området och privata aktörer i transportkedjan: fartygsägare, logistikföretag, befraktare osv.

61. Systemet med statligt stöd som kompletterar gemenskapsfinansieringen av höghastighetsvattenvägar i startfasen skulle, i syfte att underlätta förståelsen, ha kunnat integreras i texten om gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till sjötransport.

62. Regionkommittén uppmanar kommissionen att undersöka möjligheterna till en allmän anpassning av bestämmelser om statligt stöd och gemenskapsfinansiering med avseende på utvecklingen av höghastighetsvattenvägar.

63. I likhet med kommissionen anser Regionkommittén att det är av avgörande betydelse för potentiella anbudsgivare att man på förhand fastställer beloppet för den offentliga finansiering som är att räkna med. Klausulerna om återbetalning kan också bromsa de ekonomiska aktörerna, som riskerar att tvingas betala tillbaka det finansiella stödet om målen inte uppnåtts när projekten har avslutats. Regionkommittén håller med om att det statliga stödet till höghastighetsvattenvägar bör vara avhängigt av att särskilda målsättningar uppfylls, men rekommenderar

⁽¹⁰⁾ Se 2008/C 317/8.

kommissionen att undersöka möjligheterna att i anslutning till införandet av höghastighetsvattenvägar tillämpa etappmål, som måste uppnås för att få fortsatt finansiellt stöd från de offentliga myndigheterna.

64. Regionkommittén uppmanar kommissionen att säkerställa en bred informationsinsats och att inte begränsa sig till offentliga publikationer. Kommissionen måste övertyga operatörerna om att politiken är välgrundad och visa att den är beredd att anta utmaningen – men samtidigt mån om att inte förorsaka uppenbara konkurrenssnedvridningar – och göra en trafikomläggning från vägtransporter till sjötransporter med hjälp av anpassade åtgärder som är i linje med målen om en hållbar utveckling.

Rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till eller avgår från gemenskapshamnar

65. En förenkling av de administrativa förfarandena genom en allmän användning av elektronisk informationsöverföring och en rationalisering av rapporteringsformaliteterna bidrar till att göra sjötransporterna attraktivare.

66. Dessa åtgärder har även gynnsamma effekter på miljöskyddet och på sjösäkerheten, eftersom besättningen befrias från administrativa uppgifter och i stället kan koncentrera sig på övervakning. Elektronisk informationsöverföring gör det dessutom möjligt för myndigheterna att i realtid få tillgång till nödvändig information för att administrera insatserna i händelse av en olycka.

67. Regionkommittén välkomnar valet av en utvecklingsbar harmoniseringsprocess, som säkerställer kopplingen till och överensstämmelsen med IMO:s tidsplan, som utgör den relevanta nivån. Detta illustreras bland annat av förslaget till ett europeiskt övergångsformulär i syfte att harmonisera framställningarna om information på säkerhetsområdet i väntan på ett harmoniserat formulär på internationell nivå. Regionkommittén stöder i sammanhanget uppmaningen till delegationerna i EU:s medlemsstater att vid FAL-kommitténs sammanträden vinnlägga sig

om att FAL-konventionens formulär stämmer överens med de formulär som krävs enligt befintlig gemenskapslagstiftning.

68. Kommittén stöder målsättningen att allmänt införa ett elektroniskt system för informationsutbyte senast den 15 februari 2013, men påpekar att det måste göras stora investeringar för att säkerställa denna utrustning i hela sjötransportkedjan. Kostnaderna för utveckling av systemen för informationsöverföring är stora för de små hamnarna. Regionkommittén vill därför uppmana kommissionen att precisera vilket finansiellt stöd som kan ges i detta sammanhang.

69. I likhet med kommissionen anser Regionkommittén att en förenkling och harmonisering av formaliteterna och de administrativa dokumenten spelar en viktig roll när det gäller att främja närsjöfarten. Regionkommittén välkomnar i sammanhanget att fartyg som förflyttar sig mellan hamnar inom EU inte behöver fylla i FAL-formulären. ISPS-koden bör där så är möjligt anpassas till närsjöfartsoperatörernas verksamhet.

70. Regionkommittén beklagar att frågan om bekämpning av illegal invandring, som på ett påtagligt sätt bromsar transportverksamheten och medför höga kostnader inom vissa områden, inte har tagits upp.

71. Vi efterlyser dessutom att alla medlemsstater fullt ut antar de internationella konventionerna om sökning och räddning (SAR) och om säkerheten för människoliv till sjöss (SOLAS). Konventionerna fastställer gemensamma regler för hela det internationella samfundet i fråga om skyldigheter att undsätta och erbjuda första hjälpen till nödställda och sjöfarande som riskerar att hamna i nöd, eller som övergivits på europeiskt territorialvatten. Vi anser dock att antagandet av reglerna ska ske parallellt med inrättandet av solidaritetsmekanismer på EU-nivå, eftersom ansvaret för hanteringen av illegal invandring sjövägen inte bara kan åläggas de EU-länder som har kuster som är utsatta för sådan invandring. Samtidigt vill vi understryka att ansträngningarna för att förbättra söknings- och räddningsinsatserna i fråga om invandrare och flyktingar i sjönöd endast är en dellösning på det större problem som illegal invandring till havs utgör.

Bryssel den 17 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om "Gemenskapens fiskerikontrollsystem"

(2009/C 211/11)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén välkomnar i högsta grad översynen av kontrollsystemet för EU:s gemensamma fiskeripolitik och uppmanar rådet och kommissionen att ta hänsyn till mångfalden och särarten när det gäller fiskeflottor och fiskeregioner.
- Kommittén anser att en efterlevnadskultur endast kan främjas om kontrollåtgärderna genomförs på grundval av dialog och samförstånd i stället för att framtvängas uppifrån och ner. Kommittén välkomnar därför de nya åtgärder som föreskrivs i förordningen i syfte att tvinga medlemsstaterna att respektera målen för den gemensamma fiskeripolitiken, men anser att proportionaliteten i åtgärderna bör beaktas. ReK anser inte att förbud mot utbyte av kvoter ska användas som bestraffning.
- Regionkommittén uppmanar rådet att klargöra bestämmelsernas tillämpningsområde i fråga om fritidsfiske med avseende på licens och tillstånd. Sådant fiske kan, om det inte regleras, utgöra en fara för fiskbestånd som omfattas av återhämtningsplaner. Förordningen bör vara proportionerlig och inte överdrivet strikt.
- Kommittén hyser särskilt intresse för hållbart och lönsamt småskaligt fiske, och önskar därför klargöranden i fråga om de nya bestämmelser som kräver att fartyg med en längd av 10–15 meter ska installera VMS, föra elektronisk loggbok och fylla i en elektronisk landningsdeklaration. Kommittén avvisar kravet på att utrusta alla fiskefartyg vars längd överstiger 15 meter med AIS och anser att båtar som är mindre än 10 meter långa och som endast använder fasta redskap undantas från kravet att certifiera motorstyrkan.

Föredragande: Simon Day (UK-PPE), ledamot av Devon County Council

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om förslaget till rådets förordning om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs KOM(2008) 718 slutlig

Förslag till rådets förordning om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs KOM(2008) 721 slutlig – 2008/0216 (CNS)

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Regionkommittén välkomnar i högsta grad översynen av kontrollsystemet för EU:s gemensamma fiskeripolitik. Det nuvarande kontrollsystemet är ineffektivt, kostsamt och komplicerat och ger inte önskade resultat.

2. Regionkommittén stöder de uppsatta målen: att förenkla och harmonisera samt att eftersträva effektivare kontroller till lägre kostnad och skapa respekt för bestämmelserna.

3. Regionkommittén anser att en övergripande reform är nödvändig och att alternativ 3 med en ny förordning är det mest realistiska.

A. Hänsyn till den lokala och regionala dimensionen

4. Regionkommittén uppmanar rådet och kommissionen att ta hänsyn till mångfalden och särarten när det gäller fiskeflottor och fiskeregioner, i enlighet med skäl 18 i förslaget.

5. Kommittén framhåller att särskild hänsyn måste tas till perifera kustregioner som är särskilt beroende av fisket. Det krävs flexibilitet och möjlighet att vidta särskilda åtgärder som är skräddarsydda för vissa omständigheter och den berörda regionen ⁽¹⁾.

6. Regionkommittén betonar att decentraliseringen av den gemensamma fiskeripolitiken, som återspeglas i inrättandet av regionala rådgivande nämnder och omstruktureringarna av kommissionens GD Havsfrågor och fiske, innebär att ökad vikt läggs vid behovet av att den nya politiska kontrollramen utvecklas på grundval av regionala hav. Detta innebär att kommissionen måste ha större kapacitet att hantera den mångfald som är en naturlig följd av den regionala modellen.

7. ReK vill peka på de förändringar som det nya fiskerikontrollsystemet kommer att innebära för de lokala och regionala myndigheter som ansvarar för fiskerikontrollen. Det nya systemet kan bara genomföras framgångsrikt ute på fältet om medlemsstaterna tilldelar de nya

befogenheter som krävs till alla berörda administrativa nivåer. En förutsättning är att det finns tillräckliga finansiella resurser och personal för att skapa väl fungerande organisatoriska strukturer utrustade med lämpliga kontrollverktyg och möjligheter att främja en naturlig efterlevnadskultur och instrument för att kunna använda dessa verktyg på ett samordnat sätt.

B. En ny, gemensam strategi för kontroller och övervakning

Allmänna bestämmelser

8. ReK stöder klargörandet av medlemsstaternas och regionernas, kommissionens och CFCA:s (Gemenskapens kontrollorgan för fiske) respektive ansvarsområden för att undvika dubbelarbete. Kommissionen kommer även fortsättningsvis att sköta den övervakning som krävs för att säkerställa att fiskeripolitikens bestämmelser tillämpas på ett enhetligt sätt i alla regioner.

9. Kommittén välkomnar de nya bestämmelserna om att stärka den strategiska programplaneringen, den taktiska inriktningen och urvalsstrategierna i fiskerikontrollen, inbegripet en systematisk riskanalys. För att undvika att detta nya verktyg tillämpas utan samordning ställer sig ReK helt bakom stödet till övervakningsmyndigheterna i form av enhetliga metoder för riskhantering på alla nivåer, till exempel utarbetade av CFCA på det sätt som föreskrivs i artikel 112.

10. Kommittén välkomnar i synnerhet det nya kravet på medlemsstaterna att i varje medlemsstat inrätta en enda myndighet (art. 5.5) som ansvarar för den praktiska samordningen av alla kontrollinstrument på alla nivåer.

Att minska den administrativa bördan och kostnaderna

11. Regionkommittén förväntar sig en avsevärd minskning (30 %) av driftkostnaderna, vilket ökar kostnadseffektiviteten i medlemsstaternas och regionernas kontrollsystem, under förutsättning att man i full utsträckning använder modern teknik och rationella kontrollsystem. Om inte dessa minskningar uppnås anser emellertid kommittén

⁽¹⁾ Cdr 22/2008 fin, Cdr 258/2006 fin, Cdr 153/2001 fin.

att alla ekonomiska bördor som läggs på medlemsstaterna eller regionerna ska finansieras via EU-budgeten, särskilt med tanke på vissa medlemsstaters och regioners oproportionerliga ansvar i relation till sina kvoter, när det gäller att övervaka att den gemensamma fiskeripolitiken följs.

12. Kommittén uppmanar rådet att betona vikten av att uppnå kostnadseffektivitet genom att inrätta offentliga strukturer i kustområdena som på ett bättre sätt integrerar fiskeriförvaltningen med förvaltningen av annan marin verksamhet, liksom vikten av att kustmedlemsstater och intilliggande regioner inrättar gemensamma inspektionsorgan för fiskerikontrollen.

13. Kommittén har nyligen rekommenderat att man integrerar fiskeriövervakningen med uppgifter som miljöövervakning, gränsövervakning, sjöräddning och räddningstjänst⁽²⁾, och välkomnar de nya bestämmelserna om ett integrerat marint övervakningsnätverk (art. 4, art. 112, art. 17g om CFCA:s befogenheter).

Ökad användning av modern teknik

14. Regionkommittén välkomnar med vissa reservationer betoningen i förslaget på användningen av modern teknik och effektiva system för datavalidering, inbegripet kontrollsystemet för fartyg (VMS) och andra lämpliga och kostnadseffektiva system (art. 9–11), som delvis återspeglar ReK:s tidigare rekommendationer⁽³⁾. Elektronisk övervakning är en central beståndsdel i ett kostnadseffektivt fiske, men tillsyns- och förvaltningssystemen bör inte dubblas. Installationerna bör stå i proportion till fartygens storlek och till var fartygen opererar och hur länge de är till havs. ReK hyser särskilt farhågor för det automatiserade identifieringssystemet (AIS), som är avsett för säker navigering och inte lämpligt för fiskerikontroll.

15. Tekniken utvecklas fortlöpande och ReK anser att förordningen bör göras framtidssäker genom en effektiv regleringsmekanism som möjliggör en anpassning till tekniska förändringar. Kommittén uppmanar de lokala och regionala myndigheterna och producentorganisationerna att engagera sig i pilotprojektet om spårbarhetsverktyg, t.ex. genetisk analys (art. 13.1).

Övervakning av fiske och saluföring

16. Regionkommittén betonar att kontroller till havs måste upprätthållas. Detta är för närvarande den enda metod där fiskeredskap och tekniska åtgärder för bevarande, maskstorlek osv. kan övervakas på lämpligt sätt, faktorer som ofta regleras av bestämmelser om miljökonsekvenserna av fisket.

17. Kommittén förespråkar därför insatser på två fronter för att därmed eftersträva jämvikt mellan kontroller till havs och på land. Dessa bör inkludera a) förbättringar av

relevanta och effektiva kontroller till havs och b) förbättrade kontroller och inspektioner i land med inriktning på de viktigaste hamnarna, inbegripet förbättringar av kontrollen av importerad fisk. Bestämmelserna om mer tillförlitliga uppgifter om landningar är mycket viktiga med avseende på utvärderingen av bestånden.

18. Flottförvaltningen är även fortsättningsvis en central beståndsdel i den gemensamma fiskeripolitiken, och ReK och välkomnar därför de nya instrumenten för övervakning, certifiering och korskontroller av motorstyrkan, med undantag för båtar som är mindre än 10 meter långa och som endast använder fasta redskap (art. 30–32).

19. Kommittén hyser särskilt intresse för hållbart och lönsamt småskaligt fiske, och önskar därför klargöranden i fråga om de nya bestämmelser som kräver att fartyg med en längd av 10–15 meter ska installera VMS (art. 9), föra elektronisk loggbok (art. 14) och fylla i en elektronisk landningsdeklaration (art. 21), även om medlemsstaterna kan införa undantag. För att hjälpa dessa mindre fartyg att uppfylla de nya bestämmelserna anser ReK att man måste utöka undantagen eller öka EU:s och medlemsstaternas finansiering till detta ändamål.

20. Regionkommittén uppmanar projekt på lokal och regional nivå för att på frivillig väg och med finansiering införa ovan nämnda övervakningssystem eller motsvarande i fartyg som är mindre än 10–15 meter, i syfte att underlätta förvaltningen av marina skyddade områden och naturskyddsområden.

21. Kommittén instämmer i att medlemsstaterna för att se till att kontrollen av fartyg som är mindre än 10 meter blir tillräcklig bör övervaka dem genom att tillämpa en provtagningsplan. Kommittén önskar emellertid ett klargörande av vad kommissionen menar med att provtagningsplanerna ska vara "så långt möjligt (...) standardiserade inom regioner" (art. 16.2 och 22.2).

22. Regionkommittén välkomnar de nya gemensamma normerna för övervakningen av saluföringen som syftar till full spårbarhet av fiskeriprodukterna. Detta bidrar till att minska olaglig landning av fisk och ligger också i konsumenternas intresse genom att dessa får relevant produktionsinformation i varje skede av saluföringen (art. 51).

Särskild övervakning av fleråriga planer och tekniska åtgärder

23. Regionkommittén anser att de lokala och regionala kontrollmyndigheterna och aktörerna bör få delta i fastställandet av "utsedda hamnar" (art. 34) och i upprättandet av nationella och regionala kontrollprogram som ska tillämpas på de fleråriga planerna (art. 36).

⁽²⁾ CdR 22/2008 fin och CdR 258/2006 fin.

⁽³⁾ CdR 258/2006 fin.

24. Kommittén efterlyser på nytt förbättrad kontroll av tekniska åtgärder som syftar till att minska eller eliminera utkast, samtidigt som lokala omständigheter beaktas och incitament tillhandahålls⁽⁴⁾. Det tycks emellertid inte finnas några fördelar med att fördröja nödvändiga utkast, och endast beräknade kvantiteter bör därför registreras.

25. ReK välkomnar det nya, avancerade kontrollsystem för fartyg som föreslås för marina skyddade områden (art. 39), som innebär att de offentliga myndigheterna får bättre möjligheter att utföra sina förvaltningskyldigheter inom dessa områden. De marina skyddade områdena bör emellertid också vara väldefinierade och informationen om deras syfte bör vara spridd så att endast fartyg som inte har tillåtelse att fiska inom sådana områden övervakas.

Övervakning av fritidsfiske

26. Regionkommittén uppmanar rådet att klargöra tillämpningsområdet för den nya artikel 47 om fritidsfiske. Sådant fiske kan, om det inte regleras, utgöra en fara för fiskbestånd som omfattas av återhämtningsplaner, t.ex. genom yrkesmässig fisketurism, eller fiske under perioder då kommersiellt fiske inte är tillåtet.

C. En efterlevnadskultur

27. Regionkommittén anser att det i förordningens skäl 5 bör finnas en tydligare hänvisning till utvecklingen av en naturlig efterlevnadskultur där reglerna för fisket bestäms av de berörda aktörerna. Detta bör betraktas som hörnstenen i varje effektiv reform av kontrollsystemet.

28. Kommittén anser att en efterlevnadskultur endast kan främjas om kontrollåtgärderna genomförs på grundval av dialog och samförstånd i stället för att framtvängas uppifrån och ner. Det finns behov av att utveckla ett konsekvent partnerskap mellan fiskare, tillsynsmyndigheter, forskningsinstitut, icke-statliga organisationer och fiskerinäringen, med stöd för denna typ av samarbete från de regionala rådgivande nämnderna och de lokala grupper som inrättas i enlighet med prioritering 4 i den europeiska fiskefonden. ReK har redan tidigare betonat att fiskare måste göras ansvariga för övervakningen av fisket och fiskerättigheterna⁽⁵⁾.

29. Kommittén uppmanar kommissionen att göra stora insatser för att säkerställa att efterlevnadskulturen respekteras av alla internationella partner och i andra farvatten där EU-fartyg är verksamma.

30. Kommittén anser att en förenkling av fiskerikontrollbestämmelserna är en viktig målsättning⁽⁶⁾, och välkomnar de avsevärda insatser som kommissionen gjort i detta

avseende. Detta minskar den administrativa bördan för de offentliga myndigheterna och den privata sektorn, och innebär att bestämmelserna blir lättare att övervaka. Det ökar också aktörernas förtroende, och främjar på så vis en efterlevnadskultur.

Harmoniserade avskräckande påföljder

31. Regionkommittén välkomnar införandet av harmoniserade och avskräckande påföljder (art. 82), inbegripet ett system med straffpoäng (art. 84), som innebär att fisketillståndet kan dras in tillfälligt eller permanent, samt inrättandet av nationella överträdelserregister (art. 85).

32. Kommittén anser att allt detta ligger i linje med ReK:s tidigare krav på harmonisering av avskräckande och straffrättsliga åtgärder⁽⁷⁾, och bidrar till att korrigera det godtyckliga i det nuvarande systemet, hejda inställningen att "brott lönar sig" och hindra lagöverträdare att flytta till de medlemsstater där straffen är lägst.

33. ReK uppmanar medlemsstaterna och regionerna att harmonisera sina påföljder för överträdelser som begåtts inom gränsöverskridande fiskeregioner, till exempel gränsöverskridande marina skyddade områden.

34. Kommittén konstaterar att det finns förslag om att använda offentligt stöd som ytterligare en beståndsdel i påföljderna förutom böter, vilket skulle innebära att fartyg som begått flera och allvarliga brott inte längre ska vara berättigade till offentligt bistånd eller stöd. En efterlevnadskultur skulle emellertid gynnas mer av positiva incitament, till exempel extra fiskedagar eller andra belöningar för den som deltar i program som innebär användning av mer selektiva redskap, stöd för fredningstider i realtid, deltagande i planer för att undvika vissa bestånd osv.

Samarbete mellan medlemsstaterna, med kommissionen och Gemenskapens kontrollorgan för fiske (CFCA)

35. Regionkommittén välkomnar förbättringen av bestämmelserna för ökat samarbete mellan fiskerikontrollorgan i medlemsstaterna och regionerna och med kommissionen, inbegripet moderna metoder för utbyte av uppgifter. CFCA bör spela en nyckelroll när det gäller att underlätta detta arbetssätt.

36. Kommittén noterar framstegen i fråga om att utveckla en gemensam insatsplan till sjöss. Liknande framsteg när det gäller inspektioner på land förefaller emellertid inte vara lika utvecklade. Samarbete med behöriga enheter i tredje länder måste också inledas, och man måste se till att de besitter erforderliga medel och erforderlig kompetens.

⁽⁴⁾ CdR 22/2008 fin, CdR 252/2004 fin, CdR 189/2002 fin, CdR 153/2001 fin.

⁽⁵⁾ CdR 189/2002 fin.

⁽⁶⁾ CdR 153/2001 fin.

⁽⁷⁾ CdR 258/2006 fin, CdR 189/2002 fin, CdR 153/2001 fin.

37. ReK anser att de nya säkra webbplatser som ska skapas för utbyte av uppgifter (art. 106–108) och de systematiska korsk kontrollerna av alla befintliga uppgifter (art. 102) kommer att öka kommissionens förmåga att utvärdera hur väl den gemensamma fiskeripolitiken i praktiken genomförs i medlemsstaterna.

38. Kommittén har tidigare stött inrättandet av en "europeisk fiskeriövervakning" ⁽⁸⁾, och välkomnar därför det utökade ansvarsområdet för Gemenskapens kontrollorgan för fiske (CFCA) i enlighet med artikel 112 i förslaget till förordning. ReK anser emellertid att man bör se till att CFCA:s stöd till nationella, regionala och lokala tillsynsmyndigheter för fiskeri omfattar en standardisering av förfarandena för kontroll och inspektion till havs och på land, kontroll av nationella utbildningsnormer, genomförande av workshops och seminarier samt inrättande av en "hjälpcentral" som medlemsstaterna, de regionala rådgivande nämnderna och branschorganisationerna kan vända sig till med frågor om tillämpningsområde för och tolkning av förordningen.

D. *Efterlevnad av den gemensamma fiskeripolitikens bestämmelser*

Nya normer för övervakning och inspektioner

39. Regionkommittén konstaterar att det finns ett behov av att öka inte bara påföljdsnivåerna utan också det antal fall som upptäcks av de kontrollsystem som inrättats av inspektions- och tillsynsorgan. ReK välkomnar därför de nya bestämmelserna om en standardisering av systemen för övervakning och observation, samt möjligheterna till observatörs- och övervakningsrapporter (art. 61–64).

40. Kommitténs stöder medlemsstaternas möjlighet att inspektera sina fartyg och fartyg från en annan medlemsstat också i vattenområden som ligger mindre än 12 sjömil från kusten, och att utföra inspektioner på en annan medlemsstats territorium (art. 71–73). ReK uppmanar lokala och regionala tillsynsorgan i gränsområden att skapa samverkans effekter genom nära samarbete i inspektionsverksamheten, med snabb tillämpning av de tillståndsförfaranden som föreskrivs i artikel 72.

Ökade befogenheter för kommissionen i fråga om utvärdering, förvaltning och kontroll

41. Regionkommittén stöder ett i viss mån ökat utövande av kommissionens nuvarande befogenheter för att uppnå lika villkor i fråga om tillsyn. Det huvudsakliga tillsynsansvaret för den gemensamma fiskeripolitiken bör emellertid fortfarande åligga medlemsstaterna. ReK välkomnar med vissa reservationer de nya befogenheter som kommissionen får i fråga om att genomföra autonoma kontroller (art. 90) samt granskningar av medlemsstaternas kontrollsystem (art. 92). Å andra sidan behövs ett

klargörande av tillämpningsområdet för kommissionens nya befogenheter när det gäller att upprätta den särskilda tillsynshandlingsplanen för medlemsstater där tillämpningen brister, i syfte att förbättra genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken (art. 94.4).

42. Regionkommittén uppmanar kommissionen att undvika alla tendenser att lägga sig i beslut av mindre betydelse. Förslaget att överföra befogenheterna rörande fredningstider i realtid till kommissionen (art. 45) ifrågasätts därför, även om arter som drabbas av överfiske skulle kunna gynnas.

43. ReK betonar att de extra befogenheterna bör baseras på ett omdefinierat samarbete med såväl medlemsstaterna som internt inom kommissionen i fråga om kapacitetsuppbyggnad i GD Havsfrågor och fiske och CFCA, men också ökad institutionell enhetlighet i arbetet med kommissionens GD Miljö.

Åtgärder för att säkerställa efterlevnad från medlemsstaternas sida

44. Regionkommittén konstaterar att en bristfällig tillämpning från en medlemsstats sida, i synnerhet för migrerande fiskarter, kan undergräva sund förvaltning av de gemensamma fiskeresurserna. ReK noterar att det enda förfarande som kommissionen för närvarande kan använda mot en medlemsstat som inte respekterar bestämmelserna är överträdelseförfarandet, som är mycket tidskrävande och inte garanterar påföljder.

45. Kommittén välkomnar därför de nya åtgärder som föreskrivs i förordningen i syfte att tvinga medlemsstaterna att respektera målen för den gemensamma fiskeripolitiken, inbegripet stängning av fiskeri på kommissionens initiativ (art. 96), ekonomiska åtgärder mot medlemsstaten, till exempel att tillfälligt avbryta eller dra in gemenskapens ekonomiska stöd (art. 95). ReK hyser emellertid oro för att ett utvidgat tillämpningsområde som inbegriper kvotsänkning (art. 98) eller förbud mot överföring av kvoter (art. 99) skulle innebära att kommissionen ensidigt skulle kunna ändra den relativa stabiliteten i fråga om fångstmängder (TAC) och kvoter bland medlemsstaterna.

46. Kommittén anser att proportionaliteten i sådana åtgärder bör diskuteras grundligt. ReK hyser oro för att EU:s kustregioner och deras fiskerinäring skulle tvingas bära kostnaden i stället för medlemsstaterna.

47. Kommittén uppmanar kommissionen att parallellt utforska det mer samsamarbetsinriktade arbetssätt som inleddes genom det samförståndsavtal som har undertecknats av några medlemsstater och som innehåller tydligt fastställda riktmärken för förbättringen av fiskerikontrollsystemen i berörda medlemsstater. De lokala och regionala tillsynsorganen bör involveras i utformningen av sådana samförståndsavtal.

⁽⁸⁾ CdR 153/2001 fin.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsförslag 1

Förslaget till rådets förordning, skäl 29

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(29) Kommissionen bör ges befogenheter att stänga ett fiskeområde när en medlemsstats kvot eller den totala tillåtna fångstmängden har uppnåtts. Kommissionen bör också ha rätt att sänka kvoter och förbjuda överföringar eller utbyten av kvoter för att se till att medlemsstaterna når målen för den gemensamma fiskeripolitiken.	(29) Kommissionen bör ges befogenheter att stänga ett fiskeområde när en medlemsstats kvot eller den totala tillåtna fångstmängden har uppnåtts. ~~Kommissionen bör också ha rätt att sänka kvoter och förbjuda överföringar eller utbyten av kvoter för att se till att medlemsstaterna når målen för den gemensamma fiskeripolitiken.~~

Motivering

ReK konstaterar att en medlemsstat som upprepade gånger tillåter att en flotta överskrider sin kvot, eller som inte vidtar de åtgärder som krävs för att se till att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs, bör bestraffas. Mekanismerna för detta ändamål bör emellertid inte innebära en kvotsänkning eller förbud mot överföring eller utbyte av kvoter. Detta skulle nämligen inte skada den medlemsstat som gjort sig skyldig till en överträdelse utan i stället flottor som kanske inte har någonting med denna bristande efterlevnad att göra, och till och med andra medlemsstater som är helt oskyldiga, till exempel när det är fråga om utbyten av kvoter. Dessutom skulle kommissionen genom denna åtgärd ensidigt kunna påverka medlemsstaternas relativa stabilitet.

Ändringsförslag 2

Förslaget till rådets förordning, artikel 4 – punkt 21

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(21) <i>uppgifter från fartygsövervakningssystem</i> : uppgifter om fiskefartygets identitet, geografisk position, datum, tid, kurs och hastighet som översänds av satellitföljare installerade ombord på fiskefartyg till flaggstatens centrum för fiskerikontroll.	(21) <i>uppgifter från fartygsövervakningssystem</i> : uppgifter om fiskefartygets identitet, geografisk position, datum, tid, kurs och hastighet som översänds av satellitföljare installerade ombord på fiskefartyg <u>eller liknande landbaserade övervakningssystem</u> till flaggstatens centrum för fiskerikontroll.

Motivering

Den föreslagna definitionen skulle, efter vederbörliga tester, hindra användningen av billigare men lika effektiva fartygsövervakningssystem som skulle kunna passa bättre på fiskefartyg med en total längd på mellan 10 och 15 meter och som bedriver fiske tillräckligt nära landbaserade övervakningssystem. Kommittén ändrar denna definition samt berörda punkter i artikel 9 (se ändringsförslag 7).

Ändringsförslag 3

Förslaget till rådets förordning, artikel 4 – ny punkt efter punkt 24

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<u>"Allvarlig överträdelse":</u> Avsiktlig handling som anses särskilt skadlig för en korrekt tillämpning av bestämmelserna inom den gemensamma fiskeripolitiken, särskilt på områden som bevarande av fiskeresurserna, övervakning av fiskeverksamheten och försäljning av fiskeriprodukter, i synnerhet de handlingar som förtecknas i artikel 42.1 i rådets förordning (EG) nr 1005/2008.

Motivering

Rek vill klargöra vilka överträdelser som anses "allvarliga", så att artikel 82 kan tillämpas. Man bör ta hänsyn till medlemsstaternas olika tolkningar och relevanta kriterier bör sammanställas så snart som möjligt.

Ändringsförslag 4**Förslaget till rådets förordning, artikel 4 – ny punkt efter punkt 24**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<u>"Auktionsinrättning": Den fysiska eller juridiska person som är registrerad och har tillstånd att driva en auktionsinrättning där fisk säljs genom budgivning eller genom direktförsäljning till registrerade köpare.</u>

Motivering

ReK noterar att det inte finns någon definition av "auktionsinrättning", trots att det enligt artikel 52 krävs att vissa bestånd först säljs på en auktionsinrättning. "Auktion" bör inte begränsas till "budgivning" i denna förordning.

Ändringsförslag 5**Förslaget till rådets förordning, artikel 4 – ny punkt efter punkt 24**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	<u>"Fritidsfiske": Fiske som inte bedrivs i kommersiellt syfte och inte kräver licens, och som bedrivs i stor skala från fartyg utan licens eller fartyg på öppet hav, vilka fångar fisk från bestånd som omfattas av fleråriga planer.</u>

Motivering

Artikel 47 avser "fritidsfiske". Artikeln kanske kommer att omarbetas av kommissionen, men ReK föreslår denna definition av "fritidsfiske" i syfte att förtydliga det nuvarande förslaget.

Icke-kommersiellt fritidsfiske omfattar emellertid vanligtvis allt slags fiske i marint vatten, däribland sportfiske, fritidsfiske och fisketurneringar som genomförs från ett fartyg som inte omfattas av kravet på en EU-fiskelicens i enlighet med kommissionens förordning (EG) nr 1281/2005 av den 3 augusti 2005.

Ändringsförslag 6**Förslaget till rådets förordning, artikel 5.6**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>6. En förutsättning för att få utbetalt stöd från Europeiska fiskerifonden enligt rådets förordning (EG) nr 1198/2006 och gemenskapens ekonomiska stöd till de åtgärder som avses i artikel 8 a i rådets förordning (EG) nr 861/2006 är att medlemsstaterna fullgör sina skyldigheter att säkerställa efterlevnad och tillsyn av bestämmelserna om bevarande, kontroll, inspektion och tillsyn i den gemensamma fiskeripolitiken som berör, eller inverkar på effektiviteten av de finansierade åtgärderna, och att för detta ändamål använda och upprätthålla ett effektivt system för inspektion, övervakning och tillsyn.</p>	<p>~~6. En förutsättning för att få utbetalt stöd från Europeiska fiskerifonden enligt rådets förordning (EG) nr 1198/2006 och gemenskapens ekonomiska stöd till de åtgärder som avses i artikel 8 a i rådets förordning (EG) nr 861/2006 är att medlemsstaterna fullgör sina skyldigheter att säkerställa efterlevnad och tillsyn av bestämmelserna om bevarande, kontroll, inspektion och tillsyn i den gemensamma fiskeripolitiken som berör, eller inverkar på effektiviteten av de finansierade åtgärderna, och att för detta ändamål använda och upprätthålla ett effektivt system för inspektion, övervakning och tillsyn.~~</p>

Motivering

ReK anser att bättre lagstiftning både är en fråga om incitament och påföljder. Om bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken inte efterlevs bör påföljderna vara proportionerliga, och endast allvarliga fall av underlåtenhet bör behandlas på lämplig juridisk nivå. Det är inte acceptabelt att göra utbetalningen av medel ur EFF beroende av skyldigheten att till fullo uppfylla kontrollbestämmelserna. Denna punkt skapar stor rättsosäkerhet. (Se artikel 95.)

Ändringsförslag 7**Förslaget till rådets förordning, artikel 9.1**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Medlemsstaterna ska använda ett satellitbaserat fartygsövervakningssystem för att på ett effektivt sätt kunna övervaka den fiskeverksamhet som fiskefartyg som för deras flagg bedriver oavsett var de befinner sig samt fiskeverksamhet i deras vatten. Medlemsstaterna ska regelbundet övervaka att dessa uppgifter är korrekta och snabbt vidta åtgärder om uppgifter befinns vara felaktiga.</p>	<p>1. Medlemsstaterna ska använda ett satellitbaserat fartygsövervakningssystem <u>eller, där så är lämpligt, ett landbaserat övervakningssystem</u>, för att på ett effektivt sätt kunna övervaka den fiskeverksamhet som fiskefartyg som för deras flagg bedriver oavsett var de befinner sig samt fiskeverksamhet i deras vatten. Medlemsstaterna ska regelbundet övervaka att dessa uppgifter är korrekta och snabbt vidta åtgärder om uppgifter befinns vara felaktiga.</p>

Motivering

Se ändringsförslag 2.

Ändringsförslag 8**Förslaget till rådets förordning, artikel 10**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p><i>Artikel 10</i></p> <p>Automatiskt identifieringssystem</p> <p>1. Ett fiskefartyg vars största längd är 15 meter eller mer ska vara utrustat med och ha i drift ett automatiskt identifieringssystem som uppfyller de prestandanormer som har fastställts av Internationella sjöfartsorganisationen enligt kapitel V regel 19 sektion 2.4.5 i 1974 års SOLAS-konvention i gällande version.</p>	<p><i>Artikel 10</i></p> <p>~~Automatiskt identifieringssystem~~</p> <p>~~1. Ett fiskefartyg vars största längd är 15 meter eller mer ska vara utrustat med och ha i drift ett automatiskt identifieringssystem som uppfyller de prestandanormer som har fastställts av Internationella sjöfartsorganisationen enligt kapitel V regel 19 sektion 2.4.5 i 1974 års SOLAS-konvention i gällande version.~~</p>

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>2. Medlemsstaterna ska använda uppgifter från automatiska identifieringssystem för korskontroller mot andra tillgängliga uppgifter i enlighet med artiklarna 102 och 103. Medlemsstaterna ska därför se till att uppgifter från det automatiska identifieringssystemet om fiskefartyg som för deras flagg finns tillgängliga för deras nationella tillsynsmyndigheter. Medlemsstaterna ska regelbundet övervaka att dessa uppgifter är korrekta och snabbt vidta åtgärder om uppgifter befinns vara felaktiga.</p>	<p>~~2. Medlemsstaterna ska använda uppgifter från automatiska identifieringssystem för korskontroller mot andra tillgängliga uppgifter i enlighet med artiklarna 102 och 103. Medlemsstaterna ska därför se till att uppgifter från det automatiska identifieringssystemet om fiskefartyg som för deras flagg finns tillgängliga för deras nationella tillsynsmyndigheter. Medlemsstaterna ska regelbundet övervaka att dessa uppgifter är korrekta och snabbt vidta åtgärder om uppgifter befinns vara felaktiga.~~</p>

Motivering

Internationella sjöfartsorganisationens (IMO) internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (SOLAS) innehåller krav på att automatiska identifieringssystem anbringas ombord på fartyg på över 300 tons bruttodräktighet i internationell trafik, samt alla passagerarfartyg, oberoende av storlek.

40 000 fartyg över hela världen är nu utrustade med det automatiserade identifieringssystemet AIS för en säkrare navigering och ökad säkerhet inom den internationella sjötransportsektorn. Att utrusta alla fiskefartyg vars längd överstiger 15 meter med AIS skulle utan tvivel innebära att systemet blir överbelastat, vilket i sin tur skulle underminera sjöfartsskyddets effektivitet.

Ändringsförslag 9

Förslaget till rådets förordning, artikel 14.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Utan att det påverkar tillämpningen av särskilda bestämmelser ska befälhavare på fiskefartyg från gemenskapen som har en största längd på 10 meter eller mer föra loggbok, i vilken de ska ange alla fångstmängder över 15 kg i levande vikt som finns ombord av varje art, datum och geografiskt område, uttryckt med hänvisning till ett delområde och en sektion eller delsektion, eller i tillämpliga fall statistisk rektangel, där fångstbegränsningar gäller i enlighet med gemenskapslagstiftningen för dessa fångster och vilken typ av fiskeredskap som använts. De mängder av varje art som har kastats överbord ska också registreras i loggboken. Befälhavaren ansvarar för att uppgifterna i loggboken är korrekta.</p>	<p>1. Utan att det påverkar tillämpningen av särskilda bestämmelser ska befälhavare på fiskefartyg från gemenskapen som har en största längd på 10 meter eller mer föra loggbok <u>i pappersform</u>, i vilken de ska ange alla fångstmängder över ~~15~~<u>50</u> kg i levande vikt som finns ombord av varje art, datum och geografiskt område, uttryckt med hänvisning till ett delområde och en sektion eller delsektion, eller i tillämpliga fall statistisk rektangel, där fångstbegränsningar gäller i enlighet med gemenskapslagstiftningen för dessa fångster och vilken typ av fiskeredskap som använts. <u>De mängder av varje art som har kastats överbord ska också registreras i loggboken. Beräknade mängder av varje art som har kastats överbord kan registreras i loggboken i uppskattningssyfte.</u> Befälhavaren ansvarar för att uppgifterna i loggboken är korrekta.</p>

Motivering

ReK anser att det är nödvändigt för den rättsliga klarheten att "i pappersform" läggs till, med tanke på den föreslagna ändringen i artikel 15.

Kommittén anser att de kvantitativa begränsningarna i denna artikel innebär en ny och exceptionell uppgift för fiskefartygens befälhavare som, med avseende på registreringen av utkast, inte har något att göra med utnyttjandet av fiskemöjligheterna. I rådets förordning (EEG) nr 2847/93 anges att "De mängder som kastats överbord kan registreras i uppskattningssyfte". ReK rekommenderar att denna text används.

Ändringsförslag 10**Förslaget till rådets förordning, artikel 14.3**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3. Uppskattningar av kvantiteter i kg av fisk ombord som förs in i loggboken får inte avvika med mer än 5 % från den kvantitet fisk som fartyget har ombord.	3. Uppskattningar av kvantiteter i kg av fisk ombord <u>av arter för vilka en total tillåten fångstmängd och kvoter har fastställts</u> som förs in i loggboken får inte avvika med mer än <u>12</u> % från den kvantitet fisk som fartyget har ombord.

Motivering

Kommittén noterar att den angivna avvikelser är godtycklig och att det inte finns någon vetenskaplig grund. Vid praktiska tester genomförda av konsultföretaget MRAG ombord på fiskefartyg har resultaten visat stora skillnader med få korrelationsfaktorer. Om en enda siffra ska fastställas ska den vara effektiv och stå i rimlig proportion till övervakningskraven. ReK anser att den föreslagna marginalen är svår att genomföra i praktiken. En kompromiss mellan det nuvarande systemet och marginalen för återhämtningsbestånd bör användas. Förordningen bör endast gälla TAC-arter.

Ändringsförslag 11**Förslaget till rådets förordning, artikel 15.1 och 15.2**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 15</i> Elektronisk registrering och överföring av loggboksuppgifter	<i>Artikel 15</i> Elektronisk registrering och överföring av loggboksuppgifter
1. Befälhavare på gemenskapens fiskefartyg med en största längd på 10 meter eller mer ska registrera uppgifter i fiskeloggboken på elektronisk väg och överföra dem till flaggmedlemsstatens behöriga myndighet på elektronisk väg minst en gång om dagen. 2. Punkt 1 ska gälla de av gemenskapens fiskefartyg vilkas längd överstiger 15 meter och vilkas största längd är högst 24 meter från och med den 1 juli 2011 och de av gemenskapens fiskefartyg vilkas längd är 10 meter eller mer och vilkas största längd är högst 15 meter från och med den 1 januari 2012. Gemenskapsfartyg vilkas största längd är högst 15 meter får undantas från punkt 1 om de a) endast är verksamma i flaggmedlemsstatens territori- alvatten, eller b) aldrig tillbringar mer än 24 timmar till havs räknat från avfärden till återkomsten till hamnen.	1. Befälhavare på gemenskapens fiskefartyg med en största längd på ~~10~~ 15 meter eller mer ska registrera uppgifter i fiskeloggboken på elektronisk väg och överföra dem till flaggmedlemsstatens behöriga myndighet på elektronisk väg minst en gång om dagen. ~~2. Punkt 1 ska gälla de av gemenskapens fiskefartyg vilkas längd överstiger 15 meter och vilkas största längd är högst 24 meter från och med den 1 juli 2011 och de av gemenskapens fiskefartyg vilkas längd är 10 meter eller mer och vilkas största längd är högst 15 meter från och med den 1 januari 2012. Gemenskapsfartyg vilkas största längd är högst 15 meter får undantas från punkt 1 om de~~ a) endast är verksamma i flaggmedlemsstatens territori- alvatten, eller b) aldrig tillbringar mer än 24 timmar till havs räknat från avfärden till återkomsten till hamnen.

Motivering

Kommittén anser att fiskefartyg med en total längd på mellan 10 och 15 meter inte är tillräckligt stora för en säker och kostnadseffektiv användning av elektroniska fiskeloggböcker.

Ändringsförslag 12**Förslaget till rådets förordning, artikel 17.1**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Utan att det påverkar tillämpningen av särskilda bestämmelser i de fleråriga planerna ska befälhavare på gemenskapens fiskefartyg eller deras företrädare minst fyra timmar innan fartyget beräknas anlöpa hamn, om de behöriga myndigheterna inte har lämnat tillstånd till tidigare ankomst, lämna följande uppgifter till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat vars hamnar eller landningsplatser de vill använda:</p> <p>a) Fartygets identitet.</p> <p>b) Namnet på den utsedda destinationshamnen och syftet med anlöpet, t.ex. landning, omlastning, tillgång till tjänster.</p> <p>c) Fisketillstånd eller i förekommande fall tillstånd att stödja fiskeverksamhet eller lasta om fiskeriprodukter.</p> <p>d) Datum för fiskeresan och de områden där fångsterna gjordes.</p> <p>e) Beräknad ankomstdag och ankomsttid till hamn.</p> <p>f) Mängder för varje art som finns ombord, inklusive nollfångster.</p> <p>g) Vilka mängder av varje art som ska landas eller omlastas.</p>	<p>1. Utan att det påverkar tillämpningen av särskilda bestämmelser i de fleråriga planerna ska befälhavare på gemenskapens fiskefartyg <u>med en total längd på minst 15 meter</u> eller deras företrädare minst fyra timmar innan fartyget beräknas anlöpa hamn, om de behöriga myndigheterna inte har lämnat tillstånd till tidigare ankomst, lämna följande uppgifter till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat vars hamnar eller landningsplatser de vill använda:</p> <p>a) Fartygets identitet</p> <p>b) Namnet på den utsedda destinationshamnen och syftet med anlöpet, t.ex. landning, omlastning, tillgång till tjänster.</p> <p>c) Fisketillstånd eller i förekommande fall tillstånd att stödja fiskeverksamhet eller lasta om fiskeriprodukter.</p> <p>d) Datum för fiskeresan och de områden där fångsterna gjordes.</p> <p>e) Beräknad ankomstdag och ankomsttid till hamn.</p> <p>f) Mängder för varje art som finns ombord, ~~inklusive nollfångster.~~</p> <p>g) Vilka mängder av varje art som ska landas eller omlastas.</p>

Motivering

Kommittén anser att fiskefartyg med en total längd på högst 15 meter inte är tillräckligt stora för att det av säkerhetsskäl ska krävas en förhandsanmälan fyra timmar innan fartyget anlöper hamn. Kravet att rapportera den fångst man inte har fått är obegripligt.

Ändringsförslag 13**Förslaget till rådets förordning, artikel 21.2**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>2. Utan att det påverkar tillämpningen av särskilda bestämmelser i de fleråriga planerna ska befälhavare eller deras ombud på gemenskapens fiskefartyg vars största längd är 10 meter eller mer översända uppgifterna i landningsdeklarationen till de behöriga myndigheterna i flaggmedlemsstaten på elektronisk väg inom två timmar efter det att landningen har fullbordats.</p>	<p>2. Utan att det påverkar tillämpningen av särskilda bestämmelser i de fleråriga planerna ska befälhavare eller deras ombud på gemenskapens fiskefartyg vars största längd är 10 meter eller mer översända uppgifterna i landningsdeklarationen till de behöriga myndigheterna i flaggmedlemsstaten på elektronisk väg <u>om längden överskrider 15 meter, annars i pappersformat</u>, inom ~~två~~ 48 timmar efter det att landningen har fullbordats.</p>

Motivering

Kommittén noterar att fartygets befälhavare måste bekräfta att uppgifterna i landningsdeklarationen är korrekta, vilket kräver att fångsten sorteras och vägs. Det är ett kostsamt krav som kan få stora kostnadskonsekvenser för landningshamnar utan auktionsmöjligheter och framför allt för mindre fartyg i perifera kustregioner. I artikel 8 i rådets förordning (EEG) No 2847/93 fastställs en tidsfrist på 48 timmar. ReK rekommenderar att denna text används.

Ändringsförslag 14**Förslaget till rådets förordning, artikel 23.3**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3. Alla fångster ur ett kvoterat bestånd eller en kvoterad grupp av bestånd som tas av gemenskapens fiskefartyg ska avräknas från den kvot som tilldelats flaggmedlemsstaten för gällande bestånd eller grupp av bestånd, oberoende av landningsplatsen.	3. Alla ~~fångster~~ <u>landningar</u> ur ett kvoterat bestånd eller en kvoterad grupp av bestånd som tas av gemenskapens fiskefartyg ska avräknas från den kvot som tilldelats flaggmedlemsstaten för gällande bestånd eller grupp av bestånd, oberoende av landningsplatsen.

Motivering

ReK noterar att nationella kvoter visserligen beräknas med utgångspunkt i den totala tillåtna fångstmängden (TAC), men att mängden nu och även fortsättningsvis bör beräknas på landningsplatsen och vid första försäljningen. Utkast bör inte avräknas från den nationella kvoten.

Ändringsförslag 15**Förslaget till rådets förordning, artikel 31.1**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Medlemsstaternas myndigheter ska officiellt godkänna att nya motorer, utbytesmotorer och motorer som har modifierats tekniskt inte kan producera större effekt än den som anges i motorcertifikatet. Sådana godkännanden ska endast utfärdas om motorn inte kan producera större effekt än den angivna.	1. <u>Med undantag av båtar vars längd överstiger 10 meter och som endast använder fasta redskap ska</u> ~~Medlemsstaternas myndigheter ska~~ officiellt godkänna att nya motorer, utbytesmotorer och motorer som har modifierats tekniskt inte kan producera större effekt än den som anges i motorcertifikatet. Sådana godkännanden ska endast utfärdas om motorn inte kan producera större effekt än den angivna.

Motivering

Det är inte lämpligt att certifiera motorstyrkan i fiskebåtar som mestadels används för småskaligt kustfiske. Därför bör båtar som är mindre än 10 meter långa och som endast använder fasta redskap undantas från det kravet. Den specifikation som tillhandahålls av motortillverkaren bör anses vara tillräcklig. Det är bara i fråga om trålfiske som motorstyrkan är av avgörande betydelse för möjligheterna att bedriva effektivt fiske.

Ändringsförslag 16**Förslaget till rådets förordning, artikel 37.2, första delen**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. I fiskevatten där det är tillåtet att ha fler än två slags fiskeredskap ombord ska det redskap som inte används stuvras undan så att det inte kan användas utan vidare i enlighet med följande regler:	2. I fiskevatten där det är tillåtet att ha ~~fler än~~ två slags fiskeredskap <u>eller fler</u> ombord ska det redskap som inte används stuvras undan så att det inte kan användas utan vidare i enlighet med följande regler:

Motivering

ReK misstänker ett fel i förslaget. Redskap som inte används ska stuvras undan.

Ändringsförslag 17**Förslaget till rådets förordning, artikel 40.1 och 40.2**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 40	Artikel 40
Genomsegling av ett marint skyddat område	Genomsegling av ett marint skyddat område
<p>1. Alla fiskefartyg har rätt att segla genom ett marint skyddat område under förutsättning att</p> <p>a) alla redskap som medförs ombord är surrade och stuvade under genomseglingen, och</p> <p>b) hastigheten under genomseglingen inte understiger sex knop.</p> <p>2. Befälhavare på gemenskapens fiskefartyg som har för avsikt att segla genom ett marint skyddat område ska lämna följande uppgifter till flaggmedlemsstatens och kustmedlemsstatens myndigheter i form av en anmälan om genomsegling:</p> <p>a) Fartygets namn, distriktsbeteckning, radioanropssignal och befälhavarens namn.</p> <p>b) De geografiska koordinaterna för fartygets position.</p> <p>c) Datum och klockslag för varje insegling i ett marint skyddat område.</p> <p>d) Datum och klockslag för varje utsegling ur ett marint skyddat område.</p>	<p>1. Alla fiskefartyg <u>som inte annars har tillstånd att fiska inom området</u> har rätt att segla genom ett marint skyddat område under förutsättning att</p> <p>a) alla redskap som medförs ombord är surrade och stuvade under genomseglingen, och</p> <p>~~b) hastigheten under genomseglingen inte understiger sex knop.~~</p> <p>2. Befälhavare på gemenskapens fiskefartyg som har för avsikt att segla genom, <u>eller som har tillstånd att fiska i</u> ett marint skyddat område ska lämna följande uppgifter till flaggmedlemsstatens och kustmedlemsstatens myndigheter i form av en anmälan om genomsegling:</p> <p>a) Fartygets namn, distriktsbeteckning, radioanropssignal och befälhavarens namn.</p> <p>b) De geografiska koordinaterna för fartygets position.</p> <p>c) Datum och klockslag för varje insegling i ett marint skyddat område.</p> <p>d) Datum och klockslag för varje utsegling ur ett marint skyddat område.</p>

Motivering

Kommittén är oroad över de marint skyddade områdenas rättsliga ställning i enlighet med definitionen i artikel 4 och förslaget i artiklarna 39 och 40. Marint skyddade områden skulle enligt förslaget ha samma status som en "no-take-zone". En "transitbestämmelse" bör gälla enbart de fartyg som inte har tillstånd enligt artikel 7c. Kommittén ifrågasätter kraven på övervakning i artikel 39 och bestämmelserna i artiklarna 4 och 40, och föreslår därför en ändring.

Ändringsförslag 18**Förslaget till rådets förordning, artikel 41.1**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Befälhavare på fiskefartyg ska registrera alla utkast över 15 kg omräknat i levande vikt och utan dröjsmål översända dessa uppgifter till de behöriga myndigheterna på elektronisk väg.</p>	<p>1. Befälhavare på fiskefartyg ~~ska~~ <u>kan i loggboken i uppskattningssyfte</u> registrera alla utkast över 15 kg omräknat i levande vikt och utan dröjsmål översända dessa uppgifter till de behöriga myndigheterna på elektronisk väg <u>beräknade mängder av varje art som har kastats överbord.</u></p>

Motivering

I rådets förordning (EEG) nr 2847/93 anges att "De mängder som kastats överbord kan registreras i uppskattningssyfte". ReK rekommenderar att den ändrade texten används. Det vore orimligt att kräva registrering av alla utkast över 15 kg och rapportering till behörig myndighet. ReK anser att fångst som inte kan användas bör kastas överbord utan dröjsmål för att ge fisken maximala överlevnadschanser.

Ändringsförslag 19

Förslaget till rådets förordning, artikel 47

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>Artikel 47</p> <p>Fritidsfiske</p> <p>1. För att fritidsfiske på ett fartyg i gemenskapens vatten ska få bedrivas efter ett bestånd som omfattas av en flerårig plan fordras tillstånd för fartyget utfärdat av flaggmedlemsstaten.</p> <p>2. Flaggmedlemsstaten ska registrera fångster från fritidsfiske efter bestånd som omfattas av en flerårig plan.</p> <p>3. Fångster från fritidsfiske efter arter som omfattas av en flerårig plan ska avräknas från flaggmedlemsstatens motsvarande kvoter. De berörda medlemsstaterna ska fastställa en andel av dessa kvoter som uteslutande ska användas för fritidsfiske.</p> <p>4. Saluföring av fångster från fritidsfiske är förbjuden, såvida den inte sker i filantropiskt syfte.</p>	<p>Artikel 47</p> <p>Fritidsfiske</p> <p>1. För att fritidsfiske på ett fartyg <u>utan licens</u> i gemenskapens vatten ska få bedrivas efter ett bestånd som omfattas av en flerårig plan fordras tillstånd för fartyget utfärdat av flaggmedlemsstaten.</p> <p>2. Flaggmedlemsstaten ska registrera fångster från fritidsfiske efter bestånd som omfattas av en flerårig plan.</p> <p>~~3. Fångster från fritidsfiske efter arter som omfattas av en flerårig plan ska avräknas från flaggmedlemsstatens motsvarande kvoter. De berörda medlemsstaterna ska fastställa en andel av dessa kvoter som uteslutande ska användas för fritidsfiske.~~</p> <p>~~4. Saluföring av fångster från fritidsfiske är förbjuden, såvida den inte sker i filantropiskt syfte.~~</p>

Motivering

ReK föreslår en definition av fritidsfiske i artikel 4.27. Ändringsförslaget klargör situationen med avseende på licens och tillstånd.

Som påpekats i punkt 26 i de politiska rekommendationerna kan sådant fiske, om det inte regleras, utgöra en fara för fiskbestånd som omfattas av återhämtningsplaner, t.ex. genom yrkesmässig fisketurism, eller fiske under perioder då kommersiellt fiske inte är tillåtet. Genom att artikel 47.3 och 47.4 stryks säkerställs att förordningen blir proportionerlig och inte överdrivet strikt.

Ändringsförslag 20

Förslaget till rådets förordning, artikel 52.2–3

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>2. Andra fiskeriprodukter får endast säljas via auktion eller till organ eller personer som auktoriserats av medlemsstaterna.</p> <p>3. Köparen av fiskeriprodukter från ett fiskefartyg vid första försäljningen ska vara registrerad hos myndigheterna i den medlemsstat där den första försäljningen äger rum. Alla köpare ska registreras i nationella databaser och identifieras med sina momsregistreringsnummer.</p>	<p>~~2. Andra fiskeriprodukter får endast säljas via auktion eller till organ eller personer som auktoriserats av medlemsstaterna.~~</p> <p>3. Köparen av fiskeriprodukter från ett fiskefartyg vid första försäljningen ska vara registrerad hos myndigheterna i den medlemsstat där den första försäljningen äger rum. Alla köpare ska registreras i nationella databaser och identifieras med sina <u>registreringsnummer eller</u> momsregistreringsnummer.</p>

Motivering

ReK menar att momsregistreringsnummer inte alltid är relevanta. Registreringsnummer utfärdas emellertid alltid av medlemsstaterna.

Ändringsförslag 21**Förslaget till rådets förordning, artikel 53.1**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Alla registrerade köpare av fiskeri- och vattenbruksprodukter ska se till att alla mottagna partier vägs på vågar som är godkända av de behöriga myndigheterna. Vägningen skall göras innan fisken sorteras, bereds, förvaras och transporteras från landningsplatsen eller säljs på nytt.	1. Alla registrerade köpare av fiskeri- och vattenbruksprodukter ska se till att <u>representativa prover av</u> alla mottagna partier vägs på vågar som är godkända av de behöriga myndigheterna. Vägningen skall göras ~~innan~~ <u>när</u> fisken sorteras, <u>men innan den</u> bereds, förvaras och transporteras från landningsplatsen eller säljs på nytt.

Motivering

ReK hyser oro för att onödig hantering och försening i samband med att varje låda fisk vägs kan påverka fiskens kvalitet negativt.

Ändringsförslag 22**Förslaget till rådets förordning, artikel 53.3**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
3. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna tillåta att färsk fisk vägs efter transport från landningsplatsen, under förutsättning att fisken inte kunde vägas i samband med landningen och att den transporteras till en destination på medlemsstatens territorium som inte ligger mer än 20 kilometer från landningsplatsen.	3. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna tillåta att färsk fisk vägs efter transport från landningsplatsen, under förutsättning att fisken inte kunde vägas i samband med landningen och att den transporteras till en destination på medlemsstatens territorium som inte ligger mer än ~~20~~ <u>100</u> kilometer från landningsplatsen.

Motivering

ReK anser att det finns en risk för att kommissionen föreslår onödigt stränga krav på näringen, vilket kan påverka efterlevnadskulturen negativt.

Ändringsförslag 23**Förslaget till rådets förordning, artikel 54.1**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Registrerade köpare, registrerade auktioner eller andra organ eller personer som ansvarar för den första försäljningen av fiskeriprodukter som landas i en medlemsstat ska inom två timmar efter den första försäljningen på elektronisk väg översända en avräkningsnota till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat på vars territorium den första försäljningen äger rum. Om denna medlemsstat inte är flaggstaten för det fartyg som landade fisken ska den se till att en kopia av avräkningsnotan översänds till de behöriga myndigheterna i flaggmedlemsstaten när den relevanta informationen erhålls. Dessa köpare, auktioner, organ eller personer ansvarar för att avräkningsnotan är korrekt.	1. Registrerade köpare, registrerade auktioner eller andra organ eller personer som ansvarar för den första försäljningen av fiskeriprodukter som landas i en medlemsstat ska inom ~~två~~ <u>48</u> timmar efter den första försäljningen på elektronisk väg översända en avräkningsnota till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat på vars territorium den första försäljningen äger rum. Om denna medlemsstat inte är flaggstaten för det fartyg som landade fisken ska den se till att en kopia av avräkningsnotan översänds till de behöriga myndigheterna i flaggmedlemsstaten när den relevanta informationen erhålls. Dessa köpare, auktioner, organ eller personer ansvarar för att avräkningsnotan är korrekt.

Motivering

Att saluföra fisk kräver att man är uppmärksam på kvaliteten, och leveranstiden till kund bör därför vara så kort som möjligt. ReK anser inte att det är praktiskt genomförbart att minska tiden från den första försäljningen till inlämningen av avräkningsnotan till myndigheterna från 48 timmar till 2 timmar.

Ändringsförslag 24**Förslaget till rådets förordning, artikel 82.2 och 82.3**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>2. För alla allvarliga överträdelse vilkas allvar inte kan kopplas till värdet av de fiskeriprodukter som erhållits genom överträdelsen ska medlemsstaterna dessutom se till att en fysisk person som har gjort sig skyldig till eller en juridisk person som har ställts till ansvar för en allvarlig överträdelse ska kunna bli föremål för en straffavgift om minst 5 000 euro och högst 300 000 euro för varje allvarlig överträdelse. Flaggmödesstaten ska omedelbart meddelas om de påföljder som tillgripits.</p> <p>3. Vid upprepade allvarliga överträdelse inom en femårsperiod ska medlemsstaterna påföra en straffavgift om minst 10 000 euro och högst 600 000 euro.</p>	<p>2. För alla allvarliga överträdelse vilkas allvar inte kan kopplas till värdet av de fiskeriprodukter som erhållits genom överträdelsen ska medlemsstaterna dessutom se till att en fysisk person som har gjort sig skyldig till eller en juridisk person som har ställts till ansvar för en allvarlig överträdelse ska kunna bli föremål för en straffavgift om ~~minst 5 000 euro och~~ högst 300 000 euro för varje allvarlig överträdelse. Flaggmödesstaten ska omedelbart meddelas om de påföljder som tillgripits.</p> <p>3. Vid upprepade allvarliga överträdelse inom ~~en femårsperiod ett år~~ ska medlemsstaterna påföra en straffavgift om ~~minst 10 000 euro och~~ högst 600 000 euro.</p>

Motivering

ReK anser att de rättsvårdande myndigheterna i de olika medlemsstaterna själva ska fastställa straffavgifter under den maximala. I den engelska språkversionen är orden "at least" överflödiga i kombination med ordet "maximum". ReK noterar att tidsperioden i artikel 76 är ett år, och bör därför för enhetlighetens skull vara densamma här.

Ändringsförslag 25**Förslaget till rådets förordning, artikel 99**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p><i>Artikel 99</i></p> <p>Förbud mot överföring av kvoter</p> <p>Kommissionen får förvägra en medlemsstat att överföra kvoter av bestånd till nästkommande år i enlighet med artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 847/96 av den 6 maj 1996 om att införa ytterligare villkor för förvaltning av totala tillåtna fångstmängder (TAC) och kvoter om</p> <p>a) den berörda medlemsstaten har överskridit den kvot som ska överföras under något av de omedelbart föregående två åren, eller</p> <p>b) kvoten avser ett bestånd som omfattas av en flerårig plan eller fångas i samband med ett bestånd som omfattas av en flerårig plan och denna kvot eller kvoter för bestånd som omfattas av en flerårig plan i samband med vilka beståndet fångas har överskridits av denna medlemsstats flotta under något av de omedelbart föregående fem åren, eller</p> <p>c) den berörda medlemsstaten inte vidtar lämpliga åtgärder för att se till att fiskemöjligheterna för de berörda bestånden förvaltas väl, i synnerhet genom att inte använda ett sådant datoriserat system för datavalidering som avses i artikel 102 eller genom att inte använda de system som tillhandahåller data för detta valideringssystem i tillräcklig omfattning.</p>	<p><i>Artikel 99</i></p> <p>Förbud mot överföring av kvoter</p> <p>~~Kommissionen får förvägra en medlemsstat att överföra kvoter av bestånd till nästkommande år i enlighet med artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 847/96 av den 6 maj 1996 om att införa ytterligare villkor för förvaltning av totala tillåtna fångstmängder (TAC) och kvoter om~~</p> <p>a) ~~den berörda medlemsstaten har överskridit den kvot som ska överföras under något av de omedelbart föregående två åren, eller~~</p> <p>b) ~~kvoten avser ett bestånd som omfattas av en flerårig plan eller fångas i samband med ett bestånd som omfattas av en flerårig plan och denna kvot eller kvoter för bestånd som omfattas av en flerårig plan i samband med vilka beståndet fångas har överskridits av denna medlemsstats flotta under något av de omedelbart föregående fem åren, eller~~</p> <p>e) ~~den berörda medlemsstaten inte vidtar lämpliga åtgärder för att se till att fiskemöjligheterna för de berörda bestånden förvaltas väl, i synnerhet genom att inte använda ett sådant datoriserat system för datavalidering som avses i artikel 102 eller genom att inte använda de system som tillhandahåller data för detta valideringssystem i tillräcklig omfattning.~~</p>

Motivering

ReK anser inte att förbud mot överföring av kvoter ska användas som bestraffning. Det finns en risk för att kommissionen ensidigt skulle kunna ändra den relativa stabiliteten i fråga om fångstmängder (TAC) och kvoter bland medlemsstaterna.

Ändringsförslag 26**Förslaget till rådets förordning, artikel 100**

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<i>Artikel 100</i>	~~Artikel 100~~
Förbud mot utbyte av kvoter	Förbud mot utbyte av kvoter
Kommissionen får förbjuda utbyte av kvoter i enlighet med artikel 20.5 i förordning (EG) nr 2371/2002	~~Kommissionen får förbjuda utbyte av kvoter i enlighet med artikel 20.5 i förordning (EG) nr 2371/2002~~
a) för kvoter som har överskridits med mer än 10 % av de kvoter som en av de berörda medlemsstaterna hade tillgång till under något av de omedelbart föregående två åren, eller	~~a) för kvoter som har överskridits med mer än 10 % av de kvoter som en av de berörda medlemsstaterna hade tillgång till under något av de omedelbart föregående två åren, eller~~
b) om den berörda medlemsstaten inte vidtar lämpliga åtgärder för att se till att fiskemöjligheterna för de berörda bestånden förvaltas väl, i synnerhet genom att inte använda ett sådant datoriserat system för datavalidering som avses i artikel 102 eller genom att inte använda de system som tillhandahåller data för detta valideringssystem i tillräcklig omfattning.	~~b) om den berörda medlemsstaten inte vidtar lämpliga åtgärder för att se till att fiskemöjligheterna för de berörda bestånden förvaltas väl, i synnerhet genom att inte använda ett sådant datoriserat system för datavalidering som avses i artikel 102 eller genom att inte använda de system som tillhandahåller data för detta valideringssystem i tillräcklig omfattning.~~

Motivering

ReK anser inte att förbud mot utbyte av kvoter ska användas som bestraffning. Det finns en risk för att kommissionen ensidigt skulle kunna ändra den relativa stabiliteten i fråga om fångstmängder (TAC) och kvoter bland medlemsstaterna.

Bryssel den 18 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

Yttrande från Regionkommittén om ”ickediskriminering, lika möjligheter och genomförande av principen om likabehandling”

(2009/C 211/12)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Regionkommittén stöder kommissionens förnyade åtagande att lägga fram nya förslag om hur man ska genomföra principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Kommittén ställer sig bakom principen att diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning inte har någon plats i ett upplyst samhälle som respekterar de grundläggande rättigheterna.
- ReK anser att integrering av ett ickediskrimineringsperspektiv och individens välbefinnande är viktiga prioriteringar för att främja ett Europa som i allt större utsträckning präglas av mångfald till följd av EU:s utvidgningsprocess, migration, demografiska förändringar såsom en åldrande befolkning, och nya familjetrender.
- En förutsättning för att integrera lika möjligheter är att man verkligen låter de lokala och regionala myndigheterna medverka. De är de största tjänsteleverantörerna (särskilt på områdena folkhälsa, social trygghet och utbildning) och spelar en central roll när det gäller att samla in och tillhandahålla information om nya behov hos sårbara befolkningsgrupper.
- ReK framhåller vikten av det inom varje regional förvaltning inrättas en instans för lika rättigheter och likabehandling som ska övervaka den praktiska tillämpningen av principen om likabehandling inom alla regionala åtgärder som medfinansieras av EU.

Föredragande: Claudette Abela Baldacchino (MT–PSE), biträdande borgmästare, kommunfullmäktige i Qrendi

Referensdokument

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Ickediskriminering och lika möjligheter: Ett förnyat engagemang

KOM(2008) 420 slutlig

Förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning

KOM(2008) 426 slutlig

I. REGIONKOMMITTÉNS POLITISKA REKOMMENDATIONER

1. Regionkommittén stöder kommissionens förnyade åtagande att lägga fram nya förslag om hur man ska genomföra principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning. Kommittén ställer sig bakom principen att diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning inte har någon plats i ett upplyst samhälle som respekterar de grundläggande rättigheterna.

2. ReK anser att integrering av ett ickediskrimineringsperspektiv och individens välbefinnande är viktiga prioriteringar för att främja ett Europa som i allt större utsträckning präglas av mångfald till följd av EU:s utvidgningsprocess, migration, demografiska förändringar såsom en åldrande befolkning, och nya familjetrender.

3. Trots att stora framsteg har gjorts när det gäller att bekämpa diskriminering grundad på kön, funktionshinder och ras under det senaste årtiondet, behöver diskrimineringskyddet utvidgas på alla de områden som tas upp i artikel 13.

4. Regionkommittén ställer sig positiv till kommissionens förnyade åtagande beträffande likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, etniskt ursprung, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning och betonar att det måste ske med utgångspunkt i erkännande av och respekt för gemensamma europeiska grundläggande värden.

5. Kommittén påpekar att man måste undersöka om integrering av ett ickediskrimineringsperspektiv kan ske genom lagstiftning som tar rimlig hänsyn till ickediskrimineringsaspekter i kombination med en gemensam anpassning av politik och förfaranden.

6. Regionkommittén påpekar att medvetandehöjande insatser och utbildning, i synnerhet utbildning om mångfald, utgör viktiga strategiska åtgärder som bidrar till att förbättra sociala relationer och social sammanhållning.

7. Regionkommittén är medveten om den centrala roll medierna spelar när det gäller att främja en objektiv debatt och rapportering om mångfald och betonar mediernas ansvar när det gäller att främja social sammanhållning genom att lyfta fram mångfaldens positiva aspekter.

Relevans för de lokala och regionala myndigheterna och ReK

8. En förutsättning för att integrera lika möjligheter är att man verkligen låter de lokala och regionala myndigheterna medverka. De är de största tjänsteleverantörerna (särskilt på områdena folkhälsa, social trygghet och utbildning) och spelar en central roll när det gäller att samla in och tillhandahålla information om nya behov hos sårbara befolkningsgrupper.

9. ReK framhåller vikten av det inom varje regional förvaltning inrättas en instans för lika rättigheter och likabehandling som ska övervaka den praktiska tillämpningen av principen om likabehandling inom alla regionala åtgärder som medfinansieras av EU.

10. De lokala och regionala myndigheterna befinner sig närmast medborgarna och ansvarar för merparten av de sociala och ekonomiska aspekterna i deras vardag, och därför kan de i praktiken omsätta de värderingar och strukturer som anges i förslaget till direktiv.

11. Jämlikhet och icke-diskriminering kan enligt vår uppfattning endast integreras i samhället i stort genom gemensamma insatser tillsammans med det civila samhället och en integrationspolitik på samtliga myndighetsnivåer.

12. Effektiva och konkreta åtgärder för främjande av likabehandling måste vidtas och samordnas på alla offentliga förvaltningsnivåer. Kommittén anser att dialog genom medling är ett effektivt verktyg som skapar möjligheter för medborgare och institutioner att etablera nya sociala kontakter och därigenom förverkliga principen om likabehandling.

Subsidiaritet, proportionalitet och lagstiftning

13. Regionkommittén vill lyfta fram den centrala roll som lokal och regional decentralisering och subsidiaritet spelar för ett ökat deltagande och en effektivare medverkan av medborgarna, framför allt med avseende på dem som skulle kunna diskrimineras vid utvecklingen och tillämpningen av olika politiska åtgärder och program.

14. Vi betonar hur viktigt det är att principen om proportionalitet följs vad gäller rättsliga medel och efterlevnadsbestämmelser, exempelvis gränser för sanktioner och bevisbördor.

15. ReK påpekar att direktivets tillämpningsområde när det gäller diskriminering på grund av ålder inte är klart avgränsat i förslaget. En rad offentliga tjänster och rättigheter är åldersrelaterade. Ålder används ofta som ett objektiva kriterium, dels när det gäller lagstiftning, dels förvaltning. Lagar och administrativa bestämmelser kan med direktivets nuvarande ordalydelse eventuellt komma i konflikt med lagstiftningen och till och med vara olagliga.

16. Det finns behov av att minska de administrativa bördorna och ta hänsyn till vilka konsekvenser förslaget till direktiv får för de ekonomiska aktörerna, exempelvis de små och medelstora företagen, och även konsumenterna.

17. Vi noterar det faktum att man i förslaget till direktiv inte ifrågasätter den nationella behörigheten när det gäller att fastställa förhållandena mellan kyrka och stat eller liknande institutioner och organisationer samt utbildningsorganisation och innehåll, och inte heller när det gäller att lagstifta om erkännande av civilstånd eller familjerättslig ställning samt reproduktiva rättigheter, adoption och liknande.

Förbättra den rättsliga ramen

18. Regionkommittén är införstådd med att man bör överväga om det verkligen är nödvändigt att stärka EU:s antidiskrimineringslagstiftning i syfte att säkerställa likabehandling och skydd för alla dem som bor och/eller arbetar i Europa.

19. Vi noterar målsättningarna att i praktiken uppnå fullständig likabehandling av utsatta grupper inom utbildningssystem och sociala trygghetssystem samt när det gäller sociala förmåner och tillgången till varor och tjänster.

20. ReK anser att det är viktigt att stärka genomförandet av den lagstiftning som innebär förbud mot fysiska eller sexuella övergrepp och utnyttjanden, i de fall genomförandet är bristfälligt.

21. Det finns behov av solida rättsliga förfaranden för att skydda minoritetsgrupper från att utsättas för våld eller övergrepp till följd av deras utsatta ställning.

22. Regionkommittén påpekar att rättsligt skydd är grundläggande, men framhåller att förlikningslösningar är mer önskvärda, eftersom medlingsprocessen i sig fyller en pedagogisk och bemyndigande funktion för medborgarna och skapar

möjligheter för myndigheter och tillhandahållare av tjänster att förändra och förbättra sina förfaranden.

23. Vi vill uppmana kommissionen och alla andra ansvariga myndigheter att främja och stärka inte bara medling, framför allt social och kulturell medling på lokal och regional nivå, utan även främja interkulturell kompetens bland tjänsteleverantörer och deras anställda, främst inom offentlig sektor.

24. Människohandel och kommersiell exploatering av kvinnor och barn förekommer fortfarande i stor omfattning i många medlemsstater, och denna moderna form av mänskligt slaveri undergräver de gemensamma europeiska värdena och de grundläggande mänskliga rättigheterna.

25. Det finns behov av effektiva åtgärder för att motverka dessa förkastliga metoder, och vi anser att man bör stärka nuvarande lagstiftning och se till att den efterlevs mer effektivt samt mobilisera lämpliga insatser och metoder för att informera invandrarna, i synnerhet kvinnor och barn, om de bedrägerier och den exploatering som kan förekomma i samband med migration. Vi menar att man bör stärka nätverken genom gemensamma metoder och strategier på lokal och regional nivå, och rekommenderar att offren ges socialt bistånd, framför allt genom oberoende organisationer och sammanslutningar.

26. Regionkommittén vill påpeka att förbudet mot diskriminering enligt artikel 3 i förslaget till direktiv också ska gälla för personer inom den privata sektorn, och ser i det sammanhanget en risk för tolkningsproblem, varför detta begrepp måste definieras. Man bör också beakta att äganderätten och den därmed förbundna privaträttsliga autonomi är grundlagsskyddade i medlemsstaterna och på EU-nivå.

27. ReK understryker att man vid bedömningen av huruvida bördan blir orimligt stor också måste ta hänsyn till de olika behoven hos funktionshindrade, oavsett arten av deras fysiska, mentala, inlärningsrelaterade eller sensoriska funktionshinder och dess svårighetsgrad.

Stärka de strategiska verktygen

28. Antidiskrimineringslagstiftningen måste kombineras med strategiska verktyg som motverkar orättvis behandling, stereotyper och fördomar för att på ett effektivt sätt komma till rätta med komplexa, flerfaldiga diskrimineringsmönster.

29. Förslaget till direktiv bör betona en integrering av jämlikhetssträvandena och säkerställa att samtliga former av diskriminering beaktas när offentliga politiska strategier utarbetas, när deras konsekvenser analyseras och när man vill höja medvetenheten.

30. Jämlikhetsfrågor måste beaktas i samtliga planer, politiska strategier och program, och vi vill framhålla den relevans som integreringsverktygen har, framför allt samråden med och den direkta medverkan av samtliga aktörer och underrepresenterade grupper i samhället.

31. Den sociala dialogen både på EU-nivå och med icke-statliga organisationer och andra representativa organisationer är av grundläggande betydelse för att göra det lättare att få till stånd förändring, eftersom olika sociala verkligheter och lösningar kan identifieras genom delad kunskap och kompetens samt genom utbyte av goda erfarenheter.

32. Kommittén konstaterar att samarbete med Europarådets utskott för social sammanhållning kan bidra till att säkerställa en effektiv integrering av principen om likabehandling. Kommittén noterar det arbete som utförs av den befintliga arbetsgrupp som kommissionen inrättat och av Europarådet rörande interkulturell kompetens inom sociala tjänster.

33. Regionkommittén framhåller än en gång den vikt som lokala och regionala myndigheter fäster vid integration och betonar betydelsen av särskilda åtgärder för att säkerställa lika och rättvis tillgång till varor och tjänster för personer som riskerar att bli socialt marginaliserade.

34. Det bör ske en effektiv mobilisering av tillgängliga strukturfondsinstrument i syfte att stödja åtgärder som underlättar social inkludering och främja tillgången till arbetsmarknaden, till varor och tjänster samt möjligheterna att delta i samhället rent generellt.

35. Regionkommittén stöder informationskampanjer som syftar till att informera berörda aktörer om deras rättigheter och skyldigheter samt till att bekämpa diskriminering och trakasserier.

36. ReK noterar och ser positivt på att det i många medlemsstater finns tjänster som är tillgängliga för alla barn i syfte att informera och vägleda dem när det gäller deras rättigheter, och anser att denna typ av tjänster bör införas i samtliga medlemsstater. Samtidigt pekar kommittén på behovet av att också informera barn om förhållandet mellan rättigheter och skyldigheter.

37. Det krävs mer information om utsatta gruppers problem och behov; framför allt bör man uppmärksamma underåriga invandrare utan medföljande vuxen, människohandel, barnens rättigheter, låginkomsttagare, låglönehusåll samt diskriminering på grundval av religion/övertygelse och sexuell läggning.

38. Vi anser att insamling av uppgifter om likabehandling är av största vikt i syfte att ge en heltäckande förklaring till det aktuella läget när det gäller diskriminering, och vi stöder utvecklingen av gemensamma kriterier för uppgiftsinsamling och analys i syfte att få tillgång till tillförlitliga och jämförbara statistiska uppgifter och data utan onödig extra handläggning.

Ta fram ett målinriktat arbetssätt

39. Eftersom olika former av diskriminering skiljer sig kraftigt åt stöder ReK ett specifikt skraddarsytt sätt att hantera varje enskild form av diskriminering.

40. Regionkommittén konstaterar att en del medborgare i vissa medlemsstater konfronteras med olika former av diskriminering, såsom brist på adekvata hälsovård, pensionssystem och pensionsordningar samt brist på tillgång till en rad adekvata och billiga varor och tjänster på grund av stora problem med att använda modern teknik som exempelvis internet.

41. Kommittén uppmanar privata och offentliga tillhandahållare av tjänster att säkerställa användarvänliga tjänster på ett värdigt och respektfullt sätt med utgångspunkt i individens kapacitet, exempelvis genom tillhandahållande av adekvat teknisk information.

42. Förslaget till direktiv bör dessutom stärka skyddet av kvinnor utanför arbetsmarknaden, eftersom sexuella trakasserier, kränkningar och våld utgör ett ständigt hot mot kvinnors integritet och säkerhet.

43. På grund av könsstereotyper samt strukturella och kulturella hinder i den formella utbildningen, medierna och politiken löper kvinnor fortfarande större risk att drabbas av fattigdom och socialt utanförskap till följd av löneskillnader mellan könen samt en ofördelaktig ställning när det gäller socialt skydd och pensionsrättigheter.

44. Regionkommittén efterlyser lagstiftning och politik om homofobi (särskilt hatiska uttalanden och hatbrott mot homosexuella), hinder för tillgång till bostäder, direkt diskriminering inom hälsovården samt mobbning och trakassering i utbildningssystemet, på arbetsmarknaden och i samband med fortbildning.

45. Det finns behov av att främja den sociala integreringen och deltagandet av homosexuella, bisexuella och transsexuella i samhället i stort.

46. Tillhandahållande av adekvata hjälpmedel för funktionshindrade och missgynnade personer bör utvidgas i syfte att förbättra deras möjligheter till och deltagande i utbildning och fortbildning, sjuk- och hälsovård, bostäder, transporter, affärer, fritidsaktiviteter och tillgång till andra varor och tjänster på ett sätt som står i proportion till vinsterna, samt för att garantera att de behandlas lika och undvika onödig byråkrati och missbruk av klagomålsförfaranden.

47. Sannolikheten är större att personer med psykiska hälsoproblem utestängs socialt och får en stereotypisk behandling. Medlemsstaterna uppmanas därför att särskilt uppmärksamma denna grupp och göra större ansträngningar för att hjälpa människor med psykiska problem. Framför allt bör barn som lider av psykiska hälsoproblem få tillgång till vård som är anpassad till deras behov.

48. Individer och grupper som utsätts för diskriminering bör få adekvat uppmärksamhet samt stöd för att övervinna sina svårigheter med att genomföra och fullfölja sin utbildning samt med att delta i fritids- och kulturaktiviteter, som är grundläggande för att delta i samhällslivet.

Ta upp flerfaldig diskriminering

49. EU-lagstiftningen bör ta större hänsyn till diskriminering som sker på flera grunder, i första hand genom att klart identifiera detta fenomen i syfte att ta tillvara behoven hos olika grupper och individer (invandrare, särskilt kvinnor och barn, romska barn, barn utan medföljande vuxen, inbegripet asylsökande barn, funktionshindrade, personer som lider av psykisk ohälsa, äldre personer från etiska minoriteter osv.) som riskerar att utsättas för sådan diskriminering och komma till rätta med problemet.

50. Regionkommittén anser att man inom ramen för de lokala och regionala myndigheternas politiska insatser bör främja och stödja specialiserade centrum och instanser för likabehandling med ansvar för att behandla alla diskrimineringsgrunder och ta till vara rättigheterna för personer med flera olika särdrag och identiteter som kan utsättas för flerfaldig diskriminering. Dessa instanser skulle bland annat kunna bistå offer, genomföra enkäter, offentliggöra rapporter avseende flerfaldig diskriminering och svara för insatser på de områden som omfattas av förslaget till direktiv.

Skapa tillgång till högkvalitativ sysselsättning

51. Diskriminering kan leda till att den drabbade inte kan använda sin potential fullt ut och därigenom löper risk att endast få låginkomstarbeten, vilket i sin tur gör det svårare att få tillgång till varor och tjänster som utbildning och bostäder och därför ger upphov till fattigdom och social utslagning.

52. Regionkommittén hävdar att hinder för en avlönad anställning är en av huvudorsakerna bakom ojämlikhet och social utestängning. Otrygga och lågavlönade arbeten innehas ofta av personer i utsatta situationer, såsom ungdomar och äldre arbetstagare, invandrare och personer med funktionshinder.

53. Vi ställer oss bakom frivilliga stadgor och andra incitament för att uppmuntra företagen att tillämpa metoder som främjar icke-diskriminering och lika möjligheter, exempelvis i form av mångfaldshantering inom företagen, eftersom de gynnar både företagen, de anställda och kunderna.

54. Principer om icke-diskriminering och likabehandling är visserligen en angelägen fråga ur alla människors perspektiv, ändå vill vi fästa särskild uppmärksamhet vid barns och romers utsatta situation i Europa.

Integrera romerna i samhället

55. Regionkommittén vill åter påpeka att det finns behov av att främja romernas deltagande och erkännande av deras bidrag till sysselsättning och fortbildning å ena sidan och det gemensamma ansvar som krävs å andra sidan för att förbättra deras tillgång till varor och tjänster såsom bostäder och hälsovård, minska fattigdomsrisken och riskerna att utsättas för våld och trakasserier, samt att skydda de romska barnen från hälso- och barnprostitution, sexuella övergrepp och handel med barn.

56. Betydelsen av riktade insatser är stor om man ska kunna minska eller helt avskaffa diskrimineringen av romerna, främja likabehandling av romer och påskynda deras sociala integreringsprocess.

57. EU:s socialfond måste användas på ett effektivt sätt och inriktas på följande: konstruktiva kampanjer och insatser för att öka medvetenheten om romernas betydande bidrag till samhället, sysselsättningskapande program, kampanjer för att öka läs- och skrivkunskaper, yrkesutbildning, stipendier till studerande på sekundär- och högskolenivå, tjänster som särskilt

tillgodoser deras behov (exempelvis kvinnornas behov av hälsovård) och andra tjänster som är oundgängliga för de romska barnens sociala integrering, såsom välorganiserade vårdtjänster och omsorg, samt yrkesförberedande utbildning (särskilt språkkunskaper).

58. Vi rekommenderar att kommissionen stärker arbetet mot könsdiskriminering när det gäller utbildning, hälso- och sjukvård och sociala förmåner och socialt skydd. Vi kräver att alla former av diskriminering ska ha samma skydd och att kommissionen redovisar en tidsplan för när detta är ska vara genomfört.

Regionkommitténs rekommendationer

59. Stereotypa mönster i utbildningssystemet, på arbetsmarknaden och i medierna utgör betydande hinder för likabehandling och social integrering, och de måste undanröjas. Det är mycket viktigt att se till att barn redan tidigt lär sig att respektera och umgås med andra elever från olika etniska eller religiösa minoriteter och med elever med funktionshinder.

60. De rekommendationer som framförs i direktivet bör kompletteras med praktisk utbildning och konferenser med berörda aktörer i syfte att informera dem om den fulla potentialen av integreringen av ett jämställdhetsperspektiv för att uppnå likabehandling.

61. Vi vill framhålla betydelsen av att utbilda yrkesverksamma inom olika sektorer (läkare, lärare, yrkesverksamma inom medieområdet osv.), samt personal inom den offentliga sektorn på alla nivåer och personal inom servicesektorn på området kulturell kompetens och social och interkulturell kommunikation i syfte att undanröja diskriminerande, förolämpande och okänsligt beteende, ifrågasätta stereotyper och göra dessa yrkesgrupper medvetna om de specifika behoven hos personer med olika särdrag och behov.

62. Vi oroar oss över manliga och kvinnliga invandrare, som löper större risk att hamna i fattigdom och utsättas för social utestängning till följd av att de utnyttjas på arbetsplatsen, och vi anser att om etniska minoriteter erbjuds utbildning (särskilt språkkunskaper) och fortbildning så skulle manliga och kvinnliga invandrare uppmuntras att söka bättre arbeten.

63. Vi är särskilt oroade över invandrarkvinnornas situation, eftersom de riskerar att utsättas för fysiskt och sexuellt utnyttjande i samband med anställning, giftermål eller prostitution. De behöver få kunskap om den faktiska situationen och faror i potentiella mottagarländer, så att de inte faller offer för människosmuggling. Deras skydd och integrering måste främjas ytterligare för att säkerställa att de verkligen kan ta del av de mänskliga rättigheterna.

64. Kommittén föreslår att man ska inrätta en särskild fond för minderåriga invandrare utan medföljande vuxen för att hjälpa de ansvariga regionerna att ge dessa barn samma möjligheter som andra barn i samma ålder och integrera dem i mottagarsamhället. På så sätt skulle man kunna undvika att de utsätts för en dubbel diskriminering både som minderåriga och invandrare.

65. Asylproblematiken är ett socialt problem med ekonomiska och andra följder och bör behandlas som ett sådant – i första hand genom att man främjar social integration av asylsökande, särskilt minderåriga och ungdomar – genom delat ansvar och lika möjligheter när det gäller tillgång till varor och tjänster.

66. Vi stöder genomförandet av aktiva utbildningsprogram i syfte att främja icke-diskriminering och lika möjligheter och bidra till uppfyllandet av Lissabonmålsättningarna, genom en ständig uppdatering av kunskap och en positiv inställning till ett livslångt lärande.

67. Grupper med särskilda behov erfordrar skräddarsydda insatser: yrkesutbildning för romer, invandrare och äldre arbetslösa personer så att de kan integreras på arbetsmarknaden, IT-utbildning för äldre personer i syfte att främja deras konsumentmakt och köpkraft, kampanjer för att öka läs- och skrivkunnigheten bland fattiga kvinnor och barn på landsbygden, rådgivning till funktionshindrade, låginkomsttagare och barn till låginkomsttagare osv.

68. Vi vill påpeka att det finns behov av att utveckla informationsinsatser och medvetandehöjande kampanjer i syfte att låta alla ta del av rekommendationerna i förslaget till direktiv, informera berörda aktörer om deras rättigheter och skyldigheter och förklara de olika specialåtgärderna och förfarandena för att bistå offer.

69. Vi vill framhålla den centrala roll som spelas av organ för likabehandling och organisationer som tillvaratar intressena hos personer som riskerar att utsättas för diskriminering och orättvis behandling. De kan sprida information, framför allt genom publicering av kulturanpassat material riktat till särskilda målgrupper, informationskampanjer och konferenser på internet och vi påpekar att informationen måste vara tydligt riktad till de specifika målgrupperna.

70. Tillämpningen av förslaget till direktiv kräver lämpliga mänskliga och finansiella resurser (framför allt via medel från programmet Progress) för att omfatta alla former av diskriminering.

71. ReK uppmanar alla lokala och regionala myndigheter att verka för icke-diskriminering genom att främja respekt för mänskliga rättigheter och bygga upp förtroende genom en konstruktiv dialog som bemyndigar medborgare och stärker demokratiska samhällen samtidigt som man begränsar polarisering och stärker social sammanhållning. Vidare bör Regionkommittén värna om principen om mångfald och främja dess inneboende dynamiska kraft som en källa till innovation och kreativitet, framgång och välgång för alla i linje med grundläggande värden om mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och demokrati.

Bryssel den 18 juni 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE

PRENUMERATIONSPRISER 2009 (exkl. moms, inkl. frakt och porto)

<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	1 000 euro per år (*)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	100 euro per månad (*)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, pappersversion + årsutgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	1 200 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	700 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	70 euro per månad
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	400 euro per år
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien, endast pappersversion	22 officiella EU-språk	40 euro per månad
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , L- och C-serierna, månatlig (kumulativ) utgåva på cd-rom	22 officiella EU-språk	500 euro per år
Tillägg till <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> (S-serien), meddelanden och offentliga kontrakt, cd-rom, 2 nummer per vecka	flerspråkig: 23 officiella EU-språk	360 euro per år (= 30 euro per månad)
<i>Europeiska unionens officiella tidning</i> , C-serien – allmänna uttagningsprov	Antal språk beroende på uttagningsprov	50 euro per år

(*) Lösnummerpris: 1–32 sidor: 6 euro
33–64 sidor: 12 euro
Mer än 64 sidor: Priset varierar

Europeiska unionens officiella tidning (EUT) ges ut på EU:s officiella språk, och det går att prenumerera på den i 22 olika språkversioner. Den består av två serier: L (lagstiftning) och C (meddelanden och upplysningar).

Varje språkversion kräver en separat prenumeration.

Enligt rådets förordning (EG) nr 920/2005 som offentliggjordes i EUT L 156 av den 18 juni 2005 är Europeiska unionens institutioner under en övergångsperiod inte skyldiga att avfatta och offentliggöra alla rättsakter på iriska. Den iriska utgåvan av EUT säljs därför separat.

En prenumeration på tillägget till EUT (S-serien: meddelanden och offentliga kontrakt) omfattar en flerspråkig cd-rom med alla de 23 officiella språkversionerna.

Prenumeranter på EUT kan på begäran få de olika bilagorna till tidningen. När en bilaga ges ut meddelas prenumeranterna detta genom ett "meddelande till läsarna" i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Försäljning och prenumeration

Publikationsbyrån ger ut publikationer för försäljning som kan beställas från någon av våra kommersiella distributörer. En lista över dessa finns på följande Internetadress:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) har du kostnadsfritt direkt tillgång till Europeiska unionens lagstiftning. På webbplatsen kan du söka i *Europeiska unionens officiella tidning* samt i fördrag, lagstiftning, rättspraxis och förberedande rättsakter.

Mer information om Europeiska unionen finns på <http://europa.eu>

Europeiska unionens publikationsbyrå

SV